

సంపుటి: 73 సంచిక: 03 పుటలు: 52

జాగృతి

కవి 5121 - శ్రీ శార్వరి జాతీయ కవిత్వ సభ

వెల: ₹15/-

23 - 29 నవంబర్ 2020

అరుపులా! వాస్తవాలా!

‘ప్రజల విశ్వాసాన్ని
నిలబెట్టుకుంటాను!’

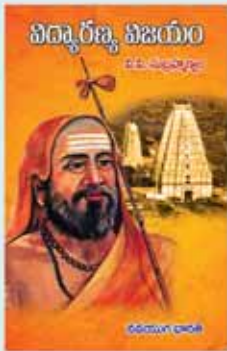
చింతలూరు ఆయుర్వేదం

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని ట్రాజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

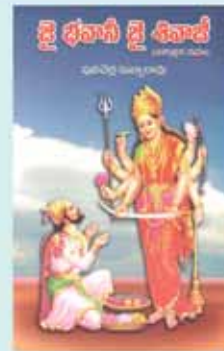
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 250/-

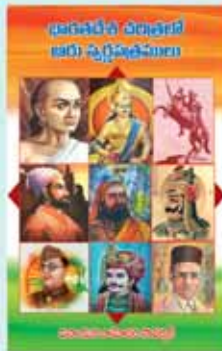
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 120/-

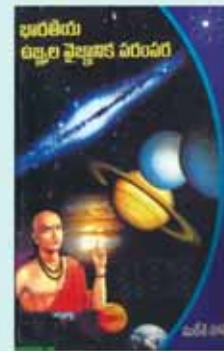
వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 200/-

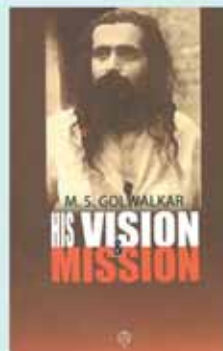
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 300/-

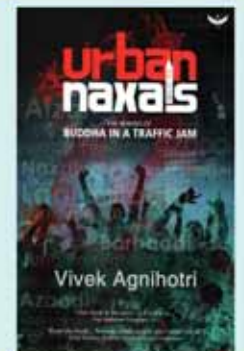
వెల : ₹. 495/-

వెల : ₹. 400/-

వెల : ₹. 499/-

వెల : ₹. 399/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్య నికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్

విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

భారతమాత

బుక్ హౌస్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

మీ త్యాగాలకి ప్రణామం

మీరు హిమాలయ పర్వత సానువులలో ఉండొచ్చు. లేదంటే ఎడారులలో ఉండవచ్చు. ఏమైనా మీ మధ్య ఉంటేనే నా దీపావళి వేడుక పరిపూర్ణమవుతుంది అన్నారు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ. ఇరుగు పొరుగు ఎవరు తొందరపడినా దేశం ప్రచండంగా జవాబిస్తుందని చెప్పారు. దేశ సరిహద్దులను కాపాడే పనిలో ఉన్న మన సైనికులను ప్రపంచంలో ఏ శక్తి ఆపలేదని ఆయన హెచ్చరించారు. దురాక్రమణదారులను సాహసంతో నిలువరించగలిగిన జాతులే మనుగడ సాగించిన సంగతి చరిత్ర చూస్తే తెలుస్తుందని అన్నారు. 130 కోట్ల జనాభా కలిగిన భారతజాతి సైన్యం వెనుక ఉందనీ, వారి ధైర్యసాహసాలకు ప్రణమిల్లుతున్నదనీ చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం దీపావళి వేడుకను కూడా మోదీ సైనికుల మధ్య జరుపుకున్నారు. ఇందుకు ఆయన రాజస్థాన్‌లోని జైసల్మేర్ సైనిక శిబిరం ఎంచుకున్నారు. పొరుగు దేశం నుంచి లోంగ్‌వాల్ అనే ప్రాంతాన్ని భారత సైనికులు ఎంత జాగ్రత్తగా రక్షించుకున్నారో మోదీ గుర్తు చేశారు. 1971 నాటి యుద్ధంలో సైన్యం ఈ ప్రాంతాన్ని రక్షించుకోవడానికి ఎన్నో త్యాగాలు చేసింది. అక్కడకు వెళ్లిన మోదీ అమరవీరులకు నివాళి ఘటించారు. అర్జున్ ట్యాంక్ అధిరోపించి కొంతదూరం ప్రయాణించారు. నిరుడు రాజ్‌కోట్‌లోని సైనికులతో కలసి మోదీ దీపావళి వేడుక జరుపుకున్నారు.

జాగృతి చందా
రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి
ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా ప్రత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/-
(రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),
5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/-
(రూ.3000/-లకు బదులుగా రూ.2800/-లు)

తగ్గింపు కలదు.
రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్‌తో పాటు
చందా కోడ్‌ను కూడా తప్పక రాయాలి.

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550/-
కోసం షక్యనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8242>
లింక్‌ని ఉపయోగించండి

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.2800/-
కోసం షక్యనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8309>
లింక్‌ని ఉపయోగించండి

ఈ అవకాశం 2021 మార్చి 31 వరకు మాత్రమే.

(2020 జనవరి 1 నుండి 2021 మార్చి 31 మధ్యకాలంలో చందా పూర్తివుతున్న వారికి మాత్రమే ఈ తగ్గింపు కలదు.)

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,
5 సం.ల చందా కట్టేవారికి రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి షక్యనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా వాటి క్రింది లింక్‌లను ఉపయోగించండి.

1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013
పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ♦ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొదలై నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ♦ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎన్. చేస్తాము. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ♦ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ♦ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ♦ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ♦ బ్యాంకు ఖాతాలో నగదు వేసేవారు చార్జీల కింద మరో రూ.50 పంపాలి. ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా చెల్లిస్తే చార్జీలు ఉండవు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 9959997013, నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ♦ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ♦ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ♦ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ♦ చెక్కు, డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

కరోనా విపత్తును ఎదిరించడంలో మన దేశ ప్రజలు అద్భుతమైన సమైక్యత, సమన్వయం, సహకారం ప్రదర్శించారు. భారత స్వాతంత్ర్య సమర చరిత్ర తెలిసిన వారికి కరోనా వ్యతిరేక పోరాటం మరో స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని స్ఫురింప జేస్తున్నది. నాడు దేశ ప్రజలు ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడితే నేడు కరోనాకు వ్యతిరేకంగా పోరాడారు.

స్వాతంత్ర్య సమరం జరిగే రోజుల్లో సామాన్యుల నుండి జాతీయ స్థాయి నేతల వరకూ అందరిదీ ఒకే లక్ష్యం, ఒకటే ఆలోచన. పర పాలకులైన బ్రిటిష్ వారిని తరిమికొట్టాలి. భరతజాతిని బానిసత్వం నుండి విముక్తం చేసి, స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలతో ముందుకు నడిపించాలి. పదాలు కాస్త అటూ ఇటుగా ఉన్నా గాంధీ నుండి గాంధీ దాకా, జిన్నా నుండి జవహర్లాల్ నెహ్రూ దాకా రాజగోపాలాచారి నుండి రాజేంద్ర ప్రసాద్ దాకా, ప్రకాశం పంతులు నుండి పటేల్ దాకా అందరి ఆలోచన ఇలాగే ఉండేది. స్వాతంత్ర్య సమరం ముమ్మరంగా సాగుతున్న 1920ల నాటికి వైద్య విద్యలో పట్టా పుచ్చుకు వచ్చిన డా.కేశవరావు బలీరామ్ హెడ్గెవార్ కూడా గాంధీజీ పిలుపు మేరకు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని అరెస్టయి జైలుకు వెళ్లారు. విడుదలై వచ్చాక జైలు అనుభవాలతో ఆయన ఆలోచనలు మారిపోయాయి. విభిన్న మతాల, కులాలకు చెందిన ప్రజలు ఉమ్మడి శత్రువైన ఆంగ్ల పాలకులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడడానికి ఒకే జాతి భావనతో సమైక్యంగా నిలిచారు. బ్రిటిష్ వారు వెళ్లిపోయాక ఈ ప్రజలు జాతీయ భావనతో ఒకే జాతిగా నిలబడి ఐకమత్యంతో పురోగమిస్తారా అని డాక్టర్ తర్కించారు.

చరిత్రను సింహావలోకనం చేస్తే అనైక్యత కారణంగానే ఈ జాతి గతంలో పరాజిత అయింది. ఇప్పటి ఐక్యత శత్రువు పట్ల వ్యతిరేకతతో ఏర్పడినదే కాని మనం స్వతఃసిద్ధంగా ఒక జాతి కనుక ఐకమత్యంతో మెలగాలి అన్న భావనతో సమకూడినది కాదు. కనుక ఉమ్మడి శత్రువు

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి కార్తీక శుద్ధ నవమి

లోపలి పేజీలలో...

ముఖపత్ర కథనం

అరుపులా! వాస్తవాలా!

6లో

జాతీయం

కాంగ్రెస్ పట్టు...

నానాటికీ తీసికట్టు

9లో

ముఖాముఖ

'దుబ్బాక ప్రజల విశ్వాసాన్ని నిలబెట్టుకుంటాను!'

12లో

జాగృతి

సంపాదక్రియం

నిష్క్రమించగానే మనం మళ్ళీ విడిపోవడం, బలహీనపడడం జరగొచ్చు. అందువల్ల ఈ డౌలతనపు సమైక్యత కన్నా అసలైన జాతీయ భావనతో కూడిన ఐకమత్యం అవసరం అని భావించి డాక్టర్స్ 1925లో విజయదశమి పర్వదినాన రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘను స్థాపించారు. స్వాతంత్ర్య పోరాటం ఫలించి ఆంగ్లేయులు వైదొలగక ముందే హిందువులు, ముస్లిములు వేరు వేరనే ద్వీజాతి సిద్ధాంతం ప్రబలింది. దేశ విభజన జరగడంతో డాక్టర్స్ అంచనాలు అక్షర సత్యాలు కావడం చరిత్ర. అలాంటి విచ్ఛిన్నకర దోరణులు

ఆరోగ్య శక్తి జాతీయశక్తి!

తలెత్తడం నేటికీ చూస్తునే ఉన్నాం. ఈ అనుభవాల నేపథ్యంలో కరోనా తరువాత మన వైఖరి గురించి సందేహాలు పొడసూపుతున్నాయి.

స్వాతంత్ర్య సమరంలో మాదిరి కరోనా వ్యతిరేక పోరాటంలో కూడా కమ్యూనిష్టులైనా, కాంగ్రెస్ అయినా ఒకే విధంగా స్పందించారు. నిర్దిష్ట సమయంలో దీపాలు వెలిగించమని, గంటలు కొట్టమని ప్రధాని మోదీ పిలుపునిస్తే అంతా పాటించారు. ఆరోగ్యవంతమైన జీవన సరళితో మాత్రమే కరోనాను ఎదుర్కోగలం అని అందరూ అంగీకరించారు. పరిశుభ్రత, సామాజిక ఎడం పాటించడం, తగినంత బలవర్ధక ఆహారాన్ని నియమబద్ధంగా తీసుకోవడాన్ని అందరూ అలవాటు చేసుకొన్నారు. కరోనాకు అలోపతిలో స్పష్టమైన మందు లేనప్పుడు ఆసుపత్రికి వెళ్లి పడుకోవడం కన్నా

ఇంట్లో పడుకుని మిరియాల చారు, శొంఠి కషాయం తాగడం మేలని భావించి ఇంట్లోనే ఉండి కొందరు కోలుకున్నారు. వారి అనుభవాలు కరోనా వ్యతిరేక పరిశోధనలకు ఊతమిచ్చాయి. భారతీయుల ఆహారపు అలవాట్లు, వంట దినుసులు ఇలా మానవుల ఆరోగ్యాన్ని ప్రభావితం చేసే పలు అంశాల చుట్టూ వైద్య ఆరోగ్య నిపుణుల, శాస్త్రవేత్తల పరిశీలన, విశ్లేషణలు సాగాయి. ఆయుర్వేద, ప్రకృతి చికిత్సలయాల్లో జరిగిన వైద్యంలో భారతీయ వంటింటి దినుసులను వాడి కరోనా చికిత్స ఫలప్రదమైంది. ఓ వైపు కరోనాకు వ్యాక్సిన్ కనుగొనే ప్రయత్నాలు జరుగుతుండగానే భారతీయులు సాధించిన విజయాలపైన, ముఖ్యంగా భారత్ లో మరణాల రేటు తక్కువగా ఉండటానికి గల కారణాలపైన కూడా విశ్లేషణ సాగింది. తరతరాలుగా భారతీయులు సాగిస్తున్న జీవన విధానం, ఆహారపు అలవాట్లు వంట దినుసుల కారణంగా భారతీయుల్లో రోగ నిరోధక శక్తి అధికమై అది కొనసాగి, ఈతరపు భారతీయులు కరోనా దాడిని తట్టుకు నిలబడ్డారని పలువురు నిర్ధారించారు.

కరోనా వ్యతిరేక పోరాటంలో భాగంగా మనం పాశ్చాత్య శైలికి చెందిన ఆలింగనాలు మానేసి, ఆప్యాయతతో పలకరించడం, కర చాలనం మానేసి రెండు చేతులతో నమస్కరించడం వంటి భారతీయ మర్యాదలను పునరుద్ధరించుకున్నాం. నేడు ప్రపంచం అంతా అలవర్చు కుంటున్న ఈ భారతీయ జీవన శైలిని కరోనా అంతమయ్యాక కూడా కొనసాగిస్తామా లేదా! జాతీయ ప్రాధాన్యత గల అంశాల్లో సహకారం, సమన్వయం కొనసాగిస్తామా లేదా అనే అశాల పైనే భారత జాతి ఆరోగ్యం, భవిష్యత్తు నిర్ణయం కాగలదు. కరోనా విపత్తు సంభవించిన కాలంలో మనలో పెల్లుబికిన సహకారం, సమన్వయం, ఆరోగ్యప్రదమైన జీవనశైలికి చెందిన అలవాట్లు, ఆహార నియమాలను కొనసాగిద్దాం. సంపూర్ణ ఆరోగ్యశక్తిగా భారతజాతిని తీర్చు దిద్దుకొందాం!

23 నవంబర్ 2020, సోమవారం

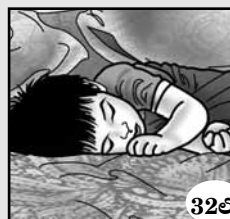
అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ముఖాముఖి
వాస్తవాలతో దేశ
చరిత్ర రాసుకోవాలి!

'శ్రీగిరిరాజు' ధర్మ సంగ్రహ
పరిషత్తు కథల పోటీలో

ద్వితీయ బహుమతి పొందిన కథ
ఇతిహాసం

కథ

ఈ ఐన్ క్రీమ్ నువు తిను నాన్నా

- పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

ఆత్మనిర్భర వేదం

చింతలూరు ఆయుర్వేదం

దుబ్బాక బాటలో తిరుపతి (ఆంధ్రప్రదేశ్)	-	16
జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలకు మోగిన సగారా (తెలంగాణ)	-	25
పునీత తిథులు 'ఉత్థాన, క్షీరాబ్ధి' (ప్రత్యేక వ్యాసం)	-	26
సైనికుల త్యాగాలు నిరుపమానం (రక్షణ)	-	28
వెన్నెల వాన.. కన్నీటి జడి	-	40

దూరదృష్టి తప్పు దురుద్దేశాలు ఉండవు (వేదిక)	-	44
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం-296	-	49
ఆకాశం నీ హద్దురా! (సినిమా)	-	50

అరుపులా! వాస్తవాలా!

“నాకు ప్రాణహాని ఉంది! సుప్రీంకోర్టు కలుగజేసుకుని న్యాయం చేయాలి!” పోలీస్ వాహనం ఇనుప చట్రం వెనుక నుంచి బయటకు చూస్తూ, అతి ప్రయాస మీద ఒక జర్నలిస్ట్ చేసుకున్న వేడుకోలు ఇది. దావూద్ ఇబ్రహీం మనుషులు ఉండే జైలు నుంచి, కొవిడ్ బాధితులను ఉంచిన జైలు దగ్గరకు తీసుకుపోతుండగా ఆ జర్నలిస్ట్ చేసిన ఆక్రందన ఇది. నిజంగానే సుప్రీంకోర్టు, అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గాంచిన హాలీశ్ సాల్వే వంటి న్యాయవాది రంగంలోకి దిగితే తప్ప ఆయనకు బెయిల్ లభించలేదు. ఆయనే అర్జిట్ రంజన్ గోస్వామి.

ఏ ప్రభుత్వం ఉన్నా, ఏ పార్టీ ఉన్నా ప్రభుత్వాలకూ, పత్రికా రచయితలకూ ఒక నిరంతర ఘర్షణ అనివార్యంగా కనిపిస్తుంది. ఆంగ్లేయుల కాలంలోనే కాదు, స్వతంత్ర భారతదేశంలోను ఇది కొనసాగింది. నిజానికి దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన ఇరవైవైదు సంవత్సరాలకే భారతీయ పత్రికారంగం గొడ్డలివేటును ఎదుర్కొనవలసి వచ్చింది. కారణం- ఇందిరా గాంధీ విధించిన అత్యవసర పరిస్థితి (1975-1977). కేఆర్ మల్లాస్, కుల్చీప్ నయ్యర్ వంటివారు ఎందరినో జైళ్లకు పంపింది ఇందిర ప్రభుత్వం. ఆ కాలంలోనే ‘శంకర్స్ వీక్లీ’, ‘సెమినార్’ వంటి ఎన్నెన్నో పత్రికలు

ప్రచురణను నిలిపివేయవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం లేదు. అత్యవసర పరిస్థితి అసలే లేదు. కానీ మీడియా మీద వేధింపులు సాగుతున్నాయి. జర్నలిస్టుల అరెస్టులు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఈరోజు అర్జిట్ గోస్వామి ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితి, నిర్బంధం వేరు. అత్యవసర పరిస్థితి విధించ కుండానే ఆయన ఆ వాతావరణాన్ని చవిచూశారు.

నవంబర్ 4, 2020న మహారాష్ట్ర పోలీసులు రిపబ్లిక్ టీవీ చీఫ్ ఎడిటర్ అర్జిట్ గోస్వామిని అరెస్టు చేశారు. మళ్లీ ఎనిమిది రోజుల తరువాత సుప్రీం కోర్టు తీవ్ర వ్యాఖ్యల తరువాతనే ఆయనకు సెప్టెంబర్

11న బెయిల్ లభించింది. సాక్ష్యాలు లేక రెండేళ్ల క్రితం మూసివేసిన ఒక కేసును తిరగతోడదలచి అర్జిట్ను మహారాష్ట్ర పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. కాన్కోర్డ్ డిజైన్స్కు చెందిన అన్వయ నాయక్, ఆయన తల్లి కుముద్ నాయక్ అత్యహత్యలకు సంబంధించిన కేసు ఇది. కాన్కోర్డ్ డిజైన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ అన్వయ నాయక్. కుముద్ ఆ కంపెనీ డైరెక్టర్. రిపబ్లిక్ టీవీ కార్యాలయం అంతర అలంకరణ కోసం ఈ సంస్థను ఎంచుకున్నారనీ, మొత్తం ఆరున్నర కోట్ల రూపాయల ఒప్పందమని అన్వయ నాయక్ కుమార్తె అదన్యా నాయక్ ది కార్వాన్లో పని చేసే అధిరా కొనిక్కరాకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారు. చివరి క్షణంలో అర్జిట్కు, అన్వయ నాయక్కు విభేదాలు వచ్చి డబ్బు ఇవ్వలేదని, అందుకే అతడు, ఆయన తల్లి కుముద్ అత్యహత్యకు పాల్పడ్డారని (మే, 2018) కూడా అదన్యా చెబుతున్నారు. తమ అత్యహత్యకు అర్జిట్తో పాటు మరొక ఇద్దరు (ఫిరోజ్ షేక్, నితీష్ శారదా) కూడా కారణమని వారు చివరిగా రాసిన లేఖలో పేర్కొన్నారు. సరైన సాక్ష్యాధారాలు లేనందున ఈ కేసును 2019లో మూసివేశారు. అయితే కేసును

తలోజ జైలు నుంచి బెయిల్పై
విడుదలైన తరువాత భారత్ మాతాకీ
జై అంటూ అభిమానులకు
అభివాదం చేస్తున్న అర్జున్

తిరగతోడవలసిందిగా నాయక్ కుటుంబం మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసిందని చెబుతున్నారు. దీనితో ఆ రాష్ట్ర హోంమంత్రి అనిల్ దేశ్ ముఖే కేసు పునర్విచారణకు ఆదేశించారు. అర్జున్ అరెస్టు వెనుక కారణం ఇదే. ఒక సందర్భంలో అనిల్ దేశ్ ముఖే

అన్వయ నాయక్ జీవితం ఎలా అంతమైందో అర్జున్ జీవితం కూడా అలాగే అంతమయ్యే వరిస్థితి తీసుకువస్తామని ప్రతిన పూనినట్టు కొన్ని వార్తలు వచ్చాయి. రిపబ్లిక్ టీవీ (ఇంగ్లీష్), రిపబ్లిక్ భారత్ (హిందీ) ఈ రెండు చానళ్లకు అర్జున్ మే, 6, 2017 నుంచి ఎండిగా, చీఫ్ ఎడిటర్ గా వ్యవహరిస్తున్నారు. చిత్రా సుబ్రహ్మణ్యం వంటి ప్రముఖులు మొదట వివిధ హోదాలలో పనిచేశారు.

పాల్వూర్ సాధువుల హత్య ఉదంతంలో దేశంలో మీడియా వ్యవహరిస్తున్న తీరుకు నిరసనగా, నిజానికి పక్షపాత వైఖరికి నిరసనగా అర్జున్ ఎడిటర్స్ గిల్డ్ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేశారు. గిల్డ్ అధ్యక్షుడు శేఖర్ గుప్తా మౌనాన్ని కూడా అర్జున్ తూర్పార పట్టారు. ఈ వార్తాకథనం వెల్లడించి ఇంటికి వెళుతుంటే అర్జున్ వాహనం మీద ఇద్దరు యువకులు దాడికి పాల్పడ్డారు. ఈ కథనాల ప్రసారంలో కూడా ఆయన వర్గాల మధ్య ఉద్రిక్తతలు రెచ్చే విధంగానే వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నారని ఎఫ్ బిఐఆర్లు నమోదైనాయి. చిత్రంగా ఇవన్నీ దేశంలో పలు చోట్ల కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు పెట్టిన కేసుల ఫలితమే. వలస కార్మికుల వివాదంలో బాంధ్రా వద్ద ఒక మసీదు ఎదుటే వారు నివాదాలు ఇవ్వడం, గుమిగూడడం కూడా బీజేపీ, హిందూత్వ వ్యతిరేకుల పనేనంటూ అర్జున్ ఆరోపించారని కేసులలో పేర్కొన్నారు. నిజానికి పాల్వూర్ సాధువుల హత్యలో ఆయన సోనియా గాంధీనీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ రెండు నాల్గల ధోరణిని చీల్చి చెండాడారు. కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల అసలు కడుపు మంట అదే. అర్జున్ దేశంలో మతాల మధ్య విభేదాలు సృష్టించే విధంగా ఉద్దేశ పూరిత వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నారని ఆరోపిస్తూ మహారాష్ట్ర విద్యుత్ శాఖ మంత్రి నితిన రౌత్ నాగ్ పూర్ లో కేసు నమోదు చేయించారు. తన భార్య సునంద మరణం (2014) వెనుక తన హస్తం ఉన్నదంటూ రిపబ్లిక్ చానల్ మే 8-13 మధ్య ప్రసారం చేసిన వార్తా

కథనాలకు ఆగ్రహించిన కాంగ్రెస్ ఎంపీ, కేంద్ర మాజీ మంత్రి శశిధర్ రూర్ పరువు నష్టం కేసు దాఖలు చేశారు. ఇక వివాదాలకు లెక్కే లేదు. రాష్ట్రానికి వరద సాయం తీరస్కరించిన కేరళ ప్రభుత్వాధినేతల వంటి సిగ్గుమాలిన భారతీయులను తాను ఎప్పుడూ చూడలేదని అర్జున్ దుమ్మెత్తిపోసినట్టు ది వీక్ వారపత్రిక ఆగస్ట్ 8, 2018 సంచికలో ప్రచురించిన వార్త దుమారం లేపింది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని (మోదీ నాయకత్వంలోనిది) విమర్శించే వారంతా దేశద్రోహులు, సిగ్గుమాలినవారు, కిరాయి మనుషులు అని విమర్శించడం కూడా పెద్ద వివాదానికే దారి తీసింది. రాయగడ్ జిల్లాలోని ఉడ్లవ్ రాక్ ఫామ్ హౌస్ లో చొరబడడానికి యత్నించిన ఇద్దరు రిపబ్లిక్ టీవీ జర్నలిస్టులు, టాక్సీ డ్రైవర్ ను సెప్టెంబర్ 8, 2020న పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. అర్జున్ కు చెందిన టీవీ చానళ్లను బహిష్కరించవలసిందిగా శివసేన కేబుల్ ఆపరేటర్లకు హుకుం జారీ చేసింది కూడా.

అర్జున్ వార్తా కథనాలు ప్రసారం చేసే తీరు మీద, ఆ సమయంలో ఆయన వ్యవహార శైలి మీద ఇంతకాలం తోటి జర్నలిస్టులే చౌకబారు వ్యాఖ్యలు చేస్తూ వస్తున్నారు. ప్రభుత్వాలు కూడా ఇదే పల్లవి అందుకున్నాయి. ఆయనను అరుపుల యాంకర్ అన్న తీరులో చిత్రిస్తున్నారు. ఆయన వార్తా కథనాలను ప్రసారం చేసే తీరు, శైలి మీకు నచ్చకపోతే చానల్ ను చూడడం మానేయవచ్చునని సుప్రీంకోర్టు సరిగ్గా సమాధానం ఇచ్చింది. ఆయన బిగ్గరగానే తన అభిప్రాయం చెబుతారు. కానీ, బీజేపీ వారు మాట్లాడు తున్నప్పుడు, హిందువుల హక్కుల గురించి ఎవరైనా చానళ్లలో వివరిస్తున్నప్పుడు, హిందువుల మనో భావాలు గాయపడినప్పుడు వాదనలు వినిపిస్తున్న ప్పుడు టీవీ వ్యాఖ్యాతలు లేదా యాంకర్లు విసిరే వెకిలి నవ్వుల మాటేమిటి? చానల్ లో వారి పల్ల బాహటంగా ప్రదర్శించే చిన్నచూపు సంగతేమిటి?

Download App → **BABAJI MASALA** →

GET IT ON Google Play

|| जय बाबा की ||

BABAJITM

MASALA

The Traditional taste of Hyderabad..

Baba food products 15-7-521, Begum Bazar, Hyderabad. For online purchase www.babajimasala.com

ఏ ఒక్కమాటా పూర్తి చేయకుండానే వారి చేత నోరు మూయించడం సంగతేమిటి? ఎవరైనా కావచ్చు, ఒక రాజకీయ నేతను 'అదాలత్'లో నిలబెట్టి పళ్లు నూరుతూ, కళ్లెర్ర చేస్తూ, గొంతు పెంచి మాట్లాడే యాంకర్ల ధోరణిని ఏమనాలి? వాళ్ల గొంతు చిన్నగానే వినిపించవచ్చు. కానీ వాళ్ల అహంకార పూరిత దేహభాష, అందులో కనిపించే కుసంస్కారం బుల్లితెర మీద ఎంతో పెద్దగా కనిపిస్తుంటాయి. హిందుత్వ గురించి మాట్లాడేవారంతా జ్ఞానహీనులూ, అల్పబుద్ధులూ అన్నట్లు చూసే టీవీ వ్యాఖ్యాతలు ఎందరు ఉన్నారు! ఇందుకు తాజా ఉదాహరణ- రాజ్ దీప్ సర్దేశాయ్ అనే వ్యాఖ్యాత, రాహుల్ కన్వాలీ అనే మరొక తోక వ్యాఖ్యాత ఒక చానల్లో వేసిన వీరంగం. బిహార్ ఎగ్జిటేషన్ నమయంలో ఆర్డీ గెలవబోతున్నదనీ, ఎన్డీఏ కూటమి ఓడిపోతున్నదనీ సర్వే సంగతులు చెబుతున్నప్పుడు పూనకం వచ్చినట్టే అయిపోలేదా? ఇంకా చెప్పాలంటే, ఐటెంసాంగ్ నర్తకిని మించి బుల్లితెరంతా విస్తరిస్తూ నృత్యభంగిమలు పెట్టలేదా? తీరా అసలు ఫలితాలు వచ్చిన తరువాత కుక్కిన పేనుల్లా ఉండిపోలేదా? ఇదేనా జర్నలిజంలో కనపడవలసిన మర్యాద? జర్నలిస్టులలో కనిపించ వలసిన నిష్పాక్షికత? క్రీడాస్ఫూర్తి, హుందాతనం ఇవేనా? ఇంతకీ అర్జున్ అరుస్తూ ఉంటాడంటూ యాగ్ చేసేది ఇలాంటి వాళ్లే. మైనారిటీలంటే ఒదిగి ఒదిగి మర్యాద ఇస్తూ మాట్లాడే చాలా మంది టీవీ యాంకర్లు హిందూ నాయకులు, పెద్దలు అంటే ద్వితీయ శ్రేణి పౌరుల మాదిరిగా చూడడం వాస్తవం కాదా? అదే, సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, అమిత షా, జ్యోతిరాదిత్య సింధియా, రాజ్ తాక్రే వంటివారి ఎదుట తోకముడుచు కుంటారన్న సంగతి చానల్ వీక్షకులకు అనుభవమే. ఇది చాలా జాతీయ చానళ్లతో పాటు ప్రాంతీయ భాషల చానళ్లకు ఈ జాడ్యం పుష్కలంగానే ఉంది.

వీళ్లంతా ఇప్పటికీ వాడిపోయి, ఓడిపోతూనే ఉన్న వామపక్ష భావజాలాల వాళ్లు. లేకపోతే ఉదారవాదం పేరుతో, భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ పేరుతో హిందూ సమాజానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడేవాళ్లు. అయినా వాళ్లు చెలామణి అవుతూనే ఉన్నారు. అర్జున్ ఒక సిద్ధాంతం మీద విశ్వాసం ఉంది. అది జాతీయత. ఆయన నమ్మే పార్టీ బహుశా బీజేపీ.

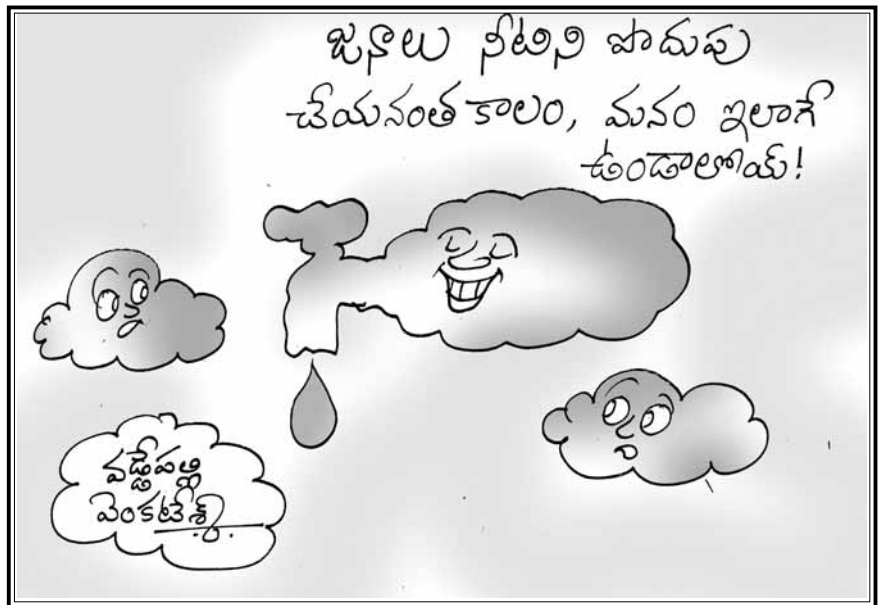
సుప్రీంకోర్టు బెయిల్ మంజూరు చేసిందన్న వార్త వెలువడగానే వేలాది మంది జాతీయపతాకాలతో, భారతమాతకు జై అన్న నినాదంతో జైలు బయట నిలబడి అర్జున్ కు స్వాగతం చెప్పారు. ఇప్పుడు అర్జున్ జాతీయవాద పత్రికా రచనకు ప్రతినిధిలా దేశానికి కనిపిస్తున్నారు. జేఎన్ యూ, అలీషుద్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయం ఎక్సైడెన్సా తుక్తా తుక్తా మూకలు రెచ్చిపోతే, అదేరితీలో సమాధానం ఇవ్వడానికి అర్జున్ సంసిద్ధంగా ఉంటారని పేరు. ఢిల్లీ అల్లర్ల వెనుక పీఎఫ్ డి హస్తం ఉందని ఆయన చెప్పారు. తరువాత అది రుజువైంది. హఠాన్ వివాదం వెనుక కూడా ఆ సంస్థ ప్రమేయం ఉందని కూడా అర్జున్ వాదించారు. ఇప్పుడు పీఎఫ్ డి, టర్కిక్ చెందిన ఒక ఉగ్రవాద సంస్థ కలసి పని చేయడానికి నిర్ణయించు కున్న సంగతిని కూడా ఆయన తాజాగా వెల్లడించారు. కానీ ఎలాంటి ఆధారం లేకుండా అర్జున్ కొన్ని పార్టీలు, సంస్థల సభ్యులను దేశభక్తి పేరుతో రాక్షసులుగా చిత్రిస్తూ ఉంటారని ప్రచారం జరుగుతోంది. జర్నలిజాన్ని అడ్డం పెట్టుకుని అబద్ధాలు చెబుతారని కూడా ఆరోపిస్తూ ఉంటారు. అందుకే ఆయన బెయిల్ మీద కొందరు సంతృప్తి వ్యక్తం చేయగా, కొందరు పెదవి విరిచారు. అయినంత మాత్రాన ఎవరైనా అరెస్టయితే బెయిల్ రాకుండా ఉండిపోవాలా? అందుకే మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన హద్దులు దాటేందన్న వాస్తవాన్ని అంగీకరించాలన్న

ధోరణిలో కొందరైనా కనిపించారు. సుశాంత్ హత్య/ అత్యహత్య కేసును అర్జున్ దాదాపు విశ్వవ్యాప్తం చేశారు. బాలివుడ్ లో మత్తుమందుల ప్రభావం చాలా ఎక్కువని ఆయన వాదించారు. ఆఖరికి మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఉద్ధవ్ ఠాక్రే కుమారుడు ఆదిత్యకు కూడా సంబంధం ఉందని ఆరోపించేవరకు ఆయన వెళ్లారు. అంతమాత్రం చేతనే పోలీసులకు ఆయన మీద చేయిచేసుకునే అధికారం ఉంటుందా?

అర్జున్ ఇప్పుడు దేశంలో బాగా పేరున్న రాజకీయ వ్యాఖ్యాత. అయినా చట్టం ముందు అంతా సమానమే అన్న దృష్టితోనే ఆయన వివాదం కూడా చూడవలసి ఉంది. అన్యాయ నాయక్ కేసుకు సాక్ష్యాధారాలు లేనందున మూసివేయమని కోర్టు చెప్పింది. కానీ కోర్టు అనుమతి లేకుండా మళ్లీ తిరగదోడవలసిన అవసరం ఏమిటి? తిరగదోడవలసిన అగత్యం కనిపిస్తున్నా. ఇప్పుడు అర్జున్ కూడా, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య ఉన్న ఘర్షణ వాతావరణంలో అది జరగడమే వివాదాన్ని ముదరబెట్టింది. కాబట్టి అర్జున్ అరెస్టులో చాలా మంది చట్టబద్ధతను చూడలేకపోయారు.

పాల్ఘాట్ సాధువుల హత్య ఉదంతంలో సోనియా ఎందుకు నోరు మెదపడం లేదంటూ అర్జున్ సంధించిన బాణాలు చాలా పదునైనవే. కానీ అందులో తప్పు పట్టవలసిన అవసరం ఏముంది? ఒక క్రైస్తవ ప్రచారకుని చంపినప్పుడు ఆమె విమర్శలు చేశారు. ఆమె సెక్యూలర్ అయితే హిందూ సాధువుల హత్య సమయంలో కూడా పార్టీ తరపున స్పందించవలసి ఉంటుంది కదా అన్నదే అర్జున్ వాదన. రాహుల్ గాంధీ అపరిపక్వ రాజకీయ ధోరణులను కూడా అర్జున్ తీవ్ర పదజాలంతోనే విమర్శించారు. దీనికే కాంగ్రెస్ పార్టీ కక్ష కట్టింది. ఆ కక్ష తీర్చుకునే అవకాశం మహారాష్ట్ర సంకీర్ణంలో చేరడం ద్వారా దక్కించుకునే యత్నంలో ఆ పార్టీ, నాయకులు ఉన్నారు.

అర్జున్ కేసు విషయంలో సుప్రీం కోర్టు 'సెలక్టివ్'గానే వ్యవహరించిందన్న ఒక వాదనను కూడా ఉదారవాదులు ఇప్పుడు తెర మీదకు తీసుకువస్తున్నారు. వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛకు భంగం వాటిల్లితే సుప్రీంకోర్టు కలగచేసుకోక తప్పదని తాత్కాలిక బెయిల్ మీద జరిగిన వాదోపవాదల సమయంలో అత్యున్నత న్యాయస్థానం వ్యాఖ్యానించింది. అయితే భీమా-కొరెగావ్ వివాదంలో అరెస్టయిన వారి వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ సంగతేమిటిని కొందరి ప్రశ్న. భీమా-కొరెగావ్ వివాదం, అర్జున్ వివాదం నిజంగానే ఒకటేనా? కొన్ని తీవ్రవాద ఉగ్రవాద సంస్థల ప్రమేయంతో ప్రధాని ని హత్య చేయడానికి కుట్ర జరిగిందనీ, అందులో వరవరరావు, గౌతమ్ నవలఖ వంటివారు నిందితులన్న ఆరోపణ మీద వారు అరెస్టయ్యారు. మరి చిత్తంగా కశ్మీర్ పీడిపీ నాయకురాలు, మాజీ

కాంగ్రెస్ పట్టు... నానాటికీ తీసికట్టు

‘ప్రజలు కాంగ్రెస్ ను విశ్వసించడం లేదు. అసలు ప్రత్యామ్నాయ రాజకీయ శక్తిగానే గుర్తించడానికి వారు ఇష్టపడడం లేదు’- ఇది బీజేపీ నాయకుడో, కాంగ్రెస్ ను వ్యతిరేకించే రాజకీయ విశ్లేషకుడో చెప్పినమాట కాదు. బహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాల నేపథ్యంలో కాంగ్రెస్ ప్రముఖుడు కపిల్ సిబల్ వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయం. ఇప్పటికైనా ఆత్మశోధన చేసుకోవడం కూడా ఆయన వేడుకున్నారు.

మా

తాతలు నేతులు తాగారు.. చూడండి వంటి మాటలు వాదనకు నిలవవు. రాజకీయాల్లో నిత్య నూతనం ఉంటేనే ప్రజలు ఆదరిస్తారు. కొత్తతరం ఓటర్లు నూతన నాయకత్వాన్ని కోరుకుంటున్నారనే వాస్తవాన్ని వారసత్వ రాజకీయ పార్టీలు గుర్తించడం లేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పుడు ఎదుర్కొంటున్న గడ్డు పరిస్థితి ఇదే. దేశ రాజకీయాల్లో ఆ పార్టీ ప్రాభవం శరవేగంగా కొడిగడుతోంది. ప్రాంతీయ పార్టీలతో భేదమాడే పరిస్థితిని కూడా కోల్పోయింది. సిబల్ తో పాటు కార్తి చిదంబరం, తారిక్ అన్వార్ కూడా ఇదే మాట అంటున్నారు.

134 ఏళ్ల చరిత్ర గల భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అవసాన దశకు చేరిందా? రాజకీయ పార్టీ అన్న తరువాత గడ్డర్తోజులా తిరిగి వుంజుకోవడం సహజం. కానీ బీజేపీ దేశమంతటా విస్తరిస్తుంటే, కాంగ్రెస్ పట్టు కోల్పోతోంది. చివరకు మిత్రపక్షాలతో భేదమాడే స్థితి నుంచి వెనక్కి తగ్గుతున్నది. బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికలతో పాటు వివిధ రాష్ట్రాల్లో జరిగిన ఉప ఎన్నికల ఫలితాలు కాంగ్రెస్ కు ఉన్న స్థానం ఏమిటో చాటి చెప్పాయి.

కరోనా వైరస్ తీవ్రత నేపథ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంపై దేశ ప్రజల్లో ఆగ్రహం పెరిగిందని రాజకీయ విశ్లేషకులు అంచనా వేశారు. పని చేయని ప్రభుత్వాలు అధికారంలో ఉంటే ఇది సహజం. కరోనా అంతర్జాతీయ అంశం.

ముఖ్యమంత్రి ముప్పి మెహబూబా కూడా, కశ్మీరిల వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ మాటేమిటని ప్రశ్నిస్తున్నారు. పాల్వూర్ సాధువుల హత్య, కంగనా రనౌత్ వంటి అంశాలతో అర్థబో వివాదాన్ని మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర, రాష్ట్ర మధ్య ఘర్షణగా చిత్రించే ప్రయత్నం చేసింది. ఇప్పుడు ఉదారవాదులు దేశద్రోహం కేసుతో పాటే అర్థబో కేసును కూడా చూడాలన్నట్టు వాదిస్తున్నారని అనిపిస్తుంది. ఉదారవాదులు, మెహబూబా వాదిస్తున్నది భారత్ మీద, రాజ్యాంగం మీద యుద్ధం ప్రకటించిన వారికి అనుకూలంగా. అర్థబో వాదిస్తున్నది కొన్ని భారత రాజకీయ పార్టీల వైఖరికి వ్యతిరేకంగా మాత్రమే. ఒక పార్టీ ధోరణులను విమర్శించడం, ఇంకొక రాజకీయ సిద్ధాంతాన్ని అభిమానించడం దేశం ఇచ్చిన చట్టబద్ధమైన హక్కు. దేశంలో జర్నలిస్టులు కూడా రెండు వర్గాలుగా విడిపోయిన సంగతి కూడా గమనించగలం. అర్థబో అరెస్టు మీద సాధారణ జర్నలిస్టులు తప్ప పేరున్న జర్నలిస్టులు పెద్దగా స్పందించలేదు. లేదా మొక్కుబడిగా స్పందించారు. 1975 నాటి అత్యవసర పరిస్థితి వేళ జర్నలిస్టులను అరెస్టు చేస్తే మిగిలిన జర్నలిస్టులు భయంతో మౌనం దాల్చారు. అత్యవసర పరిస్థితి లేని ఈ సమయంలో అవాంఛనీయంగా చాలామంది జర్నలిస్టులు మౌనం వహించారు.

నరేంద్ర మోదీ అధికారం చేపట్టిన నాటి నుంచి, అంటే 2014 నుంచి దేశంలో అత్యవసర పరిస్థితి వాతావరణం ఉందంటూ గొంతు చించుకోని కమ్యూనిస్టులు, ఉదారవాదులు లేరు. వీళ్లకి తైనాతీలుగా ఉండే మేధావులు, రచయితలు సరేనరి. అత్యవసర పరిస్థితి వాతావరణమే ఉంటే, అసలు ఆ మాటే వారు అనలేరు. కానీ ఒకనాడు బీజేపీకి అనుకూలంగా ఉంది, పదవి కోసం ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ తో కలసిన ప్రభుత్వం అత్యవసర పరిస్థితి సృష్టించింది. బీజేపీకి అనుకూలంగా ఉంటారనే జర్నలిస్టును తీవ్రంగానే హింసించింది. దేశంలో ఇకపై ఏ జర్నలిస్టు ఏ కారణం చేత అరెస్టుయినా కొన్ని వర్గాలే స్పందించే వాతావరణం పెద్ద జర్నలిస్టులు సృష్టించి పెట్టారు.

ఇప్పుడు అంతా వేసుకోవలసిన ప్రశ్న- ఈ దేశంలో వామపక్షవాదులకీ, ఉదారవాదులకీ, మైనారిటీల హక్కుల కార్యకర్తలకీ మాత్రమే వాక్స్వాతంత్ర్యం ఉండాలా? టీవీలలో, వార్తాపత్రికలలో హిందువులను, హిందువులకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నదని చెప్పే బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసే హక్కు వారికే పరిమితం కావాలా? పాకిస్తాన్ కుట్రతో జరిగిన పుల్వామా దాడి వంటి వాటిలో బీజేపీ ఎన్నికల ప్రయోజనాలను చూసే హక్కు జర్నలిజం ద్వారా సహజంగా వచ్చిందని దేశం సర్దుకుపోవాలా? వివేకానందస్వామి విగ్రహానికి అపచారం చేయడాన్ని ప్రశ్నిస్తే బీజేపీకి మద్దతు ఇచ్చినట్టా? పార్లమెంటు మీద, ముంబైలో సాధారణ ప్రజల మీద దాడి చేసిన వారికి విశ్వవిద్యాలయాల ప్రాంగణాలలో జేజేలు పలికే వారి మనోగతం జాతికి వెల్లడిస్తే దానిని అరుపులుగా కొట్టిపారేయాలా? నిజానికి అర్థబో నోటి నుంచి వచ్చేవి ఒట్టి అరుపులో, సంఘ విద్రోహాల మీద గర్జనలో ఎప్పటికప్పుడు నిర్ధారణ అవుతూనే ఉంది. వాళ్లంతా అరుపులు అని ముద్ర వేస్తున్నది వాస్తవాలకే. ★

అమెరికా, యూరోప్ దేశాలతో పోలిస్తే దేశ జనాభా రీత్యా విశ్వేషిస్తే భారత్‌లో మహమ్మారి ప్రభావం తక్కువే అని చెప్పక తప్పదు. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ మొదటి నుంచీ దేశ ప్రజలను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను అప్రమత్తం చేస్తూ వచ్చారు. ఆరంభంలో చేపట్టిన లాక్‌డౌన్ చాలా మేరకు సత్ఫలితాలని ఇచ్చింది. దేశ వ్యాప్తంగా వలస కార్మికులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారన్నది నిజం. దాన్ని మోదీ వైఫల్యంగా భావించలేం.

సరిగ్గా ఇక్కడే కాంగ్రెస్ పార్టీ బోల్తాపడింది. కరోనాను ఎదుర్కొనే విషయంలో మోదీ వైఫల్యం చెందారని, ఆర్థిక వ్యవస్థ దెబ్బతిన్నదని ఆరోపణలు గుప్పించారు ఆ పార్టీ నేతలు. ఈ విషయంలో రాహుల్ గాంధీ శ్రుతిమించిపోయారు. సరిహద్దుల్లో చైనా చొరబాటును భారత సైన్యం దీటుగా ఎదుర్కొన్నా, దీన్ని మోదీ అనమర్దతంగా చాటే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ మాటలను ప్రజలు నమ్మ లేదని, మోదీపై సంపూర్ణ విశ్వాసం చూపించారని తాజా ఎన్నికల ఫలితాలు స్పష్టం చేశాయి.

పాలిటిక్స్ ఆఫ్ విశ్వాస

కరోనా కారణంగా వచ్చిన కష్టాలు బిహార్ రాష్ట్రాన్ని అత్యధికంగా ప్రభావితం చేశాయి. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే బిహార్‌కే వలసలు అధికం. అయినప్పటికీ బిహార్ ప్రజలు ఎన్డీఎకే తిరిగి పట్టంగట్టారు. ఆశ్చర్యకరంగా కూటుమిలో జేడీయూకి 43 సీట్లు వస్తే, బీజేపీకి 74 సీట్లు లభించాయి. అయినా ముందు కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం తిరిగి నితీశ్ కుమార్ ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. మహాఘట్ బంధన్‌లో ఆర్థేడీ యువనేత తేజస్వి యాదవ్ మీద ఒత్తిడి తెచ్చి కాంగ్రెస్ 70 సీట్లకు పోటీ చేసింది. గెలిచింది 19 మాత్రమే. 2015లో 41 సీట్లకు పోటీ చేసి 27 గెలిచింది.

ఫలితం ఆర్థేడీ 75 సీట్లు గెలిచినా అధికారానికి దూరంగా ఉండాల్సిన దుస్థితి ఏర్పడింది. మధ్యప్రదేశ్‌లో 28 అసెంబ్లీ సీట్లకు జరిగిన ఉప ఎన్నికల్లో బీజేపీ 19 గెలవడంతో శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ ప్రభుత్వం సంపూర్ణ మెజారిటీని సాధించింది. గుజరాత్, ఉత్తరప్రదేశ్, కర్ణాటక, తెలంగాణ(దుబ్బాక) ఎక్కడ ఉప ఎన్నిక జరిగినా బీజేపీ సత్తా చాటింది.

ఈ ఎన్నికల్లో గతంలో కన్నా బీజేపీ ప్రాభవం పెరగడానికి కారణం ఏమిటి? 'పాలిటిక్స్ ఆఫ్ విశ్వాస్' అంటున్నారు ప్రముఖ రాజకీయ శాస్త్రవేత్త నీలాంజన్ సర్కార్. నరేంద్ర మోదీ, బీజేపీ పట్ల ప్రజలకున్న నమ్మకమే ఎన్నికల్లో ప్రభావం చూపిందని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. బిహార్‌తో పాటు దేశ వ్యాప్తంగా ఉప ఎన్నికల్లో బీజేపీ విజయ పతాకం ఎగురేసిందంటే ప్రజలు లాక్‌డౌన్ సందర్భంగా ఎదురైన కష్టాలకు అటు ప్రధాని నరేంద్రమోదీని, బీజేపీగానీ బాధ్యులను చేయదల్చుకోలేదని స్పష్టం అవుతోంది.

ప్రధాని మోదీ తన తొలి దఫా పాలనలో పెద్ద నోట్లను రద్దు చేసినప్పుడు ప్రతిపక్షాలతో పాటు మేధావులంతా ఇలాగే గోల చేశారు. కొన్ని తాత్కాలిక కష్టాలు ఎదురైనా దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై ఎలాంటి ప్రతికూల ప్రభావం కనిపించలేదు. అదేవిధంగా జీఎస్టీ విషయంలో కూడా ప్రతికూల ప్రచారం జరిగింది. దేశ ప్రజలు మోదీపై పెట్టుకున్న విశ్వాసాన్ని 2019 ఎన్నికల చాటిచెప్పాయి. అవినీతి రహిత, సమర్థ పాలనకే ప్రజలు ఓటు వేశారు. తాజా ఎన్నికలు మోదీపై దేశప్రజల విశ్వాసం ఏమాత్రం చెక్కు చెదరలేదని స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

బేరమాడే శక్తి కోల్పోయింది

తమిళనాడు, పశ్చిమ బెంగాల్, ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్ లాంటి కీలక రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏనాడో

క్రాంతిదేవ్ మిత్ర

ఉనికిని కోల్పోయింది. తాజాగా ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, ఒడిశాల్లో అదే దుస్థితికి వచ్చింది. కనీసం ప్రతిపక్ష హోదా కూడా దక్కని పరిస్థితి. దీంతో ఉనికి కోసం ప్రాంతీయ పార్టీలతో పొత్తు తప్పనిసరి. బిహార్ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ తాజా నిర్వాకంతో ప్రాంతీయ పార్టీలతో సీట్ల కోసం బేరమాడే స్థాయిని కోల్పోయినట్లే.

కాంగ్రెస్ బలం ఏ పాటిదో బిహార్ ఎన్నికలు బయటపెట్టడంతో ఇతర రాష్ట్రాల ప్రాంతీయ పార్టీలు జాగ్రత్త పడుతున్నాయి. 2017లో జరిగిన యూపీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో సమాజ్‌వాది పార్టీతో పొత్తు పెట్టుకొని 105 సీట్లకు పోటీ చేసిన కాంగ్రెస్ కేవలం ఏడు సీట్లలో విజయం సాధించింది. దీంతో రాబోయే ఉత్తరప్రదేశ్ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్‌తో పొత్తు ఉండదని సమాజ్‌వాది పార్టీ అధినేత అఖిలేష్ చేతులు దులిపేసుకున్నారు. మాయావతి బీఎస్పీ కాంగ్రెస్‌కు ముందు నుంచి దూరమే.

2016 తమిళనాడు అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ, డీఎంకే నాయకత్వంలో కూటుమిలో 41 సీట్లకు పోటీ చేసి 8 మాత్రమే గెలిచింది. డీఎంకే 98 సీట్లు గెలిచి అధికారానికి దూరం కావాల్సి వచ్చింది. ఓటుబ్యాంకు లేని కాంగ్రెస్‌తో కలవడమే ఓటుమికి కారణమని డీఎంకే భావిస్తోంది. డీఎంకే విజయావ కాశాలు కాంగ్రెస్ పార్టీతోనే ఎగిరిపోయాయని రాజకీయ విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు. రానున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీకి పరిమితంగానే సీట్లు కేటాయించాలని స్టాలిన్ ఇప్పటికే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేశారు.

2016 బెంగాల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో సీపీఎంతో పొత్తు పెట్టుకున్న కాంగ్రెస్ 92 సీట్లకు పోటీ చేసి 44 సీట్లను గెలుచుకుంది. సీపీఎం 148 సీట్లకు పోటీచేసి 26 సీట్లను గెలుచుకుంది. తాజాగా అధికార టీఎంసీతో పొత్తు పెట్టుకోవాలని కాంగ్రెస్ భావిస్తోంది. కానీ బిహార్ ఎన్నికల ఫలితాలను చూసిన తర్వాత మమతా బెనర్జీ ఆ పార్టీకి పెద్దగా ప్రాధాన్యం ఇవ్వకపోవచ్చు.

కనుమరుగవుతున్న పార్టీ

2014 సార్వత్రిక ఎన్నికల తర్వాత దేశ రాజకీయాల్లో కాంగ్రెస్ పతనం మొదలు కావడం స్పష్టంగా గమనించవచ్చు. బీజేపీ అనుసరిస్తున్న

2019 సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో ఘోర పరాజయం తరువాత కాంగ్రెస్‌లో అసమ్మతి గళానికి బలం పెరిగింది. రాహుల్ నైతిక బాధ్యత వహిస్తూ పార్టీ అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా చేశారు. గాంధీ- నెహ్రూ కుటుంబాలకు బయటి వారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోవాలని ఉచిత సలహా కూడా పడేశారు. రాహుల్ స్థానంలో సోనియాని తాత్కాలిక అధ్యక్షురాలిగా ఎన్నుకున్నారు. అదో పెద్ద నాటకమని దేశ వ్రజలకు అర్థమైపోయింది. నాయకత్వం వద్దు కానీ పెత్తనం కానా- అదీ రాహుల్ ధోరణి.

'కాంగ్రెస్ ముక్త భారత్' వ్యూహం ఫలిస్తోంది. కాంగ్రెస్ ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా విఫలం అవుతోంది. మోదీ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా జరుపుతున్న పోరాటాలు ప్రజల్లోనే కాకుండా సొంత పార్టీలోనే విశ్వాసం నింపలేకపోతున్నాయని ఇటీవల సీనియర్ల లేఖాస్త్రం స్పష్టం చేసింది. మోదీ ప్రభుత్వం కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత దేశవ్యాప్తంగా జరిగిన 37 ఎన్నికల్లో 30 ఎన్నికల్లో ఖీజేపీ విజయాలు సాధించడం కాంగ్రెస్ దుస్థితికి అద్దం పడుతోంది. గెలిచిన చోటా ప్రభుత్వాలను నిలపుకోకపోతోందని చెప్పడానికి మధ్యప్రదేశ్ ఒక ఉదాహరణ. మేఘాలయ, గోవా, మణిపూర్, అరుణాచల్ ప్రదేశ్ రాష్ట్రాల్లో ఖీజేపీ అనుసరించిన వ్యూహాల ముందు ఆ పార్టీ చిత్తయి పోయింది. మధ్యప్రదేశ్ దెబ్బ తర్వాత చావు తప్పి కన్ను లోట్టపోయినట్లు రాజస్థాన్ నిలుపుకో గలిగింది. మహారాష్ట్రలో శివసేనతో కలసి సంకీర్ణ ప్రభుత్వంలో భాగస్వామిగా ఉంది. రాజస్థాన్, పంజాబ్, జార్ఖండ్, ఛత్తీస్ గఢ్, పుదుచ్చేరిలో మాత్రమే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయి.

లేఖాస్త్రంతో వణుకు

2019 సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో ఘోర పరాజయం తరువాత కాంగ్రెస్ లో అసమ్మతి గళానికి బలం పెరిగింది. రాహుల్ నైతిక బాధ్యత వహిస్తూ పార్టీ అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా చేశారు. గాంధీ- నెహ్రూ కుటుంబాలకు బయటి వారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోవాలని ఉచిత సలహా కూడా పడేశారు. రాహుల్ స్థానంలో సోనియాని తాత్కాలిక అధ్యక్షురాలిగా ఎన్నుకున్నారు. అదో పెద్ద నాటకమని దేశ ప్రజలకు అర్థమైపోయింది. నాయకత్వం వద్దు కానీ పెత్తనం కావాలి- అదీ రాహుల్ ధోరణి. సోనియా, రాహుల్ తీరు పార్టీ సీనియర్లకు కొంత అసహనం తెచ్చిపెట్టింది. దీంతో లేఖాస్త్రం వదిలారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ చుక్కాని లేని నావలా తయారై, యువత సహా అన్ని వర్గాలకూ దూరమై, పాతాళానికి దిగజారిపోతోందని, దీన్ని ఆపేందుకు సమగ్ర, సమూల, సంస్కరణలు చేపట్టాలని కోరుతూ 23 మంది సీనియర్ కాంగ్రెస్ నేతలు- అధినేత సోనియా గాంధీకి ఓ లేఖ రాశారు. ఈ పరిణామాలు పార్టీని నిలుపునా చీల్చాయి. ఒక వర్గం- రాహుల్ గాంధీ తిరిగి బాధ్యతలు చేపట్టాలని కోరుతుండగా, రెండో వర్గం దాన్ని వ్యతిరేకిస్తోంది. కాంగ్రెస్ పాలిత ఐదు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, అనేక రాష్ట్రాల పీసీసీ చీఫ్లు, ఇతర నేతలు సోనియాకు, రాహుల్ కు మద్దతు ప్రకటించారు. ఈ అంశంపై చర్చకు ఏర్పాటు చేసిన కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశంలో ఈ లేఖ రాసినందుకు సీనియర్ల మీద రాహుల్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఖీజేపీతో కుమ్మక్కయ్యారని నిందించడంతో గులాంనబీ ఆజాద్, కపిల్ సిబల్ నొచ్చుకున్నారు. వారు రాజీనామాకు సిద్ధపడగా, ఇతర నేతలు

నర్సిచెప్పడంతో సంక్షోభం తాత్కాలికంగా సమసిపోయింది.

బలమూ, బలహీనతా ఆ కుటుంబమే

దేశాన్ని అత్యధిక కాలం పాలించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎదుర్కొంటున్న దుస్థితికి వంశ పారంపర్య రాజకీయమే ప్రధాన కారణం. ఆ పార్టీకి బలమూ, బలహీనత కూడా గాంధీ-నెహ్రూ కుటుంబమే. నెహ్రూ, ఇందిరా, రాజీవ్ కాలం నుంచి పార్టీపై కొనసాగుతున్న ఆ కుటుంబ ఉడుముపట్టు సోనియా గాంధీ కాలంలో పరాకాష్ఠకు చేరింది. మన్మోహన్ సింగ్ ను డమ్మీ ప్రధానిగా కొనసాగిస్తున్న సమయం లోనే రాహుల్ గాంధీకి అధ్యక్ష పగ్గాలు అప్పగించా లని ఆమె చాలా కాలంగా చేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు. తన శక్తి సామర్థ్యాలు ఏమిటో తెలుసు కాబట్టి చాలాకాలం తప్పించుకు తిరిగారు. సోనియా గాంధీ ఆరోగ్యం క్షీణిస్తున్న పరిస్థితుల్లో తప్పనిసరిగా అధ్యక్ష పదవి స్వీకరించక తప్పలేదు.

2019 సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో రాహుల్ సత్తా ఏమిటో తేలిపోవడంతో కాంగ్రెస్ పార్టీలో లుకలుకలు మొదలయ్యాయి. రాహుల్ యువనాయకత్వం గురించి మాట్లాడుతున్నా వారికి బాధ్యతలు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేరని మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్ పరిణామాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. పార్టీలో బయటి వ్యక్తుల నాయకత్వం బలపడకూడదన్న భావనే ఇందుకు కారణం. కాంగ్రెస్ పార్టీలో చీలికలు కొత్తేమీ కాదు. నెహ్రూ మొదలు సోనియా కాలం వరకూ చాలా చీలికలు వచ్చాయి. వీటిలో ఎన్సీపీ, వైసీపీ లాంటి పార్టీలు రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెస్ ను కోలుకోని దెబ్బతీశాయి.

ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీని శాసిస్తున్న కురువృద్ధ నేతలు ప్రత్యక్ష ఎన్నికల్లో పాల్గొని దశాబ్దాలు దాటింది. ఏకే ఆంటోనీ, మోతీలాల్ వోరా, అహ్మద్ హబీబ్ వంటి వృద్ధనేతలను ప్రత్యక్ష ఎన్నికల్లో ఎన్నుకొని దశాబ్దాలు

దాటింది. యువ నాయకుల గురించి చెప్పుకున్నా, చాలామంది కాంగ్రెస్ ను వీడి వెళ్లిపోయారు. ఇప్పుడు కొద్దిమంది మాత్రమే ఉన్నారు. రాజస్థాన్ లో సచిన్ పైలట్, గుజరాత్ లో జిగ్మేష్ మేవాని, హార్దిక్ పటేల్, మహారాష్ట్రలో మిలింద్ దేవ్ రా, ప్రియాదత్, తెలంగాణలో రేవంత్ రెడ్డి వంటి యువ నాయకులు ఉన్నారు. కానీ, ఈ యువ నేతలు ఉత్సాహంగా పనిచేయడంలో వృద్ధనేతలు అడ్డుకుంటున్నారన్న విమర్శలు వస్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం కాంగ్రెస్ ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితిని చక్కదిద్దాలంటే పూర్తి స్థాయిలో కాయకల్ప చికిత్స జరగాలి. కానీ అది సాధ్యమయ్యే పని కాదు. గాంధీ- నెహ్రూ కుటుంబ బయటి నాయకత్వం బాధ్యతలు చేపట్టే అవకాశం లేదు. ఒక వేళ చేపడితే పీవీ నరసింహారావు, సీతారాం కేసరిలకు ఎదురైన పరాభవం తప్పదు.. ఒకవేళ అలాంటి ప్రయత్నాలు జరిగినా పార్టీలో వగ్గ పోరు తప్పదు.

కాంగ్రెస్ శ్రేణులు గాంధీ కుటుంబానికి బయటి వ్యక్తులు నాయకత్వం వహించడాన్ని ఒప్పుకోవు. తిరిగి ఆ పరివారమే పార్టీని నడపాలని చిత్ర విచిత్ర ప్రదర్శనలు చేసి రక్తికట్టిస్తున్నాయి. సోనియా, రాహుల్ చరిష్మా కోల్పోవడంతో ప్రియాంకను తెచ్చేప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కానీ ఉత్తరప్రదేశ్ ఎన్నికల్లో ఆమె సత్తా ఏపాలిదో ఇప్పటికే తేలిపోయింది.. ఇప్పటికీ కాంగ్రెస్ పార్టీ సోనియా చరిష్మా మీదే ఆధారపడుతోంది.. కానీ ఆమె అనారోగ్యం కారణంగా ఎక్కువగా పర్యటనలు చేపట్టే స్థితిలో లేదు.. మొత్తానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ అంతరిస్తున్న పార్టీల జాబితాలో చేరిపోయింది. భవిష్యత్తులో ఆ పార్టీ గురుంచి చరిత్ర పుస్తకాల్లోనే చూడాలేమో!

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాష్ట్రంలో ఇటీవల జరిగిన దుబ్బాక ఉపఎన్నిక ఫలితం తెలుగు రాష్ట్రాల్లోనే కాదు, దేశవ్యాప్తంగా కూడా తీవ్ర ఉత్కంఠను రేకెత్తించింది. ఈ ఉపఎన్నికలో భారతీయ జనతా పార్టీ నుంచి మాధవనేని రఘునందన్ రావు చారిత్రక విజయాన్ని నమోదు చేశారు. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్, ఆర్థికమంత్రి హరీశ్ రావు ఎన్నడూ దుబ్బాక నియోజకవర్గ అభివృద్ధిపై దృష్టి సారించలేదని, టీఆర్ఎస్ కుటుంబ పాలనకు చరమగీతం పాడే రోజు దగ్గరలోనే ఉందని రఘునందన్ రావు అన్నారు. ప్రజాస్వామ్యంలో కక్షపూరిత రాజకీయాలను ప్రజలు ఎప్పుడూ స్వాగతించరని దుబ్బాక ప్రజలు మరోసారి నిరూపించారని చెప్పారు. దుబ్బాక నియోజకవర్గాన్ని గజ్డేల్, సిద్దిపేటలతో పోటీగా అభివృద్ధి చేయడమే తన తక్షణ కర్తవ్యమని చెబుతున్న ఎమ్మెల్యే రఘునందన్ రావుతో జాగృతి జరిపిన ముఖాముఖీ వివరాలు పాఠకుల కోసం..

మొదటిసారిగా చట్టసభకు ఎన్నికయ్యారు.

ఈ అనుభూతి ఎలా ఉంది?

ఈ గెలుపు నా బాధ్యతను మరింత పెంచింది. కార్యకర్తలు తలచుకుంటే సాధించలేనిది ఏదీ లేదని మరోసారి భారతీయ జనతా పార్టీ కార్యకర్తలు ఈ ఎన్నికలో నిరూపించారు.

స్వల్ప ఓట్ల మెజారిటీ అయినా రాష్ట్రంలో ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల దృష్ట్యా విశ్లేషకులు దీనిని చారిత్రక విజయంగా అభివర్ణిస్తున్నారు. మీ గెలుపుకు తోడ్పడిన అంశాలేమిటి?

టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి వచ్చినప్పటి నుండి దుబ్బాక నియోజకవర్గాన్ని ఎన్నడూ పట్టించుకోలేదు. ముఖ్యమంత్రి ఈ ప్రాంతాన్ని పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేశారు. అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా ఈ నిజాన్నే నేను ఇక్కడి ప్రజల ముందుంచే ప్రయత్నం చేశాను. ఇక్కడి సమస్యల మీద నా గొంతును గట్టిగా వినిపించాను. గెలుపోటములతో సంబంధం లేకుండా నియోజకవర్గ ప్రజలకు, పార్టీ కార్యకర్తలకు ఎల్లప్పుడూ అందుబాటులో ఉంటూ వచ్చాను. ప్రజలు నన్ను నమ్మారు. అందుకే ఇంతటి ఘనవిజయాన్ని అందించారు. బూత్ కమిటీ అధ్యక్షుడి దగ్గరనుంచి పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడి వరకు అందరూ అందించిన సహకారం, కార్యకర్తల సమష్టి కృషి ఫలితంగానే ఈ ఉపఎన్నిక ఫలితం ఇంత గొప్పగా, చారిత్రాత్మకంగా వచ్చిందని భావిస్తున్నాను. ఈ ఎన్నికల్లో నూటికి నూరు శాతం యువత భారతీయ జనతా పార్టీ వైపే

నిలిచింది. ఒకప్పుడు జై తెలంగాణ అని నినదించిన ఆ గొంతులన్నీ నేడు జైశ్రీరాం అని నినదించడం వల్లనే ఈ గెలుపు సాధ్యమైంది.

భారతీయ జనతా పార్టీ ఈ విజయం ద్వారా అధికార టీఆర్ఎస్ కి ఎలాంటి హెచ్చరికను పంపించిందని భావిస్తున్నారు?

టీఆర్ఎస్ కుటుంబ పాలనను తెలంగాణ ప్రజానీకం తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గత ఏడు సంవత్సరాలుగా ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండకుండా ఫామ్ హౌజ్ పాలన సాగిస్తున్నారు. ఆయన ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న ఏకవక్ష నిర్ణయాలను ప్రజలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. కేసీఆర్ అవలంబిస్తున్న నిరంకుశ, నియంతృత్వ, అప్రజాస్వామిక, ప్రజావ్యతిరేక విధానాల పట్ల ప్రజలు తీవ్ర ఆగ్రహంగా ఉన్నారు.

దాని ఫలితమే దుబ్బాక తీర్పు. రాష్ట్రంలో టీఆర్ఎస్ కి బీజేపీనే ప్రత్యామ్నాయం అని ప్రజలు నమ్ముతున్నారు. దుబ్బాక ఉపఎన్నిక సందర్భంగా బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ తో పోలీసులు ప్రవర్తించిన తీరును ఎలా చూడాలి?

జ: ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రతిపక్షాల గొంతు నొక్కే ప్రయత్నం ఎవరు చేసినా ప్రజలు స్వాగతించరు. ఈ ఉపఎన్నికలో టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం తమకున్న విస్తృత స్థాయి అధికారాలను దుర్వినియోగం చేసింది. మా పార్టీ కార్యకర్తలను పోలీసులు అక్రమంగా అరెస్టు చేశారు. మా బంధువుల ఇళ్లలో అక్రమంగా సోదాలు నిర్వహించి వారిని ఇబ్బందులకు గురిచేశారు. మా అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ గారితో పోలీసులు ప్రవర్తించిన తీరు అధికార పార్టీ నియంతృత్వ పాలనకు అద్దంపట్టింది. అయితే ఈ కుట్రలన్నిటినీ

‘దుబ్బాక ప్రజల విశ్వాసం నిలబెట్టుకుంటా

భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రజల ముందుంది. అధికార పార్టీ తీరును ఎప్పటికప్పుడు ఎండగట్టింది. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో అహింసాపూరిత విధానాలు, కక్షపూరిత రాజకీయాలకు చోటుండదని దుబ్బాక ప్రజలు నిరూపించారు.

ముల్లన్నసాగర్ ముంపు బాధితుల విషయంలో ప్రభుత్వంతో ఏ విధమైన పోరాటం చేస్తారు?

ఈ విషయంలో న్యాయపరంగా, శాసనపరంగా పోరాటం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ముంపు బాధితుల వరిహారం విషయంలో దుబ్బాక నియోజకవర్గం పట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చూపిస్తున్న వివక్షను ప్రశ్నిస్తాను.

దుబ్బాక నియోజకవర్గ అభివృద్ధికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు?

కేంద్ర ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలను మరింతగా ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లాను. వెనకబడ్డ దుబ్బాక నియోజక వర్గాన్ని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్, ఆయన కుమారుడు కేటీఆర్, అల్లుడు హరీశ్ రావులు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న గజ్వేల్, సిరిసిల్ల, సిద్దిపేటలతో సమానంగా అభివృద్ధి చేయడమే ప్రస్తుతం నా ముందున్న కర్తవ్యం. దుబ్బాక ప్రజలు నా మీద ఉంచిన విశ్వాసాన్ని కచ్చితంగా నిలబెట్టుకుంటాను.

- ఈ ఉపఎన్నికలో నూటికి నూరు శాతం యువత భారతీయ జనతా పార్టీ వైపు నిలిచింది.
- ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ తీసుకుంటున్న ఏకపక్ష నిర్ణయాలను తెలంగాణ ప్రజానీకం తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నది.
- ముంపు బాధితుల పరిహారం విషయంలో దుబ్బాక పట్ల ప్రభుత్వం చూపిస్తున్న వివక్షను ప్రశ్నిస్తాను.
- దేశవిభజన మరొకసారి జరగకుండా ఉండాలంటే ఎంఐఎంను అడ్డుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.
- నిజాం నిరంకుశ పాలను నుంచి విముక్తి పొందిన సెప్టెంబర్ 17న ఈ గడ్డ మీద జాతీయ జెండాను ఎగరనివ్వకుండా అడ్డుపడటమంటే తెలంగాణ ప్రజల్ని అవమానించడమే.

ఇటీవలి బహారీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఎంఐఎం ఐదు స్థానాల్లో గెలుపొందింది. ఈ నేపథ్యంలో ఆ పార్టీని మీరు ఎలా ఎదుర్కోబోతున్నారు?

ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ఎంఐఎం పార్టీ విస్తరణ ప్రజాస్వామ్యానికి ఎంతమాత్రం మంచిది కాదు. గతంలో జరిగినటువంటి దేశ విభజన మరొకసారి జరగకుండా ఉండాలంటే వేర్పాటు వాదాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్న ఎంఐఎంను అడ్డుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కాబట్టి ప్రజలందరూ ఆలోచించాలి.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల చేపట్టిన ఎమ్మెల్యే నియామకాలను ఎలా చూడాలి?

ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖరరావు ఏం చేసినా ఓట్ల కోసమే చేస్తారు. అందుకే కులాల ప్రాతిపదికన ఇటీవలి ఎమ్మెల్యే నియామకాలు చేపట్టారు. రానున్న

జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో కులాల పేర్లతో ఓట్లు సంపాదించేందుకు పదవుల పందేరాన్ని మొదలు పెట్టినట్లు స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. అంతేతప్ప ఆ కులాల మీద ఆయనకు ప్రత్యేకమైన ప్రేమ ఉందని నేను అనుకోను.

ప్ర: సెప్టెంబర్ 17 తెలంగాణ విమోచన దినోత్సవం విషయంలో టీఆర్ఎస్ వైఖరిని చట్టసభల్లో మీరు, మీ పార్టీ ఎలా ఎండగట్టదలుచుకున్నారు?

సెప్టెంబర్ 17 తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజల ఆత్మగౌరవానికి సంబంధించినది. నిజాం నిరంకుశ పాలన నుంచి ఈ ప్రాంతానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన రోజున జాతీయ జెండాను అవిష్కరించకపోతే ఈ గడ్డ మీద జన్మించిన ప్రజలకు తీరని అవమానంగా నేను భావిస్తాను. కానీ ఉద్యమ నేపథ్యం నుంచి వచ్చిన ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖరరావు ఈ విషయంలో మాట మార్చడం చూశాం. ఇందుకు కారణం ఎంఐఎంతో తమ పార్టీకి ఉన్న స్నేహపూర్వక ఒప్పందమేనని అందరికీ తెలిసిందే. అయితే రాజకీయ లబ్ధి కోసం తెలంగాణ ప్రజల ఆత్మగౌరవాన్ని తాకట్టు పెట్టడం ఎంతమాత్రం సరికాదు. కచ్చితంగా సెప్టెంబర్ 17న తెలంగాణ విమోచన దినోత్సవాన్ని ప్రభుత్వం అధికారికంగా నిర్వహించే వరకు భారతీయ జనతా పార్టీ పోరాటం చేస్తుంది. ఈ విషయంలో శాసనసభ్యుడిగా చట్టసభలో నా గొంతు మరింత బలంగా వినిపిస్తాను.

దుబ్బాక ఫలితం జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో ఎలాంటి ప్రభావం చూపుతుందని భావిస్తున్నారు?

ఈ విజయం భారతీయ జనతా పార్టీ కార్యకర్తలకు సరికొత్త ఉత్సాహాన్నిచ్చింది. అదే ఉత్సాహంతో జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో కూడా మరింత కష్టపడి పనిచేసేందుకు మా కార్యకర్తలకు దుబ్బాక ఫలితం స్ఫూర్తినిస్తుందని నేను భావిస్తున్నాను. ★

వ్యాసాన్ని
ను!'

వాస్తవాలతో దేశ చరిత్ర రాసుకోవాలి!

నిజమైన చరిత్రకారులు వాస్తవాల ఆధారంగా చరిత్ర రచనకు పూనుకోవాలనీ, వాదాల చట్రాలలో ఇరికించే ప్రయత్నం చేయకుండా రాసుకోవాలనీ అన్నారు భాగయ్య. పాశ్చాత్య పడికట్టు పదాలతో మన చరిత్రను తూకం వేయడం సరికాదనీ, ఏది రాసినా కాషాయీకరణ అనడం స్వార్థమేననీ అభిప్రాయపడ్డారు. ఇలాంటి వారు దేశ విభజన పరిణామాలు చెప్పే సమీపగతాన్ని పరిశీలించాలని కోరారు. దేశంలోని కొన్ని విశ్వవిద్యాలయాలలో విద్వంసక ధోరణులు, ఆలోచనలు రావడం విదేశీ శక్తుల ప్రభావంతోనే అని, వివేకానందుని వంటి చరిత్ర పురుషుని ప్రతిమకు విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలో అవచారం జరగడం ఘోరమని చెప్పారు. జాతీయ పార్టీ అయినా, ప్రాంతీయ పార్టీ అయినా వాటికి ఉండవలసినది జాతీయ దృష్టి కోణమేనని అన్నారు.

అయోధ్య తీర్పును పురావస్తు ఆధారాలతోనే వెలుపరించామని సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు చెప్పారు. కానీ ఒక వర్గం చరిత్రకారులు, పురావస్తు శాస్త్రవేత్తలు ఈ జాతీని అయోధ్య ఆనవాళ్ల విషయంలో దగా చేశారు. ఈ క్రమంలో చూస్తే చరిత్ర రచనను అలాంటి వారి నుంచి విముక్తం చేయవలసిన అవసరం కనిపిస్తుంది. చరిత్ర ఏ రకంగా రాసుకోవాలి?

చరిత్రని ఉన్నది ఉన్నదట్లుగా రాసుకోవాలి. చరిత్రను మార్పుకోలేం. అలా చేస్తే చరిత్ర రచనకే ద్రోహం. వాస్తవ చరిత్ర రచన కోసం నిజమైన చరిత్రకారులు ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ దేశ చరిత్రని అనేకమంది రాసారు ఇప్పటిదాకా. వాదాల చట్రాలలో ఇరికించారు. ఇక వాస్తవాలతో రాయాలి.

ఏది రాసినా కాషాయీకరణ ఆరోపణ వస్తున్నది కదా!

అది మూర్ఖత్వం, కాకపోతే పచ్చి స్వార్థం. సంకుచిత తత్వం. ఈ దేశ చరిత్రని ఇక్కడి విధానంతో రాయాలి. అక్కడి పడికట్టు పదాలతో తూకం వేయడం కాదు.

కొంతకాలంగా ఆర్యుల దండయాత్రను వక్రీకరిస్తున్న ఉన్నారు. ఆర్యుల రాకతో ఈ దేశంలో విద్వంసం జరిగిందని వాదిస్తున్నారు. వీళ్లే ముస్లిం దండయాత్రలతో సంభవించిన విద్వంసాన్ని

దాచిపెడుతున్నారు.

ఆర్యుల దండయాత్ర మన తాతల ముతాతల కాలం నాటిది. నిన్నటిదే వక్రీకరిస్తున్నారు కదా! సమీపగతాన్నే సరిగా తెలియనివ్వడం లేదు! ఉదాహరణకి- పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్ నుంచి అనేకమంది హిందువులను తరిమివేశారు. దేశ విభజన తరువాత జరిగిన హింసాకాండ నేపథ్యంలో సర్దార్ పటేల్ ఇచ్చిన ఉపన్యాసం వినండి. ఆయన ఏమన్నారంటే, ఈ నరమేధం ఆగిపోవాలి. తక్షణం ఆగిపోవాలి. ఒకవేళ కొనసాగినట్లయితే ఎన్నివేల మంది అక్కడి నుంచి వస్తారో ఆ మేరకు భూభాగం పాకిస్తాన్ ఇవ్వాలి ఉంటుందని చెప్పారు. ఇది ఆర్ఎస్ఎస్ మాట కాదు. ఈ దేశ తొలి హోంమంత్రి సర్దార్ పటేల్ చెప్పింది.

నెహ్రూ - లియాకత్ ఒప్పందం ఉంది. దాని ప్రకారం మైనార్టీలు ఎవరైతే పాకిస్తాన్లో ఉంటారో వాళ్లకు అన్యాయం జరగకూడదు. భారతదేశంలోని మైనార్టీలకు కూడా న్యాయం జరగాలి. ఏ మైనార్టీ వర్గియ్యదైనా అత్యాచారం జరిగి తరిమివేయగా, అక్కడి నుంచి వచ్చినట్లయితే ఆశ్రయం ఇవ్వాలని ఆ నెహ్రూ-లియాఖత్ అబీ ఒప్పందం చెబుతోంది. ఇది తెలిసి కూడా ఇప్పుడు పౌరచట్టాన్ని ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నారు? ఎందుకని ఇస్తాం, హిందువుల మధ్య శత్రుత్వం

కాపాడుతున్నారో? ఇదంతా చరిత్రను మరుగు పరచడం లేదా వక్రీకరించడం కాదని అనగలరా? ఎవరు చేస్తున్నారు ఈ పని? ఆలోచించాలి మనం. ఈ సమాజం ఆలోచిస్తున్నది కూడా. అందుకనే చరిత్రకారులు సరైనా చరిత్రను రాసి, సమాజానికి అందించాలి. దానికి సమయం పడుతుంది.

దేశంలో కొన్ని విశ్వవిద్యాలయాలు..

జవహర్లాల్ నెహ్రూ యూనివర్సిటీ, జాదవ్పూర్ విశ్వవిద్యాలయం లేదా నల్గొండ - తమిళ వేరే ప్రపంచం అనుకుంటూ ప్రపంచ పరిణామాలను గమనించకుండా ఎందుకు ఉండిపోతున్నాయి? ఒక పిడివాదంలో ఎందుకు కూరుకుపోయాయి? అందరూ ఆరాధించే వివేకానందుడు వంటి వారి విగ్రహానికి అవచారం తలపెట్టడం ఇంకా ఎందుకు జరుగుతోంది? పెద్ద చదువులు

చదువుతున్నామనుకునే అక్కడి విద్యార్థులు దేశాన్ని చీలుస్తామంటూ నినాదాలు ఇవ్వడం ఏమిటి? రేపు సమాజంలోకి వచ్చే నేటి విద్యార్థులలో ఇలాంటి పోకడలు జాతీయ సమైక్యతకు విఘాతంగానే చూడవచ్చా?

దశాబ్దాలుగా విదేశీశక్తుల భ్రమలో పడి, ఎక్కడా విజయం సాధించలేని కాలం చెల్లిన సిద్ధాంతాలను వదలకుండా, ఈ దేశ ప్రజల చేత భీకరాల్నించుకున్నవి వామపక్ష సంస్థలు. ఇవి

పజాస్వామ్యం విషయంలో, ఫెడరల్ వ్యవస్థను బలంగా ఉంచడంలో, దేశ సమైక్యతను కాపాడటంలో ప్రాంతీయ పార్టీలు సరైన పంథాలో వ్యవహరించగలుగుతున్నాయా?

ప్రాంతీయ పార్టీలు సరిగ్గా వ్యవహరిస్తున్నాయా? లేదా అనేది ప్రజలు నిర్ణయిస్తారు. దృష్టి ఎలా ఉండాలనేది మాత్రం సంఘం చెబుతుంది. సంఘం ఏం చెబుతుందంటే - ప్రాంతీయ పార్టీ అయినా, జాతీయ పార్టీ అయినా జాతీయ దృష్టికోణమే ప్రధానమంటుంది. కొన్ని పరిస్థితులలో, అవసరాలను బట్టి ప్రాంతీయ పార్టీ ఆవిర్భవించి ఉండవచ్చు. అయినా వాటికి జాతీయ దృష్టి ఉండాలి. తమిళనాడులో ఒక పార్టీ కేవలం తమిళనాడుకు చెందిన పార్టీ కావచ్చు, ప్రాంతీయంగా. కానీ దేశం మొత్తం గురించి ఆలోచించే దృష్టి ఉండాలి. ఇది ఉన్నప్పుడు సమస్యలు తక్కువగా ఉంటాయి. చర్చిస్తారు, మాట్లాడుకుంటారు. ఆ రాష్ట్ర ప్రజల సంక్షేమం కోసం పనిచేయాల్సిందే. కానీ ఆ రాష్ట్ర ప్రజల సంక్షేమమనేది మొత్తం జాతి సంక్షేమానికి వ్యతిరేకమైనది కారాదు. కాని ఇప్పుడు జరుగుతున్నది ఏమిటంటే వాళ్ల వాళ్ల రాజకీయ స్వార్థం ముందుకొస్తున్నది. దీని నుంచి బయట పడాలి.

రెచ్చగొట్టడం వల్లనే విద్యార్థులు అలా ప్రవర్తిస్తున్నారు. అయితే వాళ్లు మన విద్యార్థులే. ఈ దేశం బిడ్డలే. ఒక విదేశీతత్వంలోని విధ్వంసం గురించి సరిగా అంచనా వేయకుండా, దాన్నే స్వీకరించి గుడ్డిగా ముందుకెళ్తున్నారు. ఒకటి నిజం. ఇవాళ వాళ్లు అర్థం చేసుకునే పరిస్థితిలో అయితే లేరు. ట్యూషన్ ఫీజు, హాస్టల్, మెన్ చార్జీలు పెంచినప్పుడు సమ్మెలు చేయడం వంటివి వేరు. దాన్ని అర్థం చేసుకోవచ్చు. వాళ్లు కూడా ఒక దశ తరువాత వాస్తవాన్ని గుర్తించాలి. వివేకానందస్వామి విగ్రహానికి అపచారం తలపెట్టడం మూర్ఖత్వం కాకమరేమిటి? మేము రావణుని పూజిస్తాం, దుశ్శాసనుణ్ణి పూజిస్తాం అనడం కూడా అంతే. ప్రగతి, పురోగతి అంటూ నినాదాలిచ్చే ఈ తరహా విద్యార్థులే దేశంలో మతం, కులం ఆధారంగా కల్లోలాలు రేపుతున్నారు. భావప్రకటనా స్వేచ్ఛ గురించి మాటలు చెబుతూ, మరొక వాదం వినిపించేవారిని భౌతికంగా అంతం చేయాలన్న నేర మనస్తత్వం వీళ్లది. పార్లమెంటు మీద దాడి చేసినవాడు, ముంబైలో మారణహోమం సాగించినవాడు, కశ్మీర్లో రక్తపాతానికి ఒడిగట్టిన కర్మిటకుడు వీళ్లకి ఆరాధనీయులంటే జాతి ఆలోచనలో పడదా మరి? వీళ్ల జ్ఞానం మీద ప్రశ్నలు రావా? ఆ ధోరణి ఎక్కువకాలం నిలబడదు. ఈ దేశంలో జాతీయత, జాతీయ ఏకాత్మత భావనకు కొదవలేదు. అది స్వేచ్ఛగా వ్యక్తం కావడానికి సమయం పడుతుంది. దీనిని సమాజం అర్థం చేసుకోవాలి.

ఈ మధ్య మహిళల మీద జరుగుతున్న అత్యాచారాలు వింటుంటే ఇంత సాంస్కృతిక నేపథ్యం ఏమైందన్న బాధ కలుగుతుంది. ఇంతటి

విలువలున్న సమాజంలో ఈ క్లాష్ ఎంటి? ఏదో లంకే తెంచుకున్నామని అనివిస్తున్నది.

ఇవన్నీ చాలా దుర్మార్గమైనవి. నీవమైనవి. దానికి ప్రధాన కారణమేమిటి? వేపమొక్కను పాతి, మామిడిపండు కోసం చూస్తే ఎలా? దినపత్రికలలో, వారపత్రికలలో, టీవీ చానెళ్ల సీరియల్స్లో ఇదే దుర్మార్గం కనిపిస్తున్నది. డబ్బు కోసం ఎన్నో శాశ్వత విలువలను నాశనం చేస్తున్నారు. వీటిని ఏ రకంగా కట్టిడి చేయాలో కుటుంబం, సమాజం, ప్రభుత్వం, మేధావులు ఆలోచించాలి.

హిందూ సంఘటన- ఇదిోక మహామంత్రం. పలువురు మహాపురుషులు ఇందుకు తమ వంతు ప్రయత్నం చేయడం చరిత్ర పాడువునా చూస్తాం. కానీ హిందూ సంఘటనను ఆర్ఎస్ఎస్ ఒక మహా యజ్ఞరూపంలా భావించి, అవిత్రాంతంగా,

ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ముందుకు సాగుతోంది. గత ప్రయత్నాలకీ, సంఘం అనుసరిస్తున్న విధానానికీ తేడా ఏమిటి? ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే సంఘం విజయ రహస్యం ఏమిటి?

సంఘకార్యాన్ని విస్తరించడానికి స్వయం సేవకులు దేశ మొత్తం మీద మండల స్థాయి నుంచి, గ్రామాల వారిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. సంఘానికి, సంఘ భావనలకీ అనుకూలమైన వాతావరణం ఉంది ఈ సమాజంలో. సంఘ కార్యం విస్తరించాలి. జాతీయ సమైక్యతను కాపాడడానికి అవసరమైన ఒక విస్తృతశక్తిని నిర్మాణం చేయడం కోసం సంఘం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇది సామాజికోద్యమంగానే సాగాలి. సంఘమంటేనే సమాజం. సంఘం విడిగా లేదు. రాబోయే రోజుల్లో మెల్లమెల్లగా సంఘం సమాజంలో కలసిపోవాలి.

మరొక కారణంగా చెప్పవచ్చు. అన్నిటిని మించి దుబ్బాక నియోజకవర్గానికి మూడు దిక్కులా, ముగ్గురు తెరాస కుటుంబ పెద్దలు (కేసీఆర్, కేటీఆర్, హరేశ్ రావు) ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న నియోజక వర్గాలలో జరుగుతున్న అభివృద్ధితో పోల్చుకుంటే, మధ్యలో దుబ్బాక అభివృద్ధి రహితంగా మిగిలి పోవడం ప్రజలను ఆలోచింపజేసింది. అలా చివరికి దుబ్బాక ఉపఎన్నిక చిత్రానికి శుభం కార్డు పడింది. అయితే, ఇప్పుడు చర్చ దుబ్బాక కాదు, తిరుపతి. దుబ్బాక గెలుపు నేపథ్యంగా తిరుపతి ఉపఎన్నికపై చర్చ తెరపైకి వచ్చింది. నిజమే, దుబ్బాక అసెంబ్లీ ఉపఎన్నికకు, త్వరలో తిరుపతి లోక్ సభ స్థానానికి జరగనున్న ఉపఎన్నికకు మధ్య పోలిక అంతగా కుదరదు. అక్కడా, ఇక్కడా అధికార పార్టీకి చెందిన సిట్టింగ్ సభ్యుల ఆకస్మిక మృతి వలన ఎన్నిక అనివార్యం కావడం, అక్కడా ఇక్కడా కొద్దిపాటి

దుబ్బాక బాటలో తిరుపతి

ఎన్నికలలో గెలుపొటములు సర్వసాధారణం. ఈ సత్యాన్ని తెలుసుకునేందుకు పెద్దగా రాజకీయ పరిజ్ఞానం అవసరం లేదు. ఇది ఏనోసార్లు రుజువైన వాస్తవం. అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు అనుభవంలో ఉన్న సత్యం. నిజానికి, ఈ గెలుపొటములే ప్రజాస్వామ్యానికి వన్నె తెచ్చే అండాలు. గెలుపొటములు లేని ఏక పార్టీ ప్రజాస్వామ్యం.. ప్రజాస్వామ్యమే కాదు. అది చైనా మార్కునియంతృత్వం.

నిజమైన ప్రజాస్వామ్య ప్రియులు ఎవరూ అలాంటి అలంకార ప్రాయమైన ప్రజాస్వామ్యాన్ని కోరుకోరు. అందుకే, 'ఇందిరే ఇండియా... ఇండియానే ఇందిర' అని తమవారి చేత కీర్తించుకున్న ఇందిరాగాంధీ అంతటి నాయకురాలికి కూడా పరాజయం తప్పలేదు. అత్యవసర పరిస్థితి విధించి ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరాభవించిన ఇందిరాగాంధీని ప్రజలు తిరస్కరించారు. నిశ్శబ్దంగా సాగనంపారు. అలాగే, నేనే రాజు, నేనే మంత్రి తరహాలో తలెగరేసిన చాలా మంది మహా నాయకులు చరిత్రగా మిగిలిపోయారు. అందుకే, మనదేశానికి ప్రజాస్వామ్య ప్రపంచంలో ప్రత్యేక స్థానం, గౌరవం దక్కింది.

ఇటీవల బిహార్ శాసనసభ ఎన్నికలతో పాటు, తెలంగాణలోని దుబ్బాక అసెంబ్లీ స్థానానికి ఉపఎన్నిక జరిగింది. ఈ ఎన్నికలో భారతీయ జనతా పార్టీ అభ్యర్థి రఘునందన్ రావు విజయం సాధించారు. ఇదొక అనూహ్య పరిణామం. అధికార పార్టీ సిట్టింగ్

ఎమ్మెల్యే సోలిపేట రామలింగారెడ్డి ఆకస్మిక మృతితో ఖాళీ అయిన స్థానం నుంచి, అది కూడా ఆయన సతీమణి పోటీ చేసినప్పటికీ, టీఆర్ఎస్ లో బ్రబుల్ షాటర్ గా పేరొందిన, 'నాకు ఓటమి తెలియదు. నేను ఎక్కడికి వెళ్లే అక్కడ గెలుపును ఎగరేసుకు పోవడమే తెలుసు' అని సగర్వంగా ప్రకటించుకున్న పార్టీ సీనియర్ నాయకుడు, ఆర్థికమంత్రి హరేశ్ రావు సర్వం తానై ప్రచారం సాగించినా పార్టీ ఓటమి చవిచూడడం నిజంగా ఒక అనూహ్య పరిణామం.

ఇక్కడ బీజేపీ గెలుపుకు ఇతరత్రా ఎన్ని కారణాలున్నా.. వరుస ఓటములను సోపానాలుగా చేసుకుని గెలుపుపైన దృష్టిని కేంద్రీకరించిన అభ్యర్థి రఘునందన్ రావు ప్రజలలో మమేకమైన తీరు, పట్టువదలని విక్రమార్కుని వలె ఆయన సాగించిన పోరాటం ఈ విజయానికి ప్రధాన కారణం. అధికార పార్టీ తన అధికారాన్ని, పోలీసు యంత్రంగాన్ని అడ్డుపెట్టుకుని రెచ్చగొట్టే పిచ్చి చేష్టలకు పాల్పడడం

తేడాతో ఏదో రకమైన ప్రభుత్వ వ్యతిరేకత అంతో ఇంతో ఉండడం వంటి కొన్ని సారూప్యాలు ఉన్నప్పటికీ దుబ్బాక దుబ్బాకే. తిరుపతి తిరుపతే. అక్కడ అలా జరిగింది కాబట్టి, ఇక్కడ కూడా అలాగే జరుగు తుందని అనుకోలేం. అనుకోరాదు. రాజకీయాల్లో ఎప్పుడో జరుగుతుందో చెప్పలేం. అందుకే చాలా సందర్భాలలో రాజకీయ పండితులు, మహా విశ్లేషకులు అనుకునే వారి లెక్కలు కూడా తప్పుతుంటాయి. దుబ్బాకలో కూడా తెరాసదే గెలుపని చాలా మంది లెక్కలు కట్టారు. అలాగే, బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల నేపథ్యంలో కొన్ని పేరు గొప్ప టీవీ చానళ్లు, కొందరు జర్నలిస్టు 'మేధావులు' బీజేపీ/ ఎన్డీయే ఓటమి ఖాయమని నిర్ధారించారు. సంతోషం పట్టలేక చిందులేశారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ప్రభంజనానికి బ్రేకులు వడినట్లేనని విశ్లేషించారు. లాలూ లాంతరు కాంతులలో, ఆయన కుమారుడు తేజస్వీ యాదవ్ సారధ్యంలో బిహార్ లో లాంతరు

మహాదయం తథ్యమని, సూర్యుడు తూర్పున ఉదయిస్తాడన్నది ఎంత సత్యమో, బిహార్‌లో తేజస్వి లాంతరోదయం కూడా అంతే సత్యమని భావించి సంబరాలు చేసుకున్నారు. కానీ, చివరకు ఏం జరిగిందో అందరికీ తెలిసిందే. కాబట్టి తిరుపతి ఉపఎన్నిక ఫలితాలు ఇలాగే ఉంటాయని గానీ, ఉండవని గానీ చెప్పడం సరి కాదు.

అయితే.. గత లోక్‌సభ ఎన్నికల్లో నోటా కంటే తక్కువ ఓట్లు వచ్చిన బీజేపీ, ఇంతలోనే ఏడుకొండలపై కాషాయ జెండా ఎగేరేయడం పక్కన పెడితే.. అసలు అలాంటి ఆలోచన చేయడమే హాస్యాస్పదమని ముక్కున వేలేసుకుని మురిసిపోతున్న వైసీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలు, ఆ పార్టీ అనుకూల మీడియా గమనించవలసిన వాస్తవం ఒకటైంది. రాష్ట్రంలో వైసీపీ అధికారంలోకి వచ్చి ఏడాదిన్నర అయ్యింది. ఈ కాలంలో కృష్ణా, గోదావరి నదుల్లో చాలా నీరు ప్రవహించింది. వరదలే వచ్చాయి. అలాగే, ఈ కాలంలో పాత్రలు, పాత్రధారులు మారి పోవడమే కాదు, రాజకీయ, సామాజిక ముఖచిత్రంలో కూడా చాలా మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి.

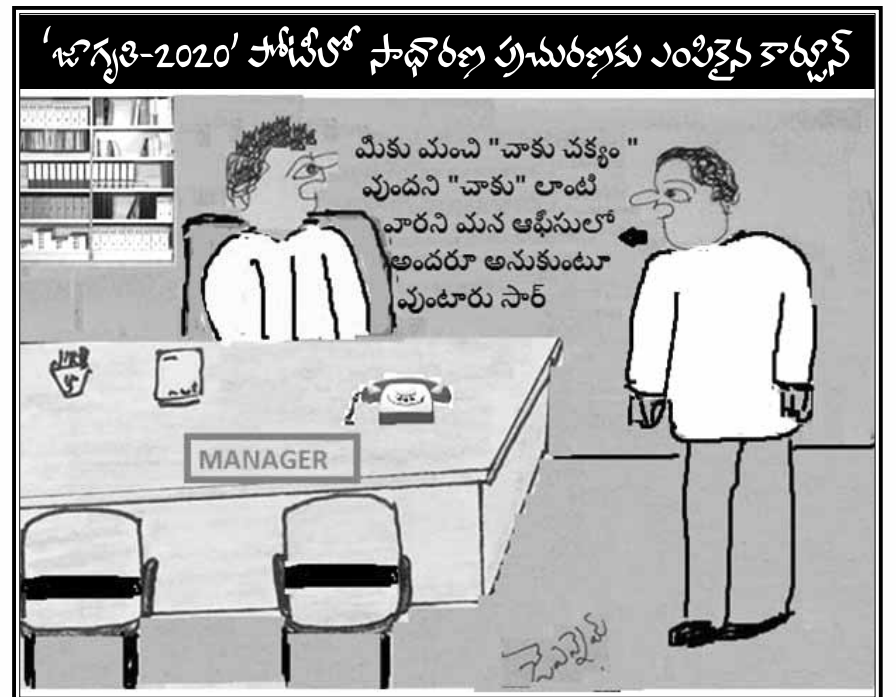
నిజమే, గత ఎన్నికల్లో బీజేపీకి తక్కువ ఓట్లే వచ్చాయి. వైసీపీ అభ్యర్థి బల్లి దుర్గాప్రసాద్.. టీడీపీ అభ్యర్థి పెనబాక లక్ష్మిపై రెండు లక్షలకు పైగా ఓట్లు మెజారిటీతో గెలిచారు. ఆయనకు ఏడు లక్షలకు పైగా ఓట్లు పోలయ్యాయి. తెలుగుదేశం పార్టీ అభ్యర్థి పెనబాక లక్ష్మికి 4 లక్షల పైచెలుకు ఓట్లు వచ్చాయి. బీజేపీ అభ్యర్థి శ్రీహరిరావుకి పోటీలో ఉన్న అందరికంటే తక్కువగా 16 వేల ఓట్లు మాత్రమే వచ్చాయి. ఈ పోలిక తీసుకొచ్చే వైసీపీ నేతలు, పార్టీ అనుకూల మీడియా ఉట్టికెక్కలేనమ్మ.. సామెతను గుర్తు చేస్తున్నారు. అయితే, 2019 ఎన్నికలు ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితులలో జరిగాయి. చంద్రబాబు వ్యతిరేక ఓట్లు చాలావరకు వైసీపీకి అనుకూలంగా వడ్డాయన్న వాస్తవాన్ని గుర్తిస్తే బహుశా వారు ఇలాంటి పోలిక తీసుకురాకపోయేవారేమో. అయితే, ఈ నిజం వారికి కూడా తెలియనిది కాదు. లేకపోతే బీజేపీ తిరుపతి లోక్‌సభ నియోజకవర్గం కార్యకర్తల సమావేశం నిర్వహించాగానే ఇంతలా ఉలిక్కి పడవలసిన అవసరం లేదు. అలాగే, దుబ్బాక విషయంలో తెరాస నాయకులు కూడా బీజేపీని మొదట్లో ఆటలో అరటిపండు అంటూ చులకన చేశారు. బీజేపీ అసలు పోటీలో లేదని తమ పోటీ కాంగ్రెస్‌తోనే అని బహిరంగంగా ప్రకటించారు. కానీ, చివరకు వచ్చేసరికి బీజేపీని ప్రధాన ప్రత్యర్థిగా గుర్తించక తప్పలేదు. ఇప్పుడు తిరుపతి విషయంలో అధికార వైసీపీ ఆదిలోనే ఉలిక్కి పడుతోంది. ఈ ఉలికిపాటు తోనే బీజేపీ అంటే అధికార పార్టీ భయపడుతోందనే సంకేతాలు స్పష్టమవుతున్నాయి. అలాంటి సంకేతాలే జనంలోకి వెళ్తున్నాయి.

సరే, ఆ విషయాన్ని పక్కనపెడితే.. తిరుపతి గెలుపుపై బీజేపీ ఆశలు పెంచుకోవడానికి దుబ్బాక గెలుపు ఇచ్చిన ఉత్సాహం ఒక కారణమయితే కావచ్చు గానీ, అంతకంటే ఇంకా ముఖ్యమైన కారణాలు చాలానే ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న హిందువుల ఆధ్యాత్మిక కేంద్రం తిరుమల మొదలు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరుగుతన్న హిందూధర్మ వ్యతిరేక కార్యకలాపాల ప్రభావం తప్పకుండా తిరుపతి ఎన్నికపై ప్రభావం చూపుతుంది. ఇప్పటికే, చాలావరకు హిందువులు వైసీపీ ప్రభుత్వాన్ని హిందూవ్యతిరేక ప్రభుత్వంగా చూస్తున్నారు. అందుకు సహేతుక కారణాలు అనేకం కనిపిస్తున్నాయి. తిరుమల సహారాష్ట్రంలోని పలు ప్రసిద్ధ దేవాలయాలలో అన్య మతస్థులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించడం, అలాంటి వారిని తప్పించేందుకు ప్రయత్నించిన అప్పటి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎన్టీ సుబ్రహ్మణ్యంను రాత్రికి రాత్రి బదిలీ చేయడం మొదలు, టీడీపీ ఆస్తుల అమ్మకం విషయంలో తలెత్తిన వివాదం, టీడీపీ అధికార వెబ్‌సైట్‌లో క్రైస్తవ భక్తి గీతాలు ప్రసారం కావడం, టీడీపీ అధికార పత్రికలో హిందూధర్మ విరుద్ధ కథలు, కథనాలు ప్రచురించడం, సప్తగిరి పత్రికకు అనుబంధంగా క్రైస్తవ పత్రికను జత చేయడం, తాజాగా శ్రీవేంకటేశ్వర భక్తి చానల్ సిబ్బంది అధికార వెబ్‌సైట్ ద్వారా సోషల్ మీడియాలో బూతు ప్రచారం సాగించడం.. ఇవిగాక అంతర్వేది రథ దహనం వంటి సంఘటనలు.. ఇలా చెప్పు కుంటూ పోతే ప్రస్తుత వైసీపీ ప్రభుత్వం హిందూ వ్యతిరేక ప్రభుత్వం అని నిర్ధారణకు రావడం తప్ప కాదు.

రాజనాల బాలకృష్ణ

ఇవే కాదు.. ఇసుక పాలసీ, మూడు రాజధానుల వివాదం మొదలు, ఆర్థిక క్రమశిక్షణా రాహిత్యం, సంపూర్ణ మధ్యపాన నిషేధం పేరున సాగుతున్న ప్రభుత్వ సారా వ్యాపారం, పంచాయతీ కార్యాలయాల రంగుల విషయం మొదలు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘంతో వివాదం వరకు సాగుతున్న అనేక కోర్టు వివాదాలు, మొట్టికాయలు, రాష్ట్రంలో రాజ్యమేలుతున్న అరాచక పరిస్థితులు, పార్టీలో మొదలై చాలా వేగంగా తీవ్రరూపం దాలుస్తున్న అంతర్గత విభేదాలు, కులాల కుమ్ములాటలు, ఈ అన్నిటినీ మించి ప్రాంతీయ పార్టీల పట్ల ప్రజల్లో వ్యక్తమవుతున్న వ్యతిరేకత, ఫలితంగా మారుతున్న రాజకీయ సమీకరణలు.. ఇలా వైసీపీ ఓటమిని, బీజేపీ గెలుపును ఉపాసించడానికి చాలా కారణాలు కనిపిస్తున్నాయి. అయినా, బీజేపీ తిరుపతి ప్రజలకు తెలియని పార్టీ కాదు, గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీతో ఒకసారి ఈ స్థానం నుంచి బీజేపీ గెలిచింది. అప్పుడున్న పరిస్థితులలో ప్రజలు అలా తీర్పు ఇచ్చారు. ఆ తర్వాత ఎన్నికలు జరిగిన సమయం, సందర్భాలను బట్టి ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు కూడా అంతే. వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అసలు నిజం

వేద విజ్ఞానం

వేదాల్లో చాలా శాఖలు ఉన్నాయి. స్థూలంగా వాటిని నాలుగు భాగాలుగా వేదవ్యాసుడు విభజించాడు. అందులో ఒక లక్షణమైన వాటిని రుక్మలని, ఒక లక్షణం కల్గిన వాటిని మంత్రభాగం క్రింద యజుస్సు అని, మరొక్కదాన్ని గానాత్మకంగా సామం అని, ఆ తర్వాత అదర్శణం అని ఇలా పేర్లతో ఒక్కో భాగాన్ని శిష్యుల ద్వారా పదిలపర్చడానికి వారికి అందించారు. ఇక వారి ప్రశిష్యుల ద్వారా మరిన్ని ఉప శాఖలుగా విభజించి వాటి రక్షణ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేసారు. అయితే యుగాలు గడిచి ఎన్నో మార్పులు జరిగాయి. అందుకే వేదవ్యాసుడు ఆ మొత్తం వేదరాశిని కొన్ని శాఖలుగా అందజేశారు. మొత్తం 1131 శాఖల్లో సామ వేదానికి 1000 శాఖలు, యజుర్వేదానికి 101 శాఖలు, అదర్శ వేదానికి 9 శాఖలు, రుక్మేదానికి 21 శాఖలుగా విభజించారు. అలా శాఖలుగా చేసి వేద విజ్ఞాన పరిరక్షణ చేసారు. నేటి వరకు అందులో కేవలం 11 శాఖలు మాత్రమే కనిపిస్తున్నాయి. 1000 శాఖలు కల సామ వేదంలో కేవలం 4 శాఖలు మాత్రమే కనిపిస్తున్నాయి, యజుర్వేదంలో 101కి బదులు 4 శాఖలు, ఇక అదర్శవేదంలో 2, రుక్మేదంలో 1 శాఖ మాత్రమే ఈనాడు మానవాళికి అందుబాటులో ఉన్నాయి. మిగతా శాఖల పేర్లు మాత్రం తెలుస్తున్నాయి. కాని ఆ శాఖలు ఏమిటో ఎవ్వరికీ తెలియదు.

సుంచిసూర్గం

గర్వం, మిడిసిపాటు పనికిరావు

ఒకరి సహాయం నాకు అవసరం లేదు అనుకునే వాడు, అలసత్వాన్ని వదలని వాడు, కార్యాచరణలో తొందరపడే వాడు ఎప్పుడూ అపజయాల పాలవుతాడు. ఎన్నటికీ సుఖపడలేడు. అలసత్వం మనిషిలోని మంచి లక్షణాలను మింగేస్తుంది. ఈ రోజు కాదు రేపు, ఎల్లండి అనుకొంటూ వాయిదా వేసుకునే పనులు చివరకు కొండలా పేరుకుపోవడమే కాదు మనిషిలోని మంచితనాన్ని, సౌశీల్యాన్ని హరించివేస్తాయి. సంస్కారం నశించి పోతుంది. జీవితంలో ఏ మంచి పని చేయాలన్నా సంతోషంగా జీవించాలన్నా తొందరపాటు కూడదు. తెలియని విషయాల గురించి ఇతరులను అడిగి తెలుసుకోవడం దానికి సంకోచించరాదు. ఈ విషయంలో అలసత్వం అసలు పనికిరాదు. అలాగే, తనకు తెలిసినదే గొప్ప, ఇక తెలుసుకోవాల్సిందేమీ లేదనే గర్వం, మిడిసిపాటు పనికిరావు. సముద్రం రత్నగర్భ. అంటే తన గర్భంలో అమూల్యమైన రత్నాలను దాచుకుని ఉంటుంది. నీటితో నిండుగా ఉంటుంది. నదులన్నీ వెళ్లి సముద్రంలోనే కలుస్తాయి. అంత గొప్పదైన సముద్రం నిరంతరం చంద్రుని సాన్నిధ్యాన్ని కోరుకుంటుంది. చంద్రుని ఆధారంగానే దాని కదలికలు ఉంటాయి. ఎంత బిశ్వరూపం ఉన్నా.. తెలివైన వారు, బుద్ధిమంతులు, సమర్థుల సాంగత్యం కోరుకుంటే మాత్రమే మన జన్మత్యం మరింత పెరుగుతుంది. సిరి సంపదలు ఎన్ని ఉన్నా, మన జన్మత్యానికి కొలమానం కాబోదు. సంస్కారమే మనిషి జన్మత్యానికి వన్నె తెస్తుంది.

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

ఆ రెండూ భగవంతుడే!

అష్టాక్షరీమహా మంత్రానికి శ్రీమంత్రం అని పేరు. అంటే సఖల భాగ్యాలని ఇచ్చేది. దోషాలని తొలగించి, శ్రేయస్సుని ఇచ్చేదని భావం. మంత్రాన్ని వాచకం అని అంటారు. ఆ వాచకం సూచించే వాచ్యుడు ఆ మంత్రంలో ప్రతిపాదించిన దైవం. మనకు దగ్గరగా ఉండేది వాచకమే. వాచ్యుడి కంటే మంత్రమే గొప్పది అయినా భగవంతుని పట్ల నిష్ఠని కలిగి ఉండేవారు మన పూర్వులు. ఎందుకంటే విలువైనదే చేతిలో ఉంటే ఏదో అల్పమైన ప్రయోజనాల కోసం వాడ బుద్ధి అవుతుంది. మంత్రాన్ని పరిక్షించాలని అనుకున్నావంటే పతనం అవుతున్నట్లే లెక్క. ప్రభావం కల వస్తువు చేతిలో ఉంటే వాడాలనిపిస్తుంది, ప్రయోగించాలని అనిపిస్తుంది. ఇది వస్తువు ప్రభావం. ఒక మహాపురుషుడు తపస్సు చేసుకొనేందుకు అడవికి వెళ్లాడు. ఎవరైనా తపస్సు చేస్తున్నారంటే ఇంద్రునికి భయం. ఏదో విధంగా తపస్సుని భంగం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఆయన తపస్సు చేస్తూ ఉంటే ఒక సిపాయి వేషం ధరించి కత్తిని ఆయన పక్కన పెట్టి దీన్ని కాపాడండి నేను రేపు వచ్చి తీసుకుంటా, నన్ను శత్రువులు తరుముతున్నారు అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. తపస్సు ముగించి లేచి చూసాక ఎవరో పెట్టి వెళ్లారని ఆయనకు కొంత జ్ఞప్తికి వచ్చింది. ఆ రోజునుండి ఆ కత్తిని ప్రక్కనే పెట్టుకొని తపస్సు చేసుకొనేవాడు. ఉండో లేదో అని మధ్య మధ్యలో చేయితో తాకి చూసుకునేవాడు. అలాచేస్తే తన తపస్సు భంగం అవుతుందని భావించి దాన్ని తన ఒడిలో పెట్టుకొనేవాడు. ఇటూ అటు వెళ్లివచ్చుడు తన వెంట తీసుకొని వెళ్లేవాడు. అది పాడైపోతుంది కనుక వాడుతూ ఉండాలని దర్పలు, సమీదలు కోయడానికి వాడేవాడు. అది ఎప్పుడూ చేతులో ఉండటంతో, ఇదివరకు అక్కడ ఉన్న జంతువులు ఆయనని ఏమి అనేవి కావు. ఒకసారి కత్తితో అదురుతూ చివరికి జీవహింస చేయడం మొదలు పెట్టాడు. తపస్సు అంతా పోయి హింసాప్రవృత్తి పెరిగింది. అలా వస్తువు ప్రభావం మనపై ఉంటుంది. ఆ ప్రభావం కల వస్తువు మన చేతిలో ఉంది అనగానే వాడాలని అనిపించటం సాధారణం. మంత్రాన్ని సాధనం అంటూ లేదా ఉపాయం అంటూ. దీని వల్ల పొందేది సాధ్యం లేదా ఉపేయం. మంత్రానికి ఉపేయం పరమాత్మే కానీ దాన్ని అల్పమైన క్షుద్రమైన వాటికోసం వాడి దాని విలువ తగ్గించినట్లు అవుతుంది. అది తగదు కనుక భగవంతుని పట్ల నిష్ఠని కలిగి ఉండాలి తప్ప మంత్రంపై ధ్యానం చేస్తూ కాదు. కర్మ బంధాన్ని తొలగించి మోక్షాన్ని ఇవ్వగల మంత్రాన్ని ఏదో లోకికమైన వాటికై వాడరాదని శాస్త్రాలు చెబుతున్నాయి.

అందుకే మన పూర్వులు జపం కాదు చేసేది, అనుసంధానం చేయమని సూచించారు. ఒకవేళ కూడని ఆలోచనలు వస్తే దాని వెంటే వెళ్తూ తిరిగి వచ్చేలా చేసుకో అని సూచించారు. ధ్యానించేటప్పుడు బజారులో రకరకాల కూరగాయలు గుర్తుకు వచ్చాయనుకో, అన్నింటా ఉండేది నారాయణుడే అని గుర్తించి తిరిగి మనసును భగవంతుని వైపు తీసుకువెళ్ళి. ధ్యానం అంటే మనసుని మంచిగా ఆనందంగా పని చేయించడం. కానీ శూన్యంలోకి తీసుకు పోవడం కాదు. మనసుని నిర్విషయకం చేయడం అంటే మనసు చచ్చి పోయిందనే అర్థం. సాధన చేయడం అంటే ఆ మంత్రం తెలిపే భగవంతునిపై నిలకడకి తప్ప మిగతా అల్పమైన విషయాలకై కాదు. సాధన మంత్రం, సాధ్యం ఆ భగవంతుడే అయినా సాధన, సాధ్యం రెండూ భగవంతుడే అని మన పెద్దలు చెప్పిన మాట.

“నమస్తే అస్తా యతే నమో అస్తు పరాయతే
నమస్తే ప్రాణ విష్ణుత ఆసేనా యోతవే నమః”
ఇదొక వేదమంత్రం. లోపలికి తీసుకొనే
ఊపిరి ఆయత ప్రాణం. బయటికి విడిచే
వాయువు పరాయతప్రాణం, మధ్యలో
లోపల నిలిచి ఉండేది తిష్ఠత ప్రాణం.
విడిచిన తర్వాత బయటకాసేపు నిలిచి
ఉండేది ఆసీన ప్రాణం. ఈ విధంగా
ప్రాణశక్తి మనం పీల్చేగాలి వదిలేగాలితో
ఉంటుంది. వీటినే ప్రాణాయామ
పరంపరలో పూరకం, రేచకం, అంతర
కుంభకం, బాహ్యకుంభకం అని అంటారు.
ఉన్నదంతా ఊపిరిలోనే. ప్రాణశక్తిని
స్వాధీనం చేసుకొని, మానవ జన్మ పరమా
ర్థాన్ని తెలుసుకొని ముక్తిని పొందవచ్చునని
వేదాలు వల్లిస్తున్నాయి. అధర్వణవేదంలోని
ప్రాణసూక్తం ఈ విధంగా తెలియజేస్తుంది.

“ప్రాణాయానమో యస్స సర్వమిదం పతే
యోభూతః సర్వస్యేష్టో యస్మిన్నేత్సర్వం ప్రతిష్ఠతమే”

ఈ ప్రపంచంలోని సమస్తమును తన ఆధీనంలో
ఉంచుకొని నడిపించేది ప్రాణశక్తి. ఈ శక్తి మేఘాల
రూపంలోను, ఔషధీయుక్త మూలికా వృక్షాలలోను
నిక్షిప్తమై ఉంది. భూమిలో గల ప్రాణశక్తికి, అంతరిక్ష
ప్రాణశక్తి తోడవుతుందని వేదాలు తెలియజేస్తున్నాయి.
అంతరిక్షం నుంచే ఉద్భవించే ప్రాణశక్తి అపరిమిత
మైంది. ఈ ఊపిరిని ఎన్ని పేర్లతో పిలిచిన
మానవునికి సర్వం ఊపిరియే, అదే ప్రాణశక్తి. “శ్వాస
మీద ధ్యాసే ధ్యానం”. శ్వాసను గమనిస్తే ఆధ్యాత్మిక
ఎదుగుదల ప్రారంభమయినట్లే. ఉచ్ఛ్వాస, నిచ్ఛ్వాసలను
గమనించగలిగి శ్వాసమీద ధ్యానం ఉంచితే అదే
పూర్ణం, సాధన చేస్తే మోక్షం. అందుకే వేమన యోగి
ఖాళీగా కూర్చొని కాలాన్ని వృథా చేస్తున్నావని ప్రశ్నిస్తే
ఆయన ఇచ్చిన జవాబు ఖాళీగా ఎవరున్నారురా!
పిచ్చివాడా! వచ్చిపోయే వాణ్ని గమనిస్తున్నాను అని
జవాబిచ్చాడట. అంటే వచ్చిపోయేవాడు శ్వాసే కదా!
అదే ధ్యానం. ఊపిరితో బయటకు వస్తాం, ఊపిరిలేక
వెళ్లిపోతాం, అదే మరణం. ఊపిరికి చావులేదు.
ఊపిరిపోతే శవం. శుద్ధ చైతన్యం శుద్ధ అచేతనం.
శరీరానికి మరణం ఆత్మకు చిరంజీవత్యం. గాలే
ప్రాణం. ఆ ప్రాణమే విశ్వశక్తి. మానవుడు తన
ప్రాణశక్తిని కోల్పోతూ మృతప్రాయుడవుతున్నాడు.
దేహం దేవాలయం. ప్రాణశక్తి లోపల ఉన్నంతవరకు
ఈ శరీరం శివాలయం. ప్రాణశక్తి వెళ్లిపోతే
శవాలయం. అందుకే శ్వాసను నియంత్రించాలి.
శ్వాసను నియంత్రించడం ద్వారా ప్రాణశక్తిని అభివృద్ధి

పరచుకోవచ్చు. తర్వాత విశ్వశక్తిని అధీనంలోకి
తెచ్చుకోవచ్చు. ఎవరైతే విశ్వశక్తి స్థాయికి చేరుకోగలరో
వారు సృష్టి రహస్యాలను చేధించే శక్తివంతు
లవుతారు. ఈ కలియుగం, కరోనా యుగంలో ఇది
సాధ్యమైనా అని ప్రశ్నించుకొంటే, సాధ్యమే.
అసాధ్యమన్నది లేనే లేదు. అందుకు సాధన ఒక్కటే
మార్గం. సాధనలో సర్వం సొంతం. ప్రాణశక్తిని
సొంతం చేసుకోవాలంటే, దర్శించుకోవాలంటే,
ధ్యానసాధన ఒక్కటే మార్గం. ఈ విశ్వమంతా
వ్యాపించి ఉన్న శక్తి, మహాశక్తి జీవం. సమస్త జీవాశు
లకు చైతన్యం ఈ విశ్వశక్తి, ఇదే కదా ప్రాణశక్తి.
దీనికి సహాయపడేవి అగ్ని, ఆకాశం, వాయువు, వర్షం,
కాంతి కిరణాలు. ఇంతటి అద్భుతమైన ప్రాణశక్తి ఉ
నికిని తెలుసుకోలేక కొట్టుమిట్టాడుతున్నాం. సూక్ష్మంలో
మోక్షం అని తెలిసి కూడా గ్రహించలేక పోతున్నాం.
అంతర్ముఖి, నదాన్ముఖి, మనలో వలికి, మన
ప్రయాణం సాగి, అంతర్మథనం జరిగితే నిరంతరం
ఆనందమే. ఆనందో బ్రహ్మే కదా! అన్నీ తెలుసు!
అయిన ఆచరణ శూన్యం. ప్రాణశక్తిని తెలుసుకోవాలి.
అది తెలుసుకొన్నాడు మానవ జన్మ దుర్లభం కాదు,
దుఃఖపూరితం కాదు. మహోన్నతం, మహాఅద్భుతం
అవుతుంది. ప్రకృతి మాతను గౌరవించాలి,
ప్రార్థించాలి. స్వార్థంతో ప్రకృతికి విరుద్ధంగా నడుస్తూ
ధర్మాన్ని కాలరాస్తున్నాడు మానవుడు. జ్ఞానం
పెరిగింది, విజ్ఞానం తరిగింది. విచక్షణా జ్ఞానం
లోపించింది. ధర్మం గాడి తప్పింది. తప్పుటడుగు
కావచ్చు, తప్పుటడుగు కాకూడదు. విచక్షణా జ్ఞానం
వివరణతో కలిగి ఉంటుంది. జీవుడే దేవు
డంటున్నాం, జీవుడంటే ప్రాణశక్తి, విశ్వశక్తి ఊపిరి.
జీవుడంటే ప్రాణం. జీవుడున్నాడంటే ప్రాణమున్నట్లే
కదా!

మరణంలో దేహంలోని భాగాలైన
పంచభూతాలు విడిపోయి ప్రకృతిలో కలిసిపోతాం.

ఇంకేది మిగలదు. జనన మరణాలు ప్రకృతి ధర్మం.
పంచభూతాలు 1. గాలి (వాయువు), 2. నీరు, 3.
మట్టి, 4. అగ్ని, 5. ఆకాశం.

ప్రాణశక్తిని ఎప్పటికప్పుడు ద్విగుణీకృతం చేసుకొనే
ప్రయత్నం ప్రాణాయామం. పరిష్టమైన చిత్తం కోసం
ప్రాణాయామం తప్పనిసరియని పతాంజలి యోగ
శాస్త్రం సూత్రీకరించింది. పరిష్టమైన చిత్తం పవిత్ర
మైన ఆత్మాన్వేషణకు దారి చూపుతుంది. పరిష్టమైన
శరీరమనగా ఇంద్రియాలను జయించిందని అర్థం.
పవిత్రమైన ఆత్మద్వారా పరమాత్మను చేరుకోవడం
మానవ జన్మకు పరమార్థం. సేవ, జాలి, కరుణ,
దయల ద్వారా ముక్తిని పొందవచ్చు.

ఎందుకంటే మానవుడు ప్రేమమయుడై దయ,
జాలి, కరుణ, సేవలను కలిగి ఉన్నప్పుడు మానవత్వం
పరిపక్వమై దైవత్వంగా మారి, జీవాత్మ పరమాత్మలో
ఐక్యమవుతుంది.

సాధనతో ఏదైనా సాధ్యం. శ్వాసను నియంత్రిం
చడం ద్వారా ప్రాణశక్తిని అభివృద్ధి పరచుకోవచ్చు.
తరువాత విశ్వశక్తిని అధీనంలోకి తీసుకొవచ్చు.
ఎవరైతే విశ్వశక్తి స్థాయికి చేరుకోగలరో వారు సృష్టి
రహస్యాలను చేధించే శక్తివంతులవుతారు అనడంలో
అతిశయోక్తి లేదు. అందుకు ఒక్కటే మార్గం అదే
సాధన. ప్రాణశక్తి ద్వారా అంతరిక్షంలో మనసును
విహరింపచేయవచ్చు. ఈ పరిస్థితుల్లో మూడవ నేత్రం
ద్వారా పరమాత్మను దర్శించుకోవచ్చు. దీని సాధనలో
సత్యగుణ ఆహారం, వ్యవహారం, క్రమశిక్షణ,
భూతదయ, అధర్మ ఖండన, జ్ఞానం, ప్రకృతిని
రక్షించడం, ధర్మాచరణం అనేవి ముఖ్యం. నీతి
నియమాలతో ధర్మాన్ని ఆచరిస్తూ, ఆధ్యాత్మిక
చింతనతో “ధర్మోరక్షిత రక్షితః” అన్న సూక్తిని తప్పక
పాటిస్తూ జీవన గమ్యాన్ని సాగిస్తే మానవ జన్మకు
సార్థకత లభిస్తుంది.

- జీవీ.శేషారెడ్డి

“వ్వు ఇంకేం చెయ్యలేం. కావాల్సిన వారందరికీ కబురు పెట్టండి. ఇంకొన్ని గంటలే మిగిలి ఉన్నాయి...”

డాక్టర్ మాటలు స్పష్టస్పష్టంగా వినిపించాయి. క్షణకాలం నా గుండెల్ని ఉబ్బిగ్బిగ్గత ఊపేసింది. ఇంకొద్దినేవట్లో నేనీ భూమి మీంచి శాశ్వతంగా వెళ్లిపోబోతున్నాను! ఏదో తెలీని భయం, బాధ, దుఃఖం, ఆనందం, ఉపశమనం అన్నీ కలగలిసి ఒకేసారి ముంచెత్తాయి. బతుకు బరువు నుంచి విముక్తి లభించబోతున్నందుకు సంతోషమే. కాని ఏబిటో అందర్నీ వదలి వెళ్లిపోవాలంటే ఏదో దిగులు, బాధ, వేదన! అతి కష్టమీద కళ్లు తెరిచాను. కొడుకుల్నీ, కోడళ్లనీ, మనవలనీ, మనవరాళ్లనీ, మునిమనవరాళ్లనీ తేరిపార చూశాను.

“ఎవరి కోసమో వెదుకుతోంది” “కూతురి కోసమే అయ్యుంటుంది” “ఫోన్ చేశాం. వస్తూంటుంది”

నా భావం గ్రహించినందుకు సంతోషం వేసింది. అప్పటిదాకా ప్రాణం నిలిస్తే బావుణ్ణి. గుండె గొంతుకలో ఏదో ఆరాటం! ఆ మూల వసారాలోనే మార్చారు. అందులోనే అందరి పురుళ్లూ అయ్యాయి. అందులోనే మా అత్తగారు కాలం చేశారు. ఇప్పుడు నా వంతు వచ్చిందన్న మాట.

కనుకొలకుల్నుంచి రెండు వేడి కన్నీటి బొట్లు మెల్లగా జారాయి.

“అమ్మా!” ఆ ఏడుపు స్వరం నిండా ఆర్చి. సందేహం లేదు. సుభద్ర వచ్చింది. కళ్లు తెరిచి కన్నబిడ్డని తనివి తీరా చూశాను.

మరి మూడు రోజులు గడిచాయి. నా పరిస్థితిలో మార్పులేదు.

“ప్రాణం వేళ్లకొనలు పట్టుకుని వేలాడుతోంది. డాక్టర్లు చెప్పిన గడువు ఎప్పుడో అయిపోయింది మరి” “తీరని కోర్కెలు ఏమైనా ఉంటే ఇలాగే జరుగుతుంది. ఇంకెవరైనా చూడాలనుకుంటున్నారేమో కనుక్కోండి!” “నువ్వుడుగు సుభద్రా!”

సుభద్ర నా చెవి దగ్గర నోరు పెట్టి, “సన్యాసిని చూడాలనుందా?” అడిగింది. అవునదే నా మనసు లోతుల్లో సుళ్లు తిరుగుతున్న కోరిక. చిన్నగా తలాడించాను.

“రమ్మంటాన్నే...” అని వెళ్లి, “మా సన్యాసిని చూడాలనుందిట” అని చెప్పింది.

“ఆ మనవడంటే ఈవిడకెంతో ఇది” కోడలు వ్యాఖ్యానించింది.

“అదేం కాదు. సన్యాసి పెద్ద రచయిత కదా. తన కథ రాస్తాడేమోనని నానమ్మ ఆశ” నవ్వాడో మనవడు.

“రాసినా రాస్తాడు, పాత సంగతులన్నీ చెప్పగలగాలి గానీ!”

“మునిల్దానికి పంతం ఎక్కువ. చెప్పాలనుకుంటే ఎలాగైనా చెబుతుంది. చూస్తున్నాగా ఆవిడ వరస. తనకు నచ్చితే కళ్లు తెరిచి చూస్తుంది. లేకపోతే కనురెప్ప కూడా కదిలించదు”

“ఎనభై నిమిషాలో ఏడు నడుస్తోందట”

“సెంచరీ కొడుతుందనుకున్నాను”

“నీకు పుణ్యం వుంటుంది గాని గట్టిగా అనకు. బతికినా బతికేస్తుంది. మీకేం మీరంతా దులపరించుకుని వెళ్లిపోతారు. చాకిరీ చేసేసరికి నా

నడుం పడిపోతుంది”

“మునిల్దానికి శుభ్రత ఎక్కువ. ఏ మాత్రం వాసన వచ్చినా ముఖం చిట్టించేస్తుంది”

“ఇదివరకు తనదే రాజ్యం మరి.”

అందరి మాటలూ వినిపూనే ఉన్నాయి. ఎందుకో గతాన్నంతా నెమరేసుకోవాలన్నోంది. సన్యాసి - నా చిన్నారి పొన్నారి సన్యాసిగాడు నా కథ రాస్తాడా? ఎలాగో ఓపిక చేసుకుని నా బతుకంతా వాడి ముందు పరచాలి. నా గతం, నా ప్రయాణం, నేను పడ్డ పాట్లు-అన్నీ అంతా నా పిల్లలకీ వాళ్ల పిల్లలకీ, మళ్లీ వాళ్ల పిల్లలకీ తెలియాలి. ఫలానా ఆదిలక్ష్మి ఎంత గొప్పగా బతికిందీ అందరూ కథలుగా చెప్పుకోవాలి!

అంతదాకా యమభటుల్ని పంపించకు దేవుడూ, నీకెంతైనా పుణ్యం ఉంటుంది!

ఏబిటో! నా కథ రాస్తాడనుకొంటేనే పిచ్చి సంబరంగా ఉంది. ఉత్సాహంగా ఉంది. ఇక నిజంగా రాసేస్తే?

భోగి వండక్కి రెండ్రోజుల ముందు పుట్టినని మా అమ్మ ఎన్నోసార్లు చెప్పింది.

నేను పుట్టిన ఏడాది వరి వంట బాగా పండిందిట. ఇంటి ముందు ధాన్యపు పురులు కట్టారట. అందుకే ఆదిలక్ష్మి అని నాకు పేరు పెట్టారని నాన్న చెప్పారు.

ఇల్లు, ఇంటి పనులు, పొలాలు, పశువులు - వీటి మధ్య నా బాల్యం గడిచింది. మా ఊళ్లోని ఆడపిల్లల బడిలో అయిదో తరగతి వరకే ఉండేది. ఆ సరికే చక్కగా చదవడం, రాయడం, హారతి పాటలు పాడటం, స్త్రీల వ్రతకథలు చదవడం చక్కగా నేర్చుకున్నాను. వంట చెయ్యడమూ వచ్చింది.

“ఏం చేసినా కుదురుగా చేస్తుంది పిల్ల” అనేది మా నానమ్మ.

రజనీల అయ్యానో లేదో ఇంట్లో పెళ్లి సంబంధాలు చూడటం మొదలెట్టారు. మరి రెండేళ్లు

తిరక్కుండానే పెళ్లి కుదిరింది.

సంబంధం ఊళ్లోదే. చెరువుకి అవతల వీధిలో ఉంటారు. ఆయన పేరు వెంకటప్పయ్య. మనిషి అందగాడు కాకపోయినా నా కళ్లకు అందంగా కనిపించేవారు. నల్లగా రృధంగా ఉండేవారు. ధాన్యం బస్తాని అవలీలగా ఎత్తేసేవారు.

పెళ్లవుతూనే కాపురానికి వెళ్లాను. వాళ్లదీ వ్యవసాయ కుటుంబమే. మా అత్తగారు చాలా గండర మనిషి. తను చెప్పినట్టే చెయ్యాలి. మావయ్యగారు మెత్తని మనిషి.

నాకిద్దరు మరుదులు. వాళ్లు నాకన్నా పెద్దవాళ్లే. అయినా ‘వదినా’ ‘వదినా’ అంటూ నా వెనకెనేకే తిరిగేవారు.

‘అత్త నోరు పెద్దది. కుటుంబం పెద్దది. చాకిరీ ఎక్కువ’ అని అమ్మ బాధపడేది కాని, ఎలాంటి భయాలూ లేకుండా అత్తింటల్లో చక్కగా కలిసిపోయాను. ఇరుగమ్మ పొరుగమ్మ ‘మీ అత్త గయ్యాల్సి’ అనేవారు గాని నేను పట్టించుకునే దాన్ని కాదు.

మరుదులకి పెళ్లిళ్లయ్యాయి.

తోడి కోడళ్లం ముగ్గురం బాగానే కలిసిపోయాం.

“మా పెద్ద కోడలు యోగ్యురాలు” అనేవారు మా మావగారు. అటువంటప్పుడు మాత్రం వాళ్లు చిన్నబుచ్చుకునేవారు. మా అత్తగారు మాత్రం ఒప్పుకునేది కాదు. “నేను పైనుండి ముగ్గులు పెడుతున్నాను గనుక వాళ్లు చేసుకుపోతున్నారు. ఇందులో పెద్ద కోడలి గొప్పేం లేదు” అనేది. ఆ మాటలకు మా తోడి కోడళ్లు

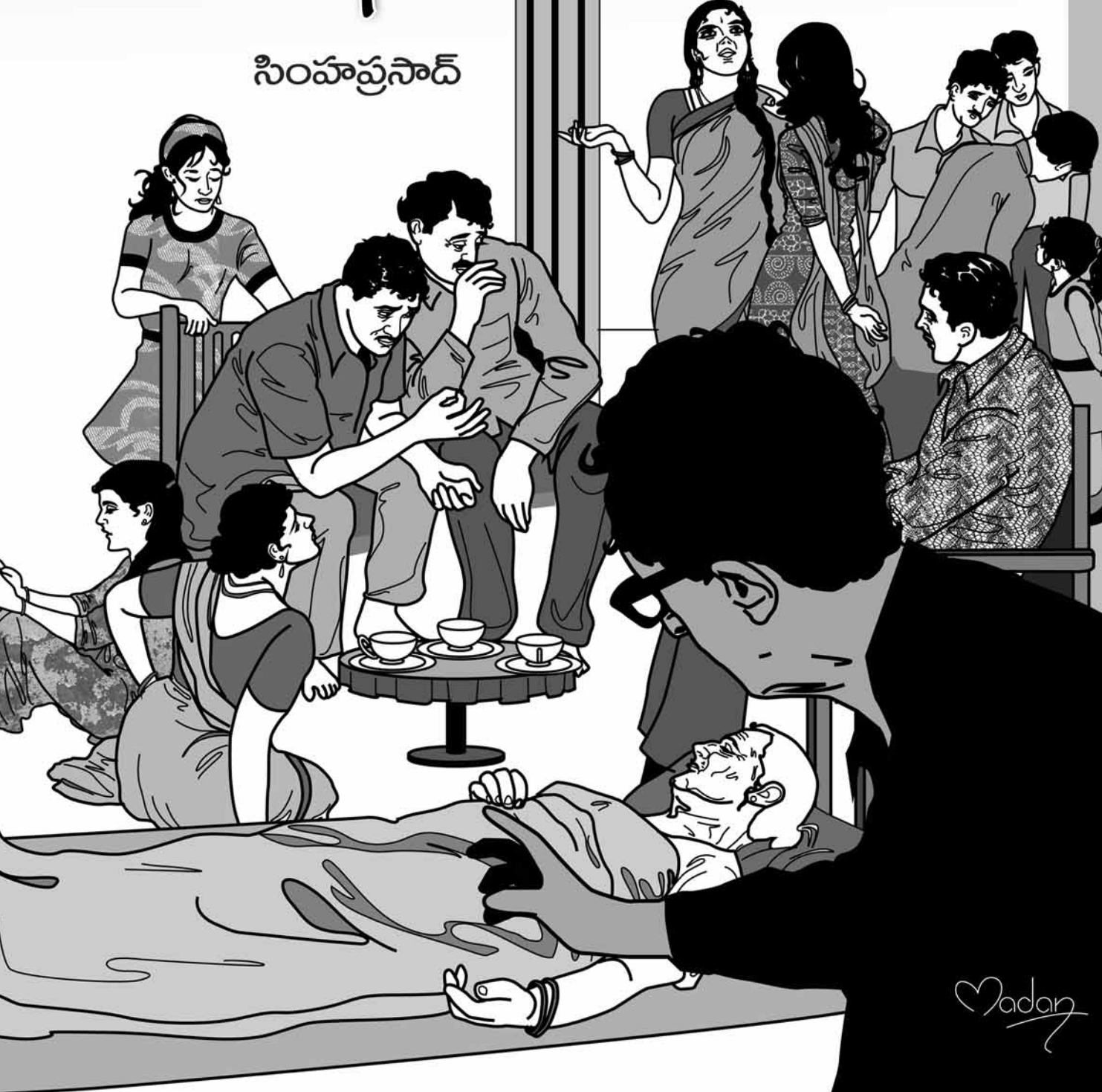

ఇతిహాసం

సింహప్రసాద్

ముఖాలు వికసించేవి.

మాకు ఇద్దరబ్బాయిలూ, ఒక అమ్మాయి పుట్టారు. మొదటి రెండు పురుళ్లూ పుట్టింట్లోనే పోసుకున్నాను. మావగారు పూరి తీర్థయాత్ర కెళ్ళొచ్చాక పెద్దవాడు పుట్టాడు. వాడికి బలరాముడనీ, తర్వాతి వాడికి కృష్ణుడనీ, అమ్మాయికి సుభద్ర అనీ ఆయనే పేర్లు పెట్టారు. మూడో పురుడు మాత్రం అత్తింట్లో ఇదిగో ఈ మూల వసారాలోనే

Madan

పోసుకున్నాను. అదో పెద్ద గండమయ్యిందని చెప్పాలి. ఒకరకంగా చచ్చి బతికాను. తలచుకుంటే ఇప్పటికీ గుండె ఝల్లుమంటుంది!

ఉన్నట్టుండి మా మావగారు నిద్రపోతున్నవారు నిద్రపోతున్నట్లే పోయారు. చచ్చి ఏ లోకాన ఉన్నారో గాని “పెద్దకోడలు నీలాంటిదైతే ఏ కుంటుంబమైనా కలతలా కన్నీళ్లూ లేకుండా కలిసిమెలిసి ఉంటుంది” అనేవారు పాపం!

ఆయన పోయారో లేదో, అప్పుల వాళ్ళొచ్చి ఇంటి మీద పడ్డారు. మూడు నాలుగేళ్ల నుంచి ఏవో కారణాల వల్ల వంటలు దెబ్బతింటున్నాయి. వ్యవసాయ పెట్టుబడికి చేసిన అప్పులు తీర్చలేక పోయాం. అవిప్పుడు తడిసి మోపుడయ్యాయి.

ముఖ్యంగా పాలకొల్లు షావుకారి ఒత్తిడి ఎక్కువైంది. ఏదో చూస్తాను, చెల్లు వేస్తానని చెప్పే వారు గాని, ఈయనకేం పాలుపోలేదు. తనలో తను మధన పడేవారు. ఎంత అడిగినా నాకూ చెప్పేవారు కాదు.

ఒకరోజు అర్ధరాత్రివేళ వీధి తలుపు తీసుకుని బయటికెళ్లడం చూశాను. మనస్సు కీడు శంకించింది. ఒక్క ఉడుటున లేచి ఆయన వెనుక పరుగెత్తాను. విసురుగా వెళ్తున్న ఆయన చెయ్యి పట్టుకుని ఆపాను. నన్ను చూసి నివ్వెరపోయారు.

“ఎక్కడి కెళ్తున్నారు? మమ్మల్ని మా కర్మకొదిలేసి మీదారి మీరు చూసుకుంటున్నారా?” అని నిలదీసేసరికి కూలబడి బావురుమన్నాడు.

అప్పుల ఊబిలోంచి బయటపడే మార్గం కన్పించలేదనీ, పొలం అమ్మడానికి తల్లి ససేమిరా అంటోందనీ, ఊరు విడిచి పారిపోవాలను కున్నాననీ చెప్పుకొచ్చారు. “అన్నిటికీ ఆ దేవుడే ఉన్నాడు. నారు పోసినవాడు నీరు పోయాడా” అని ధైర్యం చెప్పి ఇంటికి తీసుకొచ్చాను.

నా నగలన్నీ ఇచ్చేశాను. పనుపుకుంకాలకింద మా పుట్టింటి వాళ్ళిచ్చిన ఎకరం పొలం అమ్మేయ్య మన్నాను. నా వంక అపురూపంగా చూసి, “నువ్వే నా బతుకు. భాగ్యం” అన్నారు. అవి నిన్నే మొన్నే అన్నట్టు నా చెవిలో ఇంకా మార్మోగుతూనే ఉన్నాయి!

అప్పుల బాధ నుంచి అలా బయటపడ్డామో లేదో ఇలా ఆస్తి పంపకాలు చెయ్యమని కూర్చున్నారు మరుదులు. తీర్చిన అప్పు సంగతేమిటని ఈయన అడిగితే, “మాకేం తెలిదు. ఆ అప్పులు మేం చెయ్యలేదు” అనేశారు.

పొలం మూడు ముక్కలయ్యింది. పొయ్యిలా కుండలా వేరయ్యాయి. అత్తగారు మాతోనే ఉంటానన్నారు. ఆదాయం తగ్గింది. ఖర్చు పెరిగింది. పాలు, పిడకలు అమ్మటం మొదలెట్టాను. లేసు కుట్టడమూ నేర్చుకున్నాను. వేస్తీళ్లకు చస్తీళ్లలా తోడయ్యాను.

పిల్లలు ఎదిగొచ్చేప్పటికి మత్స్యపురిలో హైస్కూలు

రచయిత పరిచయం

సింహాప్రసాద్ పేరుతో రచనలు చేసే నా పూర్తిపేరు చెలంకూరి హరాహ సరసింహాప్రసాద్. 1973 నుంచి రచనలు చేస్తున్నాను. ఇప్పటివరకు 404 కథలు, 66 నవలలు రాశాను.

స్త్రీపర్వం, స్వేచ్ఛాప్రస్థానం, ధిక్కారం, అభయం- నవలలు; వివాహవేదం, తిరుమల దివ్యక్షేత్రం గ్రంథాలు నాకెంతో పేరు తెచ్చాయి.

వ్యక్తి ఉన్నతి, సమాజ అభ్యున్నతి నా రచనల లక్ష్యం.

పెట్టారు. వెళ్లి రావాలంటే రోజుకి అయిదారు కిలోమీటర్లు నడవాలి. అయినా చదివించాలనే పట్టుపట్టాను. “ఎందుకొచ్చిన చదువులు. పొలం పనుల్లో పెట్టు, అబ్బాయికి చేదోడుగా ఉంటారు” అంది అత్తగారు.

“మీ మనవళ్లు తాళిబద్దాలైతే మీకు గొప్పకాదా?” అనేసరికి అవిడ ఉబ్బిపోయింది. నాకు అండగా నిలిచింది.

పిల్లలు ముగ్గురూ ముగ్గురే. చక్కగా చదువుకునే వారు. రోజూ అన్నం కేరీజీ తీసుకుని పొద్దుటే వెళ్లి సాయంత్రానికి తిరిగి వచ్చేవారు.

బలరాముడు పదకొండో తరగతి పాసయ్యాడు. మేమేమేమీ ఊళ్లో వాళ్లూ పొంగిపోయారు. మా ఊళ్లో పదకొండో తరగతి పాసైన మొదటివాడు మా బలరాముడే.

వాడిని చూసి ఎందరో తమ పిల్లల్ని మత్స్యపురి హైస్కూల్లో చేర్చి చదివించారు. అదింకో కథ.

బలరాముణ్ణి నర్సాపురం కాలేజీలో చేర్చాం. తలకు మించిన భారమే అయినా నేను గట్టిగా పట్టుబట్టాను. రోజూ సైకిల్మీద వెళ్లి వచ్చేవాడు. ఆ మరుసటి ఏడు కృష్ణుడు పదకొండు దాటేశాడు. వాణ్ణి చేర్చాం. ఇద్దరూ ఒకే సైకిల్ మీద వెళ్లేవారు. ఆ తదుపరి సుభద్ర కూడా ఎస్సెన్ఎల్సీ మంచి మార్కుల్తో పాసయ్యింది.

ఇంకా చదువుతానని సుభద్రా, చదివించాల్సిందే

నని నేనూ ఉడుం పట్టు పట్టాం. అడపిల్ల ఏనాటికైనా అడ పిల్లే గాని ఈడ పిల్ల కాదనీ, పెళ్లి చేసేయ్యమని కూర్చుంది మా అత్తగారు. నేను వినలేదు.

“ఇవాళ రేపు అడపిల్లలు పెద్ద చదువులు చదువుతున్నారు. ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ఊళ్లేలుతున్నారు” అని వాదించాను. మా తోడికోడళ్లు వత్తాను పలికారు. ఈయనా అదే మాట అనేసరికి గొణుగుతూనే ఒప్పుకుంది మా అత్తగారు.

రోజూ సైకిల్ మీద వెళ్లికాలేరు. కొప్పర్లు కాలువ దాకా నడిచివెళ్తే తప్ప గుర్రపు బండ్లు దొరకవు.

పెద్ద మరిది కొడుకు పదకొండులో కొచ్చాడు. నర్సాపురంలో మకాం పెట్టి, మొత్తం నలుగురికీ వండిపెట్టే బాధ్యత నా మీద పెట్టారు. పిల్లల చదువులు ముందుకు సాగాలంటే తప్పదనుకున్నాను.

మా పిల్లలే కాదు మరిది కొడుకు గోపీ కూడా శ్రద్ధగా చదువుకున్నాడు. నలుగురూ డిగ్రీలు పాసయ్యారు. బలరాముడు టీచర్ అయ్యాడు. కృష్ణుడికి రైల్వేలో ఉద్యోగం వచ్చింది. సుభద్ర స్టేట్ బ్యాంక్లో క్యాషియర్ అయ్యింది. గోపీకి పోస్టాఫీసులో ఉద్యోగం వచ్చింది.

చిన్న మరిదికి పిల్లలు పుట్టలేదన్నది తప్ప మా అత్తగారికి మరే దిగులూ లేదు. మధ్యమధ్యలో మాత్రం వ్యవసాయం చూసుకోడానికి ఒక్కసార్ ఊళ్లో ఉంచలేదని తిట్టిపోసేది. ఆ వెంటనే, ‘ఎండలో ఎండకర్లేదు. వానలో నానకర్లేదు. నెల తిరిగేసరికి విచ్చు రూపాయలొచ్చి చేతిలో పడతాయి. అదే నయంలే. మాయదారి కాలం వచ్చి పడింది. ఆరుగాలం కష్టపడేవాడికి అన్నం ముద్దే కరువవు తోంది!’ అని సరిపెట్టుకునేది.

పిల్లలందరికీ పెళ్లిళ్లయ్యాయి. అంతా తలో ఊరికి తరలిపోయారు. పండగలకీ, పబ్బాలకీ మాత్రమే వచ్చేవారు. పెద్దకోడలు బాలింతరాలుగా ఉన్నప్పుడు నేనే వాళ్ల దగ్గరకెళ్లి ఉన్నాను. గట్టి పథ్యం చేయించాను. పసిపిల్లాడికి నీళ్లూ, పాలూ చూశాను. కృష్ణుడి భార్యకి, వాళ్ల అత్తమామలకి కుదరదంటే నేనే దగ్గరుండి పురుడు పోశాను.

వేసవి సెలవుల్లో మనవళ్లనీ, మనవరాళ్లనీ తీసుకొచ్చి మా దగ్గర వదలి వెళ్లేవారు. ఆ నెలరోజులూ మా ఇంట్లోనే పండగ తిష్ట వేసేది.

ఒక రోజున మా అత్తగారు పెరట్లో కాలుజారి పడ్డారు. తుంటె ఎముక విరిగిందిట. వైద్యం చేయించాం. అయినా లేచి తిరగలేదు. మలమూత్రాలన్నీ మంచం మీదే. ఇదిగో ఈ మూల వసారాలోనే అవిడ ఉండేది. నా తోడి కోడళ్లెవరూ తొంగి చూసేవారు కాదు. ఎప్పుడైనా రావాల్సి వస్తే ముక్కు మూసుకునే వారు. అత్తగారు కయేమని నోరేసుకుని పడేది. వాళ్లు నవ్వుకునేవారు.

దాదాపు ఏడాది పాటు మంచం మీదే ఉంది. ఇంకో నెలలో చనిపోతుందనగా, ‘నిన్ను కోడలిగా

ఇచ్చాడు గనుకే భగవంతుడు నాకు వేరే కూతుర్ని ఇవ్వలేదు” అందామె.

నోట్లో తులసి నీళ్లు పోస్తోంటే ఇదిగో ఈ చేతుల్లోనే పోయింది.

దినకార్యంలో, “ఆవిడ ఏ జన్మలోనో చింతాకంఠ పుణ్యం చేసుకుంటుంది. నీలాంటి కోడలు వచ్చింది” అన్నారు బంధువులు.

మా ఇంటాయన ఎన్నడూ నన్ను సూటిగా మెచ్చుకోలేదు. ఒకసారి పెద్దకొడుకు ఇంటికెళ్లి వచ్చాక మాత్రం, “మన పిల్లల రాతని నువ్వే రాశావు లక్ష్మీ. అవాళ చదివించాలని నువ్వు పట్టు పట్టినందునే ఇవాళ నీడ పట్టున కూర్చుని, హాయిగా ఉద్యోగాలు చేసుకుంటున్నారు” అని మెచ్చుకున్నారు.

ఆ రెండు మాటలూ నన్ను బతుకు పొడుగూతా సంతోషపెడుతూనే ఉన్నాయి. ఉత్సాహపరుస్తూనే ఉన్నాయి.

ఆ జ్ఞాపకాలు నెమరేసుకునేసరికి నా కళ్లనిండా నీళ్లు ఊరాయి. అవి కన్నీళ్లు కావు. ముమ్మాటికీ ఆనందబాష్పాలే!

‘నన్ను మర్చిపోయావేంటి అమ్మమ్మా!’ ఉలిక్కి పడ్డాను. సందేహం లేదు. అది సన్యాసిగాడి గొంతే!

నిన్నెందుకు మరచిపోతానా భద్రవా. అసలు నీకు చెప్పాలనే కదా నా ఊసులన్నీ గుర్తు చేసుకుంటున్నది! సన్యాసిగాడు నా ముద్దుల మనవడు. సుభద్ర కొడుకు.

సుభద్రని తొలికాన్పుకి తీసుకొచ్చాం. అల్లుడికి వారఫలాల, జాతక చక్రాల పిచ్చి ఉంది. సుభద్రని మాత్రం కంటికి రెప్పలా చూసుకునేవాడు. ఇద్దరూ ఒకే బ్యాంకులో పనిచేసేవారు.

నెలలు నిండగానే నర్సాపురం మకాం వెళ్లాం. మిస్సమ్మ ఆసుపత్రికి దగ్గర్లోనే ఇల్లు అద్దెకు తీసుకున్నాం. ఒకరోజు అర్ధరాత్రివేళ నొప్పులు మొదలయ్యాయి. ఇంట్లో మగాళ్లెవరూ లేరు. నేనే రిక్షాని పిలిచి తీసుకెళ్లి చేర్చాను. తెల్లవారుజామున పురుడొచ్చింది. కాన్పు కష్టమైంది. బిడ్డ నీరసంగా ఉన్నట్టు. బరువు లేడని లోపలి గదిలో ఒక తొట్టెలో పెట్టారు.

అదేం పాపమో గాని సుభద్రకి పాలు పడలేదు. ఆసుపత్రిలో ఉన్న మిగతా తల్లుల్ని బ్రతిమాలి ఉగ్గరిస్తూ వారి పాలు తెచ్చి పట్టించేదాన్ని. అలా అడగటం సుభద్రకి నామోషీగా ఉండేది. ‘ఎవరి కులం ఏంటో. మీ అల్లుడిగారికి తెలిస్తే కేకలేస్తారు’ అనేది.

“పిచ్చిదానా. తల్లిపాలకి అంటూ సొంటూ కులం మతం ఉండవు” అని నచ్చచెప్పేదాన్ని. ఎంచేతో పిల్లాడు బక్కగా ఊపిరే లేనట్టుగా ఉండేవాడు. నర్సులు వాడి పిట్టరూపు చూసి జడుసుకున్నట్టు నటించేవారు. నవ్వుకునేవారు.

కబురంపినా కొడుకుని చూసుకోదానికి అల్లుడుగారు రాలేదు. బిడ్డ పుట్టిన గదియ మంచిది

కాదుట. శాంతి చేశాకే మొదటిగా నూనెలో చూడాలిట. ఏవిటో చాదస్తాట. దేవుడిలా పవిత్ర మైన పసిగుడ్డుని చూట్టానికి కూడా పట్టించుకోలేటో!

పురుటికి అల్లుడూ అతడి తల్లి తండ్రి మాత్రం వచ్చారు. మా వియ్యంకుడు నన్నూ ఈయన్నీ పక్కకు పిలిచి “తండ్రి గండాన పుట్టాడు. ఎలాగూ ఊపిరి లేనట్టుగా ఉన్నాడు కదా, పెద్దగా పట్టించుకోవద్దు. పాలు పట్టించడం మానేస్తే సరి” అని చిన్నగా చెప్పాడు.

నేను ఉగ్రకాళి నయ్యాను. “మీరసలు మనిషేనా? నవమాసాలు మోసి కన్నబిడ్డ పీక పిసికి చంపెయ్యమంటారా?”

“అహ అదికాదు. తండ్రి గండం...” నసిగాడాయన.

“నా అల్లుడికి ఏం కాదు. నా మనవడికి ఏం కాదు. అన్నీ పైవాడే చూసుకుంటాడు” అన్నాను పిచ్చి నమ్మకంతో.

నాకు ఆనందం, ఏడుపు రెండూ ఒకేసారి వచ్చాయి. వారికి మరి పిల్లలు పుట్టలేదు. అందుకారణం ఏదైనా, సన్యాసికి అన్యాయం చేశామన్న బాధ వాళ్లని వేధిస్తూండి వుండొచ్చు. అందుకే మనస్సు మార్పుకుని వచ్చి ఉండొచ్చు. ఏమైతేనేం వాళ్లొచ్చారు. తమ బిడ్డని తీసుకెళ్తామన్నారు. సంతోషమే. కాని కడుపున పుట్టిన బిడ్డకన్నా ఎక్కువగా చూసుకుంటున్న నేను భరించగలనా?

నా రూపం చూసి ఆయన మారు మాట్లాడలేక పోయారు.

అల్లుడూ, అతడి తల్లిదండ్రులూ కూడబలుక్కున్నారు. సుభద్రకి ఏం చెప్పేరో గాని అంతా ఒక మాట మీద కొచ్చారు.

వారికి ఆ బిడ్డ అక్కర్లేదుట. అల్లుడి ‘క్షేమం’ కావాలిట. అంచేత బిడ్డని వదలి సుభద్రని తీసుకుపోతారట!

“ఇదేం అన్యాయం. తల్లినీ, బిడ్డనీ వేరు చేస్తారా?” లబలబలాడాను.

“లేకపోతే తండ్రిని మింగేస్తాడు. రాకాసిబిడ్డ” వియ్యపురాలు తిట్టింది.

“మీ మాటే నిజమైతే మీ దగ్గరున్నా, మా దగ్గరున్నా ఒకటేగా!”

వాళ్లు మాట్లాడలేదు. నా మాట సుభద్ర వినలేదు.

“నాకు భయమేస్తోందమ్మా” అని ఏడ్చింది నా బిడ్డ. చిత్రంగా తన బిడ్డ గుక్కపెట్టి ఏడుస్తున్నా రాయలా మారిపోయింది!

బహుశా ఇప్పుడే బిడ్డని వదిలేసి దూరంగా వెళ్లిపోతే వాడు బతకడని భావించినట్లున్నారు. ‘వాళ్లలా మనం కాదనుకోలేం’ అని చెప్పి, మనవడ్ని గుండెలికి హత్తుకుని కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడ్చాను.

దేవుడు దయామయుడు. మనవడికి ఆపుపాలు పడ్డాయి. ఆచార్యులు గారినీ, పీర్ సాయిబునీ, మంత్రాల భైరవయ్యనీ పిలిపించాను. ఏవో తాళ్లు కట్టించాను. పూజలు చేయించాను. మొక్కులూ మొక్కాను.

వాడికి పేరు పెట్టాలని కూడా అన్పించలేదు సుభద్రకీ, అల్లుడుగారికీ.

“పిచ్చయ్యా బుచ్చయ్యా అని పెడితే సరి. ఆ పేరు విని యమదూతలు వీడి జోలికి రారు” అని చెప్పారు. ఏ రుషి అయినా కరుణించి మంత్ర శక్తితో ఆయుష్షు పోస్తాడన్న వెరి ఆశతో ‘సన్యాసి’ అని పెట్టాను. అంతా నవ్వారు. కాని నవ్వుతూ ఎదిగాడు.

ఎంచేతో వాడి కాళ్లు వంకరగా ఉన్నాయి. ఆచార్యులుగారేవో తైలాలిస్తే రోజూ మర్దనా చేసేదాన్ని. కొన్నాళ్లు తాటికమ్మలు సన్నగా చీల్చి, బద్దలు కాళ్లకు గట్టిగా కట్టారు. వాడు బాధతో విలవిల్లాడితే తట్టుకోలేకపోయేదాన్ని.

ఎక్కడికెళ్లినా వాణ్ణి చంకనేసుకుని వెళ్లేదాన్ని. మొత్తానికేమైతేనేం దేవుడూ, రుషులూ అంతా సన్యాసిని కరుణించారు. సన్యాసి సన్యాసిరావు అయ్యాడు. బడిలో వేశాం. చకచకా చదవటం చూసి బడిపంతుళ్లే ఆశ్చర్యపోయేవారు.

అప్పుడు సుభద్ర, వాళ్లాయనా వచ్చారు. మృత్యుంజయ హోమం చేస్తే ఏ గండమూ ఉండదని ఎవరో సిద్ధాంతి చెప్పారట. అందుకని కొడుకుని తమ దగ్గరే ఉంచుకుంటామన్నారు.

నాకు ఆనందం, ఏడుపు రెండూ ఒకేసారి వచ్చాయి. వారికి మరి పిల్లలు పుట్టలేదు. అందుకారణం ఏదైనా, సన్యాసికి అన్యాయం చేశామన్న బాధ వాళ్లని వేధిస్తూండి వుండొచ్చు. అందుకే మనస్సు మార్పుకుని వచ్చి ఉండొచ్చు.

ఏమైతేనేం వాళ్లొచ్చారు. తమ బిడ్డని తీసుకెళ్తామన్నారు. సంతోషమే. కాని కడుపున పుట్టిన బిడ్డకన్నా ఎక్కువగా చూసుకుంటున్న నేను భరించగలనా?

వాడిని అప్పగిస్తూ, బొడ్డుతాడు కోస్తున్నట్టుగా విలవిల్లాడాను.

వాడిని మరచిపోలేకపోయేదాన్ని రోజూ కలలోకి వచ్చేవాడు. తరచూ వెళ్లి చూసి వచ్చేదాన్ని. వాడు అమ్మా నాన్నల ధ్యాసలో చదువు రంధిలో పడిపోయాడు.

ఈలోగా బలరాముడు మా వూరి స్కూలుకే

బదిలీ అయి వచ్చేశాడు. మళ్లీ అంతా కలిసి వున్నాం. అదో ఊరట.

ఆ సంతోషం ఎక్కువ కాలం నిలవలేదు. తెల్లవారజామున నీటికట్టుకు వెళ్తోంటే పాము కరిచి ఈయన చనిపోయారు.

ఇన్నేళ్లూ నాకు చేదోడు వాడోడుగా, ఉన్నాయన నా చేయి విడిచి వెళ్లిపోయారు. బాధతో సుళ్లు తిరిగాను.

మొదట్లో ఆయన లేకుండా బతకడం అనవసరం అనుకున్నాను. బతకలేననుకున్నాను. కాని బతికే ఉన్నాను. గత ఇరవై ఏళ్లనుంచీ ఒంటిగా మొండిగా బతుకుతూనే ఉన్నాను. బతుకు చిత్రం అంటే ఇదే కామోసు!

ఒక్కసారిగా ఆయన జ్ఞాపకాలు ముంచెత్తాయి. మౌనంగా ఏడ్చాను.

కళ్ళొత్తుకుంటుంటే వచ్చింది పెద్ద కోడలు. “ఏమయ్యిందంతయ్యా, నొప్పిగా ఉందా?” అభిమానంగా అడిగింది.

తల అడ్డంగా ఊపాను.

మా కోడళ్ళిద్దరూ చెరో రకం. చిన్నకోడలికి కోసం, విసుగు ఎక్కువ. ‘కాలం వాళ్లదిలే’ అనుకుని సర్దుకుపోయేదాన్ని. లేకపోతే ‘అత్త రాక్షసి’ అంటారు. మొదట్లో మొగుడూ పెళ్లాలకి క్షణం పడేది కాదు. ప్రతిదానికీ నేను గొప్ప అంటే నేను గొప్ప అని ఎగిరేవారు. దెప్పుకునేవారు. అలిగేవారు. వారికి నప్పజెప్పేసరికి నా తలప్రాణం తోకకు వచ్చేది. పిల్లలు పుట్టేక ఇద్దర్లో సర్దుబాటుతప్పం పెరిగిందిలే. పెద్ద కోడలి ధోరణి వేరు. అప్యాయంగా చూస్తుంది. మాట్లాడుతుంది. మావగారన్నట్టు పెద్దకోడలి మీదే ఒక కుటుంబ భవిష్యత్తు ఆధారపడి వుంటుంది. పూలలో దారంలా కలిసిపోవచ్చు, ముక్కచెక్కలు చేయనూవచ్చు!

నిట్టూర్చాను. కంగారుపడింది. “ఒంటిలో ఎలా

ఉంది? దాక్టర్ని పిలిపించమా?”

బావుందన్నట్టు పైగ చేశాను. ఇప్పుడింక నన్ను చూడాల్సింది ఈ దాక్టరు కాదు, పై దాక్టరే!

మరేమనిపించిందో గాని మనవలూ, మనవరాళ్లూ గబగబా వచ్చి మంచం చుట్టూ చేరారు. అందరి ముఖాలూ బాధతో కమిలి వున్నాయి.

చాలు! నాకీ భాగ్యం చాలు!

కళ్లు మూసుకున్నాను. రెండు వెచ్చటి కన్నీటి బొట్లు మెల్లగా చెక్కిళ్ల మీంచి జారిపడి ముక్కలయ్యాయి.

“నానమ్మకి నొప్పిగా వుండేమో పెద్దమ్మా”

‘అహ కాదురా. మీ అందర్నీ చూసి సంతోషంతో పొంగిపోతోంది. అంతా వచ్చారు. నన్నాని ఒక్కడూ రాలేదు చూడు. మీ అందరి కన్నా వాణ్ణి ఎక్కువ ఎత్తుకుని మోసింది...” పెద్ద కోడలు అంది.

“ఆ బావ ఎప్పుడో నేను టెన్స్ లో ఉన్నప్పుడు వచ్చాడు. మళ్లీ రాలేదు” కృష్ణుడి పెద్ద కూతురంది.

అసలు అప్పట్లో దాన్ని సన్యాసికిచ్చి పెళ్లి చేస్తే బావుందన్న మనస్సులో వుండేది. కుటుంబం కలిసుంటుందని ఆశ పడేదాన్ని. వాడికి వల్లెటూళ్లంటే చిన్న చూపు. సుభద్రకీ, అల్లుడుగారికీ కట్నపు ఆశ మా లావు!

నిట్టూర్చబోతోంటే, “సన్యాసి వచ్చాడమ్మా...” లోపలి కొన్నా సందరంగా చెప్పింది సుభద్ర.

పిల్లలూ, పెద్దలూ వాడి చుట్టూ మూగినట్టు న్నారు. ఒకటే గోలగా వుంది.

అతికష్టం మీద కనురెప్పలేత్తి చూశాను. వాడి మాటలు వినిస్తున్నాయి గాని కనిపించలేదు.

“నీకోసమే చూస్తోందయ్యా. నిన్ను చూసేదాకా మా అత్తగారి బొందిలోని చిలక ఎగిరిపోదు” చిన్నకోడలు హాస్యమాడింది.

“ఎప్పుడూ తన వూసుల్ని పిల్లలకి చెప్పాలని తపాతపాలాడేవారు. నువ్వు కథలు రాస్తావని ఎంతో సందరంగా చెబుతుంటారు” అంది పెద్దకోడలు.

“అవిడ కథ రాస్తావని ఆశ కాబోలు. పాపం రాయకూడదుటయ్యా” నవ్వుతూ అడిగింది చిన్న కోడలు.

నా గుండెలు ఝల్లుమన్నాయి. నా ఆఖరి కోరిక, ఆశ... అన్నీ అదే. వాడు నా కథ రాస్తే ఎంత బావుణ్ణా! నా గురించి లోకానికి తెలిసేది! ఎప్పటికీ అక్షరాల్లో బతికి ఉండేదాన్ని!

“ఏదో రంగంలో గొప్పవారైన వాళ్ల గురించైతే ఎన్ని కథలైనా రాయొచ్చు. అమ్మమ్మకేం కథ వుంటుంది! అదీ పల్లెటూర్లో పుట్టి పెరిగిన వాళ్లకి! పెళ్లిళ్లూ, పురుళ్లూ, సంసారాలూ, చావులు - అబ్బే, ఇలాంటివి ఎవర్నీ ఆకట్టుకోవు. కథంటే లైఫ్. అంటే జీవితం ఉండాలి. ఆకట్టుకునే మలుపులు ఉండాలి. ఆకర్షించే ఘట్టాలుండాలి...”

ఏదేదో చెబుతున్నాడు. నా గుండెలు అద్దంలా భక్తున పగిలాయి.

నాది కథ కాదా? నాది బతుక్కాదా? నేను నడిచి వచ్చిన దారి అంతా వట్టిదే? మాయే? మిథ్యే?!

నా పెదాల మీద బాధ తోడి నవ్వు కదిలింది.

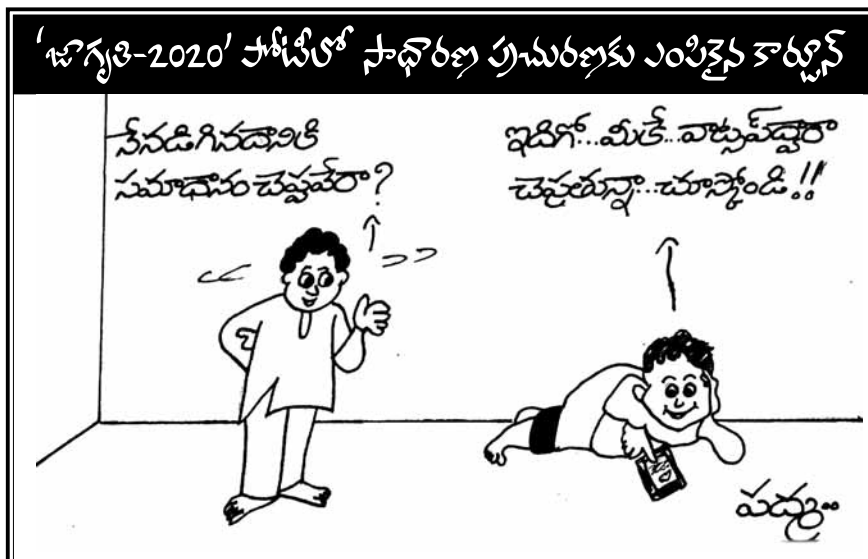
పిచ్చోడా! నువ్వు సన్యాసివి కాదురా సన్యాసివి! నువ్వు తలక్రిందులుగా తపస్సు చేసినా ఆడదాని బతుకు నీకు అర్థం కాదు. ఆడదానికి ఎన్ని రకాల శక్తులున్నాయో, ఎన్ని రకాల రూపులు ధరిస్తుందో, కూతురిగా, కోడలిగా, భార్యగా, తల్లిగా, మామ్మగా ఎన్ని బహుళ పాత్రల్ని ఎలా పోషిస్తుందో, ఎన్ని రకాల వెలుగు నీడల్లో మునిగి తేలుతుందో నీకు తెలీదురా పిచ్చోడా. ఇంటికేసం, ఇంటాయన కోసం, సంతానం కోసం, వారి సంతానం కోసం బతుకంతా చాకిరీ చేస్తుందిరా. కుటుంబం కోసం అనుక్షణం ఎంతగా తపిస్తుందో, ఎంతగా అర్పించుకుంటుందో, ఎంతెంతగా నిలుపునా కాలిపోతుందో నీకు తెలీదురా. ఆడదాని వెల కట్టలేని శ్రమ వెనుక దాగిన ఔన్నత్యాన్ని ఆకళింపు చేసుకోవాలంటే నువ్వు ఆడదానిగా పుట్టాలా. ఏ ఆడదాని బతుకైనా కథ కాదు అమాయకుడా, ఇతిహాసం! ఒక్కొక్కరిది ఒక్కొక్క చరిత్ర. చరిత్ర పుటలకెక్కిని, లిపి లేని గాథ!

“అమ్మమ్మా...అమ్మమ్మా...!”

సందేహం లేదు. అది సన్యాసి గొంతే. ఆ స్వరంలో ఏ కోశానా ఆర్తి లేదు. ఆర్థత అసలే లేదు! ఏదో మొక్కుబడిగా, తప్పుదన్నట్టుగా పిలుస్తున్నాడు! బహుశా సుభద్ర బలవంతం మీద వచ్చి ఉంటాడు!

నాకెందుకో కళ్లెత్తి వాడిని చూడాలనిపించలేదు. వాడు నా ఊహల్లోనే మిగిలిపోతే మంచిది. ఆ సన్యాసిది ఆత్మీయబంధం! ఈ సన్యాసిది భౌతికానుబంధం!

కళ్లు గట్టిగా మూసుకున్నాను. ‘దేవుడా! ఈ కృతఘ్నుల, వచ్చి స్వార్థపరుల లోకంలో నాకు ఊహిరాడటం లేదు. నాకింక సెలవిచ్చేయి!’ ★

జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలకు మోగిన నగారా

దుబ్బాక ఎదురుదెబ్బతో జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో ఎలా గట్టిక్కాలన్న భయం అధికార టీఆర్ఎస్ ను నిలువెల్లా వణికించింది. తొలుత ఎన్నికలను సంక్రాంతి దాకా వాయిదా వేయాలని ప్రభుత్వం భావించింది. కానీ, ఆలస్యం, అమృతం విషం అని భావించిన గులాబీ పార్టీ గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలకు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. ఈ మేరకు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం డిసెంబర్ 1న జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలు జరుగుతాయని ప్రకటించింది.

టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం జీహెచ్ఎంసీ పరిధిలోని ఇంటి యజమానులకు ఆస్తి పన్నులో 50శాతం రాయితీ ప్రకటించింది. 15వేల రూపాయల లోపు ఇంటిపన్ను చెల్లిస్తున్న వాళ్లకు డిస్కౌంట్ వర్తిస్తుందని పేర్కొంది. ఈ పథకం ద్వారా లక్షల మందికి ప్రయోజనం చేకూరుతుందని ప్రభుత్వం వాదిస్తోంది. కానీ, ఉన్నట్టుండి ఇప్పుడు ఈ ప్రకటన చేయడం వెనుక ఉద్దేశం ఏంటన్నది మాత్రం చెప్పడం లేదు. కానీ, ప్రజలకు అర్థమైపోయింది. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో ఈ కొత్త నిర్ణయానికి టార్గెట్ అని తెలిసి పోయింది. అయితే, ఒక్క జీహెచ్ఎంసీ మాత్రమే కాకుండా.. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మున్సిపాలిటీలలో కూడా 10వేల రూపాయలలోపు ఆస్తిపన్ను చెల్లిస్తున్న వారికి ఈ నదుపాయం వర్తిస్తుందని ప్రభుత్వం

ప్రకటించింది. జీహెచ్ఎంసీ పరిధిలో 13.72 లక్షల కుటుంబాలకు, ఇతర మున్సిపాలిటీలలో 17.68 లక్షల కుటుంబాలకు లబ్ధి చేకూరుతుందని ప్రకటించింది. దీనిద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై రూ.326.48 కోట్లు భారం పడుతుందని కూడా అంచనా వేసింది. అంటే, జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో లక్షంగా తాము ఈ పథకం ప్రకటించలేదని వాదించే ప్రయత్నం చేసింది. కానీ, లోగుట్టు ఏంటో అందరికీ అర్థమైపోయింది.

దుబ్బాకలో బీజేపీని గెలిపించినందుకే టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం ఇంటిపన్నులో 50శాతం డిస్కౌంట్ ప్రకటించిందని, ఇక, జీహెచ్ఎంసీలో కూడా బీజేపీని గెలిపిస్తే రాష్ట్ర ప్రజలందరినీ వెంటాడుతున్న కొత్త ఎల్ఆర్ఎస్ స్కీమ్ రద్దు అవుతుందని, ఓటర్లు ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని బీజేపీ ప్రచారం మొదలెట్టింది. సోషల్ మీడియాలో ఇప్పటికే ఈ నినాదం వైరల్ అయిపోయింది.

అంతకుముందు, హైదరాబాద్ వరద బాధితులకు సహాయం పంపిణీ విషయంలో టీఆర్ఎస్ బొక్కబోర్లా పడింది. వరద బాధితులకు రూ. 10 వేల చొప్పున ఆర్థిక సాయం ప్రకటించింది. అయితే, అక్కడే అసలు అంకానికి తెర లేచింది. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో ఈ ఆర్థిక సహాయానికి ప్రధాన కారణమన్న విషయం రాజకీయ వర్గాల్లోనే కాదు.. సామాన్యులకూ తెలిసిపోయింది. ఎలాగంటే, టీఆర్ఎస్ నాయకుల ద్వారానే వరద సాయాన్ని పంపిణీ చేసే ప్రక్రియను ప్రభుత్వం చేపట్టింది. ఫలితంగా ఓటర్లకు టీఆర్ఎస్ నేతలు గుర్తుండిపోతారని, జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో కారు గుర్తుకే ఓటేస్తారని టీఆర్ఎస్ భావించింది.

కానీ, ఆ వ్యూహం బెడసి కొట్టింది. ఎక్కడికక్కడ టీఆర్ఎస్ నాయకులే వరద సహాయం పేరిట హడావిడి చేశారు. కేవలం టీఆర్ఎస్ కార్యకర్తలు అనుకున్న వాళ్లకే వరద సాయాన్ని అందిస్తున్నట్లుగా ఆరోపణలు వచ్చాయి. కొన్ని ప్రాంతాల్లో అయితే, 5వేల రూపాయల చొప్పున మాత్రమే బాధిత కుటుంబానికి ఇచ్చి.. మిగతా ఐదు వేల రూపాయలు టీఆర్ఎస్ నాయకులే తీసుకుంటున్నారని సమాచారం. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేసే టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థుల ఖర్చులకు కలిసొచ్చేలా వరద సాయాన్ని ఈ విధంగా పంపిణీ చేయించారన్న చర్చ కూడా జరిగింది.

వాస్తవానికి జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల కోసం గత ఆరు నెలల నుంచే టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం సమాయత్త మవుతోంది. ఎన్నికల్లో గెలుపే లక్ష్యంగా, మరోసారి గులాబీ జెండా ఎగురవేయడమే ఆశయంగా పావులు కదుపుతోంది. రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న పార్టీకి సహజంగానే ప్రభుత్వ యంత్రాంగంపై పట్టు ఉంటుంది. తన వ్యూహాలు అమలు చేయడానికి మిగతా ఏ పార్టీకి లేని అవకాశం ఉంటుంది. ఇన్నాళ్లుగా ఆ వెసులుబాటునే వాడుకుంది టీఆర్ఎస్.

మరోవైపు.. దుబ్బాక ఎన్నికల ఫలితంతో జోరుగా, హుషారుగా ఉన్న బీజేపీ జీహెచ్ఎంసీలో పాగా వేయాలని ఉవ్విళ్లుబిరుబిరుబింది. ఇదే జోరును కొనసాగించాలని తాపత్రయపడుతోంది. ఎన్నడూ లేని విధంగా జాతీయస్థాయి నేతలతో ఎన్నికల సమన్వయ కమిటీని ప్రకటించింది. బీజేపీ తెలంగాణ రాష్ట్ర శాఖ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ కూడా 23 మంది సభ్యులతో స్థానికంగా జీహెచ్ఎంసీ ఎలక్షన్ మేనేజ్మెంట్ కమిటీని నియమించారు. ఈ కమిటీకి కేంద్ర హోంశాఖ సహాయమంత్రి కిషన్ రెడ్డి చైర్మన్ గా, జాతీయ ఓబీసీ మోర్చా అధ్యక్షుడు లక్ష్మణ్ కన్వీనర్ గా వ్యవహరించనున్నారు. ఈ కమిటీలో మాజీ ఎంపీ వివేక్, గరికపాటి మోహన్ రావు, చింతల రామ చంద్రారెడ్డి జాయింట్ కన్వీనర్లుగా వ్యవహరిస్తారు. పార్టీలోని ఇతర సీనియర్ నాయకులు సభ్యులుగా ఉన్నారు.

ఓవైపు జాతీయస్థాయి పరిశీలనా కమిటీ, మరోవైపు స్థానిక నేతలతో రూపొందించిన ఎన్నికల నిర్వహణ కమిటీతో బీజేపీ మూర్తిస్థాయిలో జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల బరిలోకి దిగినట్లు సంతకాలు ఇచ్చింది. దుబ్బాకలో ఊహించని ఎదురుదెబ్బ తగలడం, జీహెచ్ఎంసీలో వరద సాయంలో అవకతవకలు, మరోవైపు ఈ ఎన్నికలపై బీజేపీ రాష్ట్ర నాయకత్వంతో పాటు, జాతీయ నాయకత్వం కూడా దృష్టిపెట్టడంతో జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలు టీఆర్ఎస్ స్వరూపాన్నే మార్చివేయవచ్చని విశ్లేషకులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

హరిహరులకు ప్రీతిపాత్రమైన కార్తీకం వ్రతాల మాసం. అందులోనూ రోజు వెంట రోజున వచ్చే పర్వదినాలు ఉత్సాహ ఏకాదశి, క్షీరాబ్జి ద్వాదశి. ఈ మాసంలో ఈ రెండు తిథులు శుక్ల పక్షానికి సంబంధించినవి. ఈ మాసానికి అభిదైవం దామోదరుడు. ఆయనకు తులసీదేవితో పరిణయం చేస్తారు. తొలిఏకాదశి (ఆషాఢ శుద్ధ ఏకాదశి) నాడు యోగనిద్రలోకి వెళ్లిన శ్రీమహా విష్ణువు తిరిగి కార్తీక శుద్ధ ఏకాదశి నాడు మేల్కొంటాడని పురాణకథనం. కనుకనే దీనికి ఉత్సాహ ఏకాదశి అని పేరు. ప్రబోధ ఏకాదశి అని కూడా అంటారు. చైతన్యానికి చిహ్నంగా చెప్పే ఇది మానవులలోని అశాంతిని తొలిగించి ప్రశాంతతను ప్రసాదిస్తుందని విశ్వాసం. అనాది నుంచి మనిషి ఏదో ఒక అంశంలో అశాంతికి లోనవుతూనే ఉన్నాడని, అలాంటి వాటి నుంచి మనిషిని బయటపడవేసేదే ఈ పండుగని పెద్దలు చెబుతారు. విష్ణువు ఆషాఢ శుక్ల ఏకాదశి నాడు యోగనిద్రకు ఉపక్రమించే ముందు లోకపాలన మహాకర్తవ్యాన్ని నారాయణి అయిన తన సోదరి పార్వతికి అప్పగిస్తాడని, నాలుగు నెలల తరువాత నిద్రమేల్కొంటాడని చెబుతారు. దానిని శయన ఏకాదశి అని కూడా అంటారు. అప్పటి నుంచి నాలుగు నెలల పాటు ఆధ్యాత్మిక పురుషులు చాతుర్వ్యాస్య దీక్షను పాటిస్తారు. యోగనిద్రకు ఉపక్రమించిన నాటి తిథికి అంత విశిష్టత ఉంది.

పునీత తిథులు 'ఉత్సాహి'

శ్రీహరితో ముడిపడి ఏకాదశి మహాత్యం గురించి పురాణగాథలు ఉన్నాయి. ఆయన యోగ నిద్రలోకి వెళ్లిన సమయంలో దైవీశక్తులు లేదా సురులకు భగవంతుని సహాయం దక్కదన్న ధీమాతో అసురీశక్తులు విజృంభించాయి. దాంతో కకావికలురైన సురకోటి వైఖండ్రధామానికి పరుగులు తీయగా, వారి దీనస్థితిని గమనించిన దేవదేవుడి దివ్యదేహం నుంచి యోగమాయకు ప్రతిరూపమైన సాత్వికశక్తి ఉద్భవించి అసుర సంతతిని తరిమికొట్టింది. యోగనిద్ర నుంచి లేచిన భగవానుడు ఆ శక్తికి ఏకాదశి అని నామకరణం చేశాడట. తాళజంఘుడు అనే అసుర కుమారుడు మురాసురుడితో పోరాడిన విష్ణువు అలసిపోయాడని, ఆ సమయంలో ఆయన శరీరం నుంచి జన్మించిన కన్య పేరు ఏకాదశి అని కూడా చెబుతారు. కురుక్షేత్ర యుద్ధంలో అంపశయ్యను చేరిన కురుకుల పితామహుడు భీష్ముడు ఈ రోజు కోసమే

ఎదురు చూస్తూ గడిపాడు. యాజ్ఞవల్క్య మహర్షి ఈ రోజేనే జన్మించాడు.

బ్రహ్మదేవుడు నారదుడికి వివరించినట్లు చెబుతున్న ప్రకారం, ఉత్సాహ ఏకాదశి వ్రతం ఆచరించిన వారికి సకల సంతోషాలు కలుగుతాయి. ఆరోజు ఉపవాస దీక్ష పాటించిన వారు ఏ ఒక్కరికి అన్నదానం చేసినా వెయ్యి అశ్వమేధ, వంద రాజనాయ యాగాలు చేసినంత ఫలితం ఉంటుందట. ఆ రాత్రంతా శ్రీమహాలక్ష్మీ సమేత శ్రీమహావిష్ణువు చిత్రపటం ముందు అఖండ దీపారాధన చేసి స్వామి నామస్మరణతో జాగరణకు కూడా అదే ఫలితం సిద్ధిస్తుందని చెబుతారు. ఈ వ్రతం ఆచరణకు అవకాశం లేనివారు హరిని మనసున నిలిపి తులసీకోటను అర్పించి, ఏడు ప్రదక్షిణలు చేసినా సరిపోతుందని ఆధ్యాత్మికవేత్తలు చెబుతారు. ఈ తిథినాడు మేల్కొన్న స్వామి ద్వాదశి

ఉత్తాన ఏకాదశి తరువాత తిథిని క్షీరాబ్జి ద్వాదశి లేదా చిలుక ద్వాదశి అంటారు. దేవ దానవుల క్షీరసాగర మధనం ముగిసిన రోజు అని చెబుతారు. మధించడాన్ని లోక వ్యవహారంలో 'చిలుకు' అంటారు కనుక దీనికి 'చిలుక' ద్వాదశి అనే పేరు వచ్చిందంటారు. క్షీరసాగర మధనంలో హరిహరం, కల్పవృక్షం, కామధేనువు, ఐరావతం, చంద్రుడు తరువాత ఉద్భవించిన శ్రీమహాలక్ష్మిని హరి కార్తిక శుద్ధ ద్వాదశినాడు పరిణయమాడారు.

నాడు మహాలక్ష్మిని స్వీకరించి, సర్వలోకాలకు మంగళం చేకూర్చారని కథనం.

ఈ మానంలో భక్త అంబరీష గాఢను పారాయణం చేయటం. భగవంతుడి కంటే భక్తుడే బలవంతుడని, భగవంతుడి కంటే, ఆయన దివ్యాయుధాల కంటే భక్తే గొప్పదని చాటే కథ. అందుకు నేపథ్యాన్ని పరిశీలిస్తే, దుర్వాసుని అంబరీషుడి పై రాక్షసుడిని ప్రయోగించగా అంబరీషుడు విష్ణువును ప్రార్థించడంతో ఆయన వదిలిన సుదర్శనం ఆ మునిని వెంటాడుతుంది. దాంతో శరణుకొరిన మునితో 'తాను సయితం చక్రాయుధాన్ని ఉపసంహరించలేనని చెప్పడం విశేషం. దుర్వాసుని తరపున అంబరీషుడే ప్రార్థించడంతో సుదర్శనం శాంతిస్తుంది. ఈ సంఘటన ఏకాదశినాడు చోటు చేసుకోవడంతో ఆ తిథి వ్రతమహాత్మాన్ని గుర్తించిన దుర్వాసుడు కార్తిక శుక్ల ద్వాదశి నాడు అంబరీష కథను పారాయణం చేయాలని, అలాంటి వారికి ఎలాంటి కష్టాలు కలగవని, విష్ణునాయుజ్యం కలుగు తుందని వరమిస్తాడు. ఏకాదశివ్రతం ఆచరించిన

వారికి పవిత్రనదులు, సముద్రస్నానం ద్వారా లభించే పవిత్రత కంటే అధికంగా పుణ్యం లభిస్తుందని, సకల శుభాలతో పాటు అంతిమంగా మోక్షం సిద్ధిస్తుందని ఫలశ్రుతి.

ద్వాదశి విశిష్టత

ఉత్తాన ఏకాదశి తరువాత తిథిని క్షీరాబ్జి ద్వాదశి లేదా చిలుక ద్వాదశి అంటారు. దేవదానవుల క్షీరసాగర మధనం ముగిసిన రోజు అని చెబుతారు. మధించడాన్ని లోకవ్యవహారంలో 'చిలుకు' అంటారు కనుక దీనికి 'చిలుక' ద్వాదశి అనే పేరు వచ్చిందంటారు. క్షీరసాగర మధనంలో హరిహరం, కల్పవృక్షం, కామధేనువు, ఐరావతం, చంద్రుడు తరువాత ఉద్భవించిన శ్రీమహాలక్ష్మిని హరి కార్తిక

శుద్ధ ద్వాదశినాడు పరిణయమాడారు. నాటి నుంచి లక్ష్మీనారాయణుల కల్యాణం జరపడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. నన్యాసులు, యోగులు, మునులు చాతుర్యావ్యధీక్షను ఈ రోజు విరమిస్తారు. కనుక 'యోగేశ్వర ద్వాదశి' అని, అత్యంత పుణ్యప్రదమైనది కావడంతో 'పావన ద్వాదశి' అని, శ్రీమహావిష్ణువు లక్ష్మీసమేతంగా బృందావనం చేరిన తిథి కాబట్టి 'బృందావన ద్వాదశి' అని వ్యవహరిస్తారు.

దేశంలో ఈ ద్వాదశి పూజలు రకరకాలుగా నిర్వహిస్తారు. ఉదాహరణకు, తెలుగునాట ఆ రోజు సాయంవేళ తులసికోటలో కాయలతో కూడిన ఉసిరి కొమ్మను ఉంచి పూజిస్తారు. తులసీ మొక్కను లక్ష్మీ స్వరూపిణిగా, ఉసిరిని విష్ణు స్వరూపంగా భావిస్తారు (ఆ భావనతోనే వనభోజనాలు ఉసిరి చెట్టు నీడలో ఆరగిస్తారు). కనుక ఉసిరి కొమ్మను తులసి మొక్క

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

పక్కన ఉంచి దీపారాధన చేస్తారు. మహారాష్ట్రలో శ్రీకృష్ణ విగ్రహానికి, తులసి మొక్కకు పెళ్లి చేస్తారు. విగ్రహానికి, తులసి మొక్కకు నడుమ శాలువ పట్టు కుంటారు. తులసిమాత మొదట్లో చెరకు ముక్క ఉంచి, పసుపుతో తడిపిన వస్త్రాలు, గాజులు వంటివి తులసి మొక్కకు కడతారు. అర్చకుల మంత్రోచ్ఛరణల మధ్య కల్యాణం ఘట్టం ముగుస్తుంది. ముందురోజు ఉపవాస దీక్ష పాటించిన వారు ద్వాదశి నాడు విష్ణువును అర్చించి ప్రసాదం స్వీకరిస్తారు. ముత్తైదువులను, బ్రాహ్మణులను నూతన వస్త్రాలు, తాంబూలంతో సత్కరిస్తారు.

తిరుమలలో కైశిక ద్వాదశి

తిరుమలలో శ్రీ వేంకటేశ్వరుని దివ్యధామంలో ఏటా కార్తిక శుద్ధ ద్వాదశి నాడు కైశిక ద్వాదశి ఉత్సవం జరుగుతుంది. శ్రీవారి ఆలయంలో వేంచేసి ఉన్న శ్రీదేవిభూదేవి సమేత ఉగ్ర శ్రీనివాసమూర్తి తిరువీధులలో ఊరేగుతారు. ఏడాదిలో మూడుసార్లు మాత్రమే (క్షీరాబ్జి ద్వాదశి, ముక్కోటి ద్వాదశి, ద్వాదశి ఆరాధనకు) వేకువ జామున గర్భాలయం దాటి నాలుగు మాడవీధుల్లో ఊరేగి సూర్యోదయానికి ముందే ఆలయానికి చేరుకుంటారు. సూర్యకిరణాలు సోకితే ఉగ్రత్వం వస్తుందంటారు. ఉత్సవమూర్తి ఆలయ ప్రవేశం తరువాత ఆరగింపు, కైశిక ద్వాదశి ఆస్థానం నిర్వహిస్తారు. 'వెంకటంతురైవారు' అని పిలిచే ఈ విగ్రహాన్ని ప్రస్తుతం విహరించే భోగ శ్రీనివాసుడి కంటే ముందు బయట ఉత్సవాలకు వాడేవారట. ఒక అగ్నిప్రమాదంతో ఆయనకు 'ఉగ్ర' అనే పేరు వచ్చిందని చెబుతారు. ఒకసారి బ్రహ్మాత్మవాల సమయంలో తిరుమలలో పెద్ద అగ్ని ప్రమాదం సంభవించి చాలా ఇళ్లు దగ్ధమయ్యాయట. ప్రమాదకారణం స్పష్టంగా తెలియకపోయినా, స్వామికి ఏదో లోపం జరిగి ఉంటుందని, అదే ఆ ప్రమాదానికి కారణమై ఉంటుందని అర్చకులు, ఆలయ అధికారులు భావించి క్షమాపణ కోరారట. అంతతో ఒక భక్తుడిని ఆపహించిన స్వామి 'ఇకమీదట ఈ విగ్రహాన్ని ఊరేగింపునకు తీసుకురావద్దు. తెస్తే ఇలాంటి ప్రమాదాలు అనివార్యం' అని చెప్పారట. అంతేకాక 'తిరుమల లోయలోనే శ్రీదేవి భూదేవి సమేతంగా మరో మూర్తిగా ఉన్నానని, వాటిని వెలికి తీసి ఉత్సవమూర్తులుగా అర్చనాదులు నిర్వహించాలని సూచించారట. అలా లభించిన విగ్రహాలే నేటికీ పూజలందుకుంటున్న మలయప్పస్వామి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

న, క్షీరాబ్జి'

సైనికుల త్యాగాలు

ప్రపంచవ్యాప్తంగా అత్యధిక జనాభా గల దేశాల్లో భారత్ ఒకటి. రమారమి 130 కోట్ల జనాభాతో చైనా తర్వాత భారత్ రెండో స్థానంలో ఉంది. ఇంతమంది ప్రజలు సురక్షితంగా ఉన్నారంటే అందుకు కారణం సైనికుల నిరుపమాన త్యాగాలేనని చెప్పడంలో ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు. రాత్రీ పగలు తేడా లేకుండా వారు సరిహద్దులను కంటికి రెప్పలా కాపాడటం వల్లే దేశవ్యాప్తంగా ప్రజలు క్షేమంగా ఉండగలుగుతున్నారు. కుటుంబాలకు, కన్నవారికి, స్నేహితులకు దూరంగా సరిహద్దుల్లో వారు చేస్తున్న సేవలు చిరస్మరణీయమైనవి. అమూల్యమైనవి. ఎముకలు కొరికే చలిలో, చిమ్మచీకట్లో ప్రాణాలకు తెగించి, విధులు నిర్వహిస్తున్న వారి రుణం తీర్చుకోవడం సాధ్యమయ్యే పని కాదు. ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి పనిచేస్తున్న వారికి ఎన్నిమార్లు శాల్యూట్ చేసినా తక్కువే. విభి నిర్వహణలో భాగంగా అమరులవుతున్న వారిని చూసి తమ సొంత కుటుంబ సభ్యులే దూరమయ్యారంత బాధతో యావత్ జాతి తల్లిడిల్లుతోంది. వారి కుటుంబ సభ్యులకు అండగా ఉంటామని భరోసా ప్రకటిస్తోంది. వారి నిరుపమాన సేవలను పదేపదే ప్రస్తుతిస్తోంది. ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా అన్నిరకాలుగా అండగా ఉంటామని అభయమిస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ కన్నబడ్డను కోల్పోయిన తల్లితండ్రులు, కట్టుకున్న భర్తను కోల్పోయిన అర్ధాంగి, తండ్రికి దూరమైన బిడ్డలను ఓడార్చడం ఎవరికైనా శక్తికి మించిన పనే. త్యాగధనులను తిరిగి తీసుకురావడం అసాధ్యమే అయినప్పటికీ అనుక్షణం వారిని స్మరించుకోవడం వల్ల ఆ లోటును కొంతవరకు తీర్చగలం.

ఇటీవల జరిగిన రెండు వేర్వేరు ఘటనల్లో తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన ముగ్గురు జవాన్లు దేశ రక్షణలో అమరులయ్యారు. శత్రువుల చొరబాటును అడ్డుకునే ప్రక్రియలో భాగంగా వారు వీరోచితంగా వ్యవహరించి ముందుతరాల వారికి మార్గదర్శకంగా నిలిచారు. దేశ రక్షణ ముందు తమ ప్రాణాలు ఓ లెక్కకాదని చాటారు. ఓ సైనికుడికి దేశ సేవలో కన్నుమూయడం కన్నా మించింది ఏమీ ఉండదని నిరూపించారు కల్నల్ సంతోష్ బాబు, ప్రవీణ్ కుమార్ రెడ్డి, ర్యాడా మహేశ్. శత్రుమూకలను తరిమి కొట్టడంలో, సరిహద్దులను కాపాడటంలో వారు చూపిన తెగువ, సాహసం తిరుగులేనిది.

నిజామాబాద్ జిల్లా వేల్పూరు మండలం కోమన్వెల్త్ కి చెందిన ర్యాడా మహేశ్ పాకిస్తాన్ చొరబాటుదారులను మట్టుబెట్టేందుకు సాహసో పేతంగా పోరాడారు. ఈ క్రమంలో ముప్పులను మట్టుబెట్టారు. చివరికి అమరుడయ్యారు. కేంద్ర పాలిత ప్రాంతమైన జమ్ముకశ్మీర్ లోని కుప్పారా

జిల్లాలో నియంత్రణ రేఖ (ఎల్ ఓ సీ- లైన్ ఆఫ్ కంట్రోల్) వద్ద మచిల్ సెక్టార్ సమీపంలో ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. 2014లో సైన్యానికి ఎంపికైన మహేశ్ గతంలో అసోం, కశ్మీర్, డెహ్రాడూన్ లలో పనిచేశారు. ఆయన తండ్రి గంగమల్లు సామాన్య రైతు కుటుంబానికి చెందినవారు. అన్నయ్య భూపేశ్వర్ మన్సల్లో వలస కూలీగా పని చేస్తున్నారు. రెండేళ్ల క్రితమే మాజీ సైనికాధికారి కూతురు సుహాసినిని ప్రేమించి పెళ్లాడారు. వారికి పిల్లలు లేరు. గత డిసెంబరులోనే స్వగ్రామానికి వచ్చారు. తనకేమీ ఇబ్బంది లేదని తల్లిదండ్రులు, భార్య ధైర్యంగా ఉండాలని చెప్పారు. చిన్ననాటి స్నేహితులతో సరదాగా గడిపారు. చిన్నప్పటి నుంచి సైన్యంలో పనిచేయాలన్న లక్ష్యం నెరవేరినందుకు సంతోషంగా ఉందని బంధు మిత్రులు వద్ద చెప్పేవారు. తనలాగే గ్రామ యువత కూడా సైన్యంలో చేరాలని, వారికి మంచి భవిష్యత్తు ఉంటుందని తెలియజెప్పేవారు. మహేశ్ అంతిమ సంస్కారాలకు పెద్దఎత్తున ప్రజలు

తరలివచ్చారు. మహేశ్ అమర్ రహే నినాదాలతో ఆ ప్రాంతం దద్దరిల్లింది. సైనిక దళాల గౌరవ వందనం, పోలీసులు గాలిలోకి కాల్పులు జరపడం ద్వారా అంత్యక్రియలు ముగిశాయి. మహేశ్ భౌతికకాయంపై జాతీయ జెండాను కప్పినప్పుడు కన్నవారు, కట్టుకున్న భార్య, బంధుమిత్రుల బాధ వర్ణనాతీతం. జిల్లామంత్రి వేముల ప్రశాంతరెడ్డి, కలెక్టర్ నారాయణరెడ్డి, నగర పోలీస్ కమిషనర్ కార్తికేయ మహేశ్ కు కడసారి వీడ్కోలు పలికారు. దేశమాత సేవలో కన్నుమూసిన మహేశ్ కు ప్రభుత్వం రూ.50

మహేశ్

లక్షల ఆర్థిక సహాయాన్ని ప్రకటించింది. స్థానిక భారతీయ స్టేట్ బ్యాంకు ప్రమాద బీమా కింద కొంత మొత్తాన్ని అందజేసేందుకు చర్యలు చేపట్టింది.

ఇదే ఘటనలో చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన చీకల ప్రవీణ్ కుమార్ రెడ్డి అమరుడయ్యారు. ఐరాల మండలంలోని రెడ్డివారిపల్లి ఆయన స్వగ్రామం. తల్లిదండ్రులు చీకల ప్రతాప రెడ్డి, సుగుణమ్మ. వారిది సాధారణ రైతు కుటుంబం. భార్య రజిత, కూతురు, కుమారుడు ఉన్నారు. 18 ఏళ్ల క్రితం సైన్యానికి ఎంపికైన ప్రవీణ్ కుమార్ రెడ్డి మద్రాస్ రెజిమెంటులో పని చేస్తున్నారు. కేంద్రపాలిత ప్రాంతమైన జమ్ము కశ్మీర్ లోని కుప్పారా జిల్లాలో మచిల్ సెక్టార్ లోని నియంత్రణ రేఖ వద్ద పాకిస్తాన్ శత్రుమూకలను అడ్డుకుని అమరుడయ్యారు. దేశంలో కల్లోలం రేపేందుకు సరిహద్దుల నుంచి అక్రమంగా ఉగ్రవాదులను చొప్పించడం దాయాది దేశానికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య. వారి ఆట కట్టించేందుకు భారత సైన్యం రేయింబవళ్లు కంటిలో ఒత్తులు వేసుకున్న చందాన పని చేస్తుంటోంది. అయినప్పటికీ పాక్ ఉగ్రమూకలు

నిరుపమానం

ఏదో ఒక సమయంలో కన్నగొప్పి చొరబడుతుంటాయి. వారిని అడ్డుకునేందుకు భారత సైన్యం పని చేస్తుంటోంది. ఈ క్రమంలోనే ప్రవీణ్ వీర మరణం పొందాడు.

ప్రవీణ్ భౌతిక కాయాన్ని చూసిన రెడ్డివారిపల్లి ప్రజలు కన్నీరు మున్నీరయ్యారు. వారికి నోట మాట రాలేదు. యావత్ గ్రామం దుఃఖ సాగరంగా మారింది. తమకు దిక్కెవరంటూ తల్లిదండ్రులు, భార్యాపిల్లలు గుండెలవిసేలా రోదించారు. సంక్రాంతి పండగకు వస్తానని చెప్పిన ప్రవీణ్ బదులు ఇప్పుడు అతని భౌతిక కాయం వచ్చిందని వారు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. విగతజీవిగా మారిన ప్రవీణ్ భౌతికకాయం చూసినవారి గుండె బరువైంది. కుమారుడు వీలేష్ రెడ్డి తండ్రి భౌతిక కాయానికి నిప్పుంటించారు. ఇంకెంతో కాలం చేయి పట్టుకుని నడిపించాల్సిన తండ్రి అప్పుడే తనకు దూరమయ్యాడని వీలేష్ రెడ్డి విలపించడం చూపరులను కంటతడి పెట్టించింది. ఉప ముఖ్యమంత్రి నారాయణ స్వామి, స్థానిక శాసనసభ్యుడు ఎంఎస్ బాబు, కలెక్టర్ భరత్ గుప్తా, ఆర్డీవో రేణుక పలువురు ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రవీణ్ కు అంతిమ వీడ్కోలు పలికారు.

మహేశ్, ప్రవీణ్ పాకిస్తాన్ సరిహద్దుల్లో అమరులు కాగా కల్నల్ సంతోష్ బాబు చైనా సరిహద్దుల్లో జూన్ మూడోవారంలో వీర మరణం పొందారు. సంతోష్ బాబుది తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని సూర్యాపేట జిల్లా కేంద్రం సమీపంలోని కేశరాం గ్రామం. ఈ ఏడాది మార్చి నుంచి చైనా సరిహద్దుల్లోని తూర్పు లద్దాఖ్ ప్రాంతంలో ఉద్రిక్త పరిస్థితులు నెలకొన్న సంగతి తెలిసిందే. భారత్- చైనా మధ్య గల వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద ఓ సైనిక దళానికి నాయకత్వం వహిస్తున్న కల్నల్ సంతోష్ బాబు చైనా చొరబాటు దారులను అడ్డుకునేందుకు దళంతో వీరోచితంగా పోరాడారు. గాలాస్ లోయ వద్ద శత్రుమూకలతో సాహసో పేతంగా, హోరాహోరీగా పోరు సాగించారు.

ప్రవీణ్

కొంతమంది చైనా సైనికులను మట్టుబెట్టారు. వారిని సరిహద్దుల్లోకి చొరబడకుండా అడ్డుకోవడంలో విజయం సాధించారు. చివరకు ఈ ప్రక్రియలో కల్నల్ సంతోష్ బాబు అమరుడయ్యారు. సంతోష్ బాబు తండ్రి బిక్కుమళ్ల ఉపేందర్ భారతీయ స్టేట్ బ్యాంకు అధికారి. చిన్నప్పుడు స్థానిక సరస్వతీ శిశుమందిర్ లో చదివిన సంతోష్ తరువాత ఇప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కోరుకొండ సైనిక స్కూల్లో విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేశారు. చిన్నప్పటి నుంచి సైన్యంలో చేరాలన్న ఆసక్తి ఉండేది. ఫుజిలోని నేషనల్ డిఫెన్స్ అకాడమీలో, డెహ్రాడూన్ లోని భారతీయ మిలటరీ అకాడమీలో శిక్షణ పొందారు. 2004లో సైన్యంలో చేరారు. తొలుత కశ్మీర్ లో కొద్దికాలం, ఆ తరువాత అసోంలో పని చేశారు. సైన్యంలోని వివిధ హోదాల్లో బాధ్యతలను సమర్థంగా నిర్వహించారు.

16వ బిహార్ బెటాలియన్ కు నాయకత్వం వహిస్తూ తూర్పు లద్దాఖ్ లో బాధ్యతలు చేపట్టారు. అక్కడ పని చేస్తూనే దేశమాత సేవలో అమరుడయ్యారు. భార్య సంతోష్, తొమ్మిదేళ్ల కూతురు అభిగ్న, నాలుగేళ్ల కుమారుడు అనిరుధ్ ఉన్నారు.

సంతోష్ బాబు అంత్యక్రియలకు యావత్ సూర్యాపేట పట్టణం హాజరైంది. తల్లిదండ్రులు, కుటుంబ సభ్యులు, బంధు మిత్రులు కన్నీరుమున్నీ రయ్యారు. ముఖ్యంగా తల్లిదండ్రులు భార్య సంతోష్, కూతురు అభిగ్న, కుమారుడు అనిరుధ్ ను ఓదార్చడం ఎవరివల్లా కాలేదు. వారు గుండెలవిసేలా రోదించడం చూపరులను కంటతడి పెట్టించింది. సంతోష్ బాబు అమర్ రహే అంటూ ప్రజానీకం నినదించింది. బాబు భౌతిక కాయంపై జాతీయ పతాకాన్ని కప్పినప్పుడు కుటుంబ సభ్యులను ఆపడం కష్టతరమైంది. బాబు ధరించిన దుస్తులు, పతాకం, ఇతర వస్తువులను సైనికాధికారులు అప్పగించినప్పుడు అతని భార్య సంతోష్ బాధ చెప్పనలవి కాలేదు. స్థానిక శాసనసభ్యుడు, జిల్లాకు చెందిన విద్యుత్ శాఖ మంత్రి జి.జగదీష్ రెడ్డి, కలెక్టర్, జిల్లా పోలీసు ప్రధానాధికారి ఇతర ప్రజా ప్రతినిధులు సంతోష్ బాబు అంత్యక్రియల్లో పాల్గొన్నారు.

సువిశాలమైన భారత్ అనేక దేశాలతో సరిహద్దులను పంచుకుంటోంది. పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, నేపాల్, భూటాన్, మయన్మార్, చైనాలతో భారత్ సరిహద్దులను కలిగి ఉంది. శ్రీలంక, మాల్దీవులు వంటి దేశాలతో తీర ప్రాంత సరిహద్దులను పంచుకుంటోంది. అన్నింటికన్నా చైనా, పాకిస్తాన్ సరిహద్దులు అత్యంత కీలకమైనవి. ఉద్రిక్తమైనవి, వివాదాస్పదమైనవి. ముఖ్యంగా రమారమి 3310 కిలోమీటర్ల సరిహద్దు గల నియంత్రణ రేఖ భారత్, పాకిస్తాన్ లను విడ దీస్తోంది. ఇక్కడ నిత్యం ఉద్రిక్తత రాజ్యమేలుతుంటోంది. ఉభయదేశాల ప్రధానులు అటల్ బిహారీ వాజపేయి, ఝాన్సీ లల్ జమాల్ ఖాన్ హయాంలో కుదిరిన కాల్యుల విరమణ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించడం

సంతోష్ బాబు

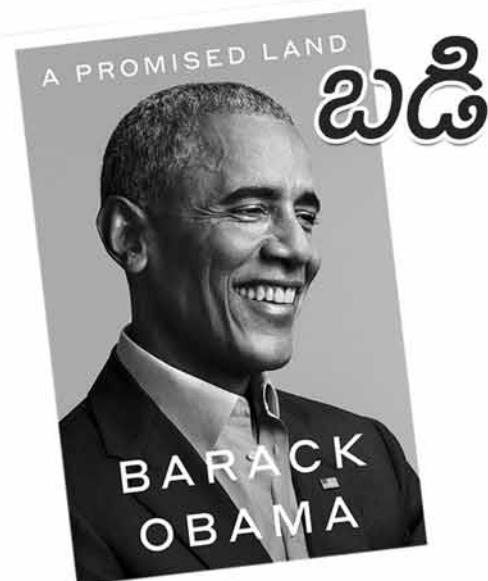
దాయాది దేశానికి పరిపాటిగా మారింది. ప్రపంచం లోనే దీనికి సున్నితమైన సరిహద్దుగా పేరుంది. పంజాబ్ లోని వాఘా సరిహద్దుల్లో నిత్యం పతాకావిష్కరణ, అవసతం ఉత్సవం జరుగుతుంటోంది. అయినప్పటికీ ఇస్లామాబాద్ తో నిత్యం ఉద్రిక్తతలు షరామాములే. చైనాతో గల 3,488 కిలోమీటర్ల వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద ఆ దేశ సైన్యం తరచూ ఉద్రిక్తతలను రాజేస్తోంది. చొరబాట్లకు పాల్పడటం ఓజింగ్ సైన్యానికి అలవాటుగా మారింది. గత ఆరేడు నెలలుగా వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద నెలకొన్న పరిస్థితి అందరికీ తెలిసిందే. బంగ్లాదేశ్ తో గల దాదాపు నాలుగువేల కిలోమీటర్ల సరిహద్దుల నుంచి అక్రమ వలసలు జరుగుతుంటాయి. భూటాన్ తో 578 కిలోమీటర్లు, మయన్మార్ తో 1458, నేపాల్ తో 1752, అఫ్ఘనిస్తాన్ తో 106 కిలోమీటర్ల సరిహద్దు ఉన్నప్పటికీ పెద్దగా వివాదాలు లేవు. శ్రీలంక, మాల్దీవులతో తీర ప్రాంత సరిహద్దు ఉన్నప్పటికీ వివాదాలు లేవు. భారతీయ జాలర్లు లంక సముద్ర జలాల్లోకి ప్రవేశించడం, లంక జాలర్లు భారత సముద్ర జలాల్లోకి ప్రవేశించడం వంటి చిన్నా చితక ఘటనలు తప్ప పెద్దగా వివాదాలు లేవు. ఉన్న సమస్యల్లా పాకిస్తాన్, చైనా సరిహద్దులతోనే. దీంతో అక్కడే భారత సైన్యం భారీగా బలగాలను మోహరించాల్సి వస్తోంది. సైన్యం ఇక్కడ అనుక్షణం అప్రమత్తంగా ఉంటోంది. కంటికిరెప్పలా సరిహద్దులను కాపాడుతోంది. ఉగ్రవాదుల పీచమణుస్తోంది. వారికి కాళ్ళూ చేతులాడని, ఊపిరాడని పరిస్థితిని కల్పిస్తోంది. ఈ క్రమంలో అప్పుడప్పుడూ కొందరు భారతీయ సైనికులు అమరులవుతున్నారు. దేశమాత సేవలో వీర మరణం పొందుతున్నారు. వారి కుటుంబాలకు భారత ప్రభుత్వం, ప్రజానీకం చేదోడు వాదోడుగా నిలుస్తోంది. అన్నివిధాలా అండగా ఉంటోంది. బరోసా కల్పిస్తోంది. వారి సేవలను, త్యాగాలను, పోరాట పటిమను నిత్యం స్మరించుకుంటూ జై జవాన్ అంటూ శాల్యాల్ చేస్తోంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ పాత్రికేయుడు

స్వాతంత్ర్య పోరాటం ఏ జాతికైనా ప్రాతఃస్మరణీయమే. అది ఆ జాతిని కలిపి ఉంచుతుంది. భవిష్యత్తులోకి నడిచేందుకు చోదకశక్తిగా ఉండగలుగుతుంది. కానీ, ఎంత గొప్ప స్వాతంత్ర్య పోరాటమైనా కాలక్రమంలో తన ప్రభావాన్నీ పట్టునీ కోల్పోక తప్పదు. అది చరిత్రగా, గర్విం చే గతంగా మాత్రమే మిగిలి ఉంటుంది. అలాంటి స్థితిలో మళ్లీ జాతి మొత్తానికి అంతస్సూత్రంగా పనిచేసేది ఏమిటి? ఆ దేశ రాజ్యాంగమే. నిజానికి భారత రాజ్యాంగం ఇప్పుడు నిర్వహిస్తున్న మహానైత బాధ్యత అదే.

‘మనమూ-మన భారత రాజ్యాంగము-ప్రత్యేకతలు’ అనే చిన్న పుస్తకం కొన్ని అంశాలు చర్చించింది. సామాజిక సమరసతా వేదిక (హైదరాబాద్) ప్రచురణ ఇది. సంకలనకర్త కె.శ్యాంప్రసాద్. 47 పేజీలతో, ఆరుభాగాలుగా ఉన్న ఈ పుస్తకం నుంచి లోతైన విశ్లేషణను ఎవరూ ఆశించరు. ఇంకా,

పునాదులు వేసినది 1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టమే. స్వాతంత్ర్యం రావడానికి ఒక ఏడాది ముందు నుంచే రాజ్యాంగ రచన ఆరంభమైంది. మొదట ఒక ఫ్రెంచ్ నిపుణుని చేత రాయించాలని అనుకున్నారు. కానీ గాంధీ అంబేద్కర్ పేరును సూచించారు. వేయేళ్ల బానిసత్వం తరువాత ఏర్పడుతున్న ఒక దేశ పునర్నిర్మాణం, భవిష్యత్తులను దృష్టిలో పెట్టుకుని రాసినది మన రాజ్యాంగం. రాజ్యాంగ పరిషత్లో ఎవరి అభిప్రాయాలు వారికి ఉన్నాయి. కానీ లోతైన చర్చల తరువాత, జాతి హితం కోసం ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చారు. మన రాజ్యాంగం సామాజిక న్యాయం అనే కల ఆధారంగా నిర్మితమైన మాట కూడా నిజం. నిజానికి రిజర్వేషన్ ఎస్సీ, ఎస్టీలకు మాత్రమే వర్తించాలి. ఆ విషయాన్ని సుస్పష్టంగానే రాజ్యాంగంలో అంబేద్కర్ పేర్కొన్నారు కూడా. రాష్ట్రాలకు ఎక్కువ

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు కాని అధ్యక్షుడు,

వాస్తవంగా మాజీ అధ్యక్షుడు రాహుల్ గాంధీ పరువును బిహార్ ఎన్నికల ఫలితాలు నిట్టనిలువునా తీసేశాయని మనమంతా భ్రమపడ్డాం. బిహార్లో పోటీపోవచ్చు. అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి కలిగిన గాంధీ-నెహ్రూ కుటుంబం ఇలాంటివి ఖాతరు చేయదు. బిహార్ అపకీర్తిని పూర్వపక్షం చేస్తూ, ఏమాత్రం ఆలస్యం చేయకుండా అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి రాహుల్ ఖాతాలో వచ్చి పడింది. అదేమిటో ఒక్కసారి చూడడం జాతి ఎదుట ఉన్న కర్తవ్యం. కొందరు చూసి ఊరుకుంటారు. కానీ చూసి తరించేవారూ ఉన్నారు, కాబట్టి వారికి తరించే అవకాశం ఇవ్వాలి.

అమెరికా తొలి నల్లజాతి అధ్యక్షుడు బరాక్ ఒబామా ఆత్మకథ రాసుకున్నారు. పేరు- ‘ఎ ప్రామిస్డ్ ల్యాండ్’. ఇందులో బరువైన విషయాలకు తప్ప చోటు దక్కదు. రాసిన వ్యక్తి అంతటివాడు. చరిత్ర సృష్టించిన వాడు. అందులో చాలామంది ప్రపంచ నేతల గురించి ఒబామా గుర్తు చేసుకున్నారు. ఇందుకు తనదైన శైలిని నిర్మించుకున్నారు. ఆ పుస్తకం నిండా లోతైన అధ్యయనం, వ్యంగ్యం పోటీ పడ్డాయట. లోతైన అధ్యయనానిదే పెద్దపీట అని కొందరు సమీక్షకులు తేల్చారు. కానీ వ్యంగ్యాస్త్రాలు వేయించుకునే అదృష్టం కొందరికే ఇచ్చారు ఒబామా. ఆ సదవకాశం మన రాహుల్కూ ఇచ్చారు.

రాహుల్లో ధైర్యం లేకపోవడం ఒకటే కాదు, జ్ఞానం విషయంలో అపరిపక్వత కూడా ఉందని తేల్చారు ఒబామా. ఆహా! ఒబామా అధ్యయనం లోతైనదని ఈ రెండు మాటలతోటే యావత్ ప్రపంచం అంగీకరించకతప్పదు.

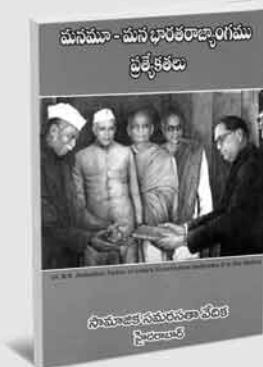
చేతికి ఎముక లేకుండా భజన సమాజాలను పోషించే కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఈ విశ్లేషణని అంతా ఒప్పుకుంటారా ఏమిటి? కొందరు అర్థమైనా ఒప్పురు. కొందరికి అర్థం కాక ఒప్పుకోరు. ఈ రెండో బాపతు

సామాజిక న్యాయదీపిక

ప్రచురించిన వారు సమరసతా వేదిక వారు కాబట్టి, ఆ అంశం పట్ల రాజ్యాంగ నిర్మాతల నిబద్ధత, తరువాతి తరం పాలకుల దృష్టి ఏమిటి అన్న కోణమే ఎక్కువగా స్వీకరించారు. కానీ ఈ నిబద్ధత అన్ని రాజ్యాంగ అంశాల ఎడలా లేదు. ఉండదని రాజ్యాంగ నిర్మాతలకు అనాడే తెలుసు. డాక్టర్ అంబేద్కర్ వంటి ద్రష్టలు రాజ్యాంగ పరిషత్లో ఉండడమే ఇందుకు కారణం. అందుకే దానికి తగ్గట్టు మలిచారు.

తొలిగా ఇంగ్లండ్, అమెరికా, ఫ్రాన్స్, పాకిస్తాన్ల రాజ్యాంగాల గురించి చిన్న పరిచయం ఇచ్చారు. ఇందులో మొదటి రెండు చిరకాలంగా చెక్కుచెదరనివి. పరిణతి చెందిన ప్రజాస్వామ్య ధోరణి అందుకు దోహదం చేసింది. ఫ్రాన్స్ రాజ్యాంగం కాలానుగుణంగా మారింది. వ్యక్తి స్వేచ్ఛకు పెద్దపీట వేసే ప్రజాస్వామ్యమే పునాదిగా ఫ్రాన్స్ రాజ్యాంగం మార్పులు సంతరించుకుంది. ఇక మతరాజ్యం పాకిస్తాన్లో రాజ్యాంగం రాజకీయ కుట్రలను బట్టి మారినట్లు కనిపిస్తుంది.

ఈ నాలుగు రాజ్యాంగాలను బట్టే కాదు, ప్రపంచంలో మరికొన్ని రాజ్యాంగాల ఆవిర్భావాన్ని బట్టి చూసినా భారత రాజ్యాంగం సమున్నతంగా కనిపిస్తుంది. భారతదేశంలో తొలి రాజ్యాంగ రచనకు యత్నించినవారు అనిబీసెంట్. సైమన్ కమిషన్ను నిరాకరించిన తరువాత మోతీలాల్ నెహ్రూ నాయకత్వంలో రాజ్యాంగ రచనకు 1929లో రెండో యత్నం జరిగింది. లక్నో ఒప్పందం మేరకు ముస్లింలకు తగిన ప్రాతినిధ్యం లేనందున ఆమోద యోగ్యం కాదని జిన్నా పేపీ పెట్టడంతో దానికి పురిట్టేనే సంధి కొట్టింది. ఆధునిక రాజ్యాంగానికి

మనమూ - మన భారత రాజ్యాంగము - ప్రత్యేకతలు
సంకలనకర్త: కె. శ్యాంప్రసాద్,
పే: 48, వెల రూ 25/-
ప్రతులకు: సాహిత్య నికేతన్

అధికారాలు, కేంద్రానికి తక్కువ అధికారాలు అన్న నెహ్రూ యోచనను అంబేద్కర్ నిర్మోహమాటంగా తోసిపుచ్చారు. ఇలాంటివి ఎన్నో కనిపిస్తాయి.

ఎంత చిన్న పుస్తకమైనా కావచ్చు. భారత రాజ్యాంగంలో ఎన్ని పెద్దపాళ్లు ఉన్నాయి? ఎన్ని అధికరణాలు ఉన్నాయి? ఎన్ని సవరణలు జరిగాయి? అన్న విషయాలకు కొంచెం స్థలం కేటాయించి ఉండవచ్చు. అలాగే రాజ్యాంగ పరిషత్కు ఎన్నికైన బెనెగల్ సరసింగరావు వంటి కొద్దిమంది పేర్లే ప్రస్తావించారు. రాజ్యాంగ పరిషత్ సభ్యుల జాబితాను ఇచ్చి ఉండవలసింది. కొన్ని ఘటనల సంవత్సరాల విషయంలో ఇంకొంచెం శ్రద్ధ వహించి ఉండాలింది.

పిల్లాడే సుమా!

వారి కోసం బహు పసందైన వివరణ ఇచ్చారు ఒబామా మాస్టారు. రాహుల్ జీని ఓ బడిపిల్లాడు అనుకోండి! కాస్సేపే అనుకోండలా. చదవాల్సిందంతా చదివేసినట్టు కనిపిస్తూ, చండామార్కుల వారి దగ్గర నుంచి మొదటిగా తానే మార్కులు కొట్టేయాలనుకునే విద్యార్థి వలే ఉంటాడట. దీనికి మళ్ళీ కొనరు వివరణ కూడా దయచేశారు, అగ్రరాజ్య మాజీ అధ్యక్షుడు. చదివిన విషయం మీద పట్టు సాధించాలన్న అభిరుచి, తృప్తి ఆ రెండింటిలో ఒకటి ఆయనలో కనిపించదని ఒబామా ఇంత పరిశోధనలోను హంసపాదు పెట్టారు. అభిరుచా, తృప్తి! ఏది ఆయనలో లోపించినది? ఆ ఏదో 'ఒకటి' ఏదో నిగ్గు తేల్చడానికి ఒబామా మళ్ళీ భారత్ వస్తారేమో! ఆ సంగతి ఎలా ఉన్నా, ఇక్కడ కూడా ఒబామా అధ్యయనం స్థాయి జెర్మిగొడ్డతో పోటీ పడుతున్నదని రుజువైంది. లేదా మరి!

ఎన్నికల గంటలు మోగడం పాపం, నుదిటికి వీశెడు విభూతి అద్దుకుని గుళ్ళూ గోపురాలూ తిరిగే రాహుల్ నీ, తాను శివభక్తుడని చాటుకునే ఈ గాంధీ కుటుంబ వారసుడిని ఒబామా ఎలా అంచనా వేసి ఉండేవారో! ఇంతవరకు చేసిన అధ్యయనం తక్కువ! కాదు. ఈ విధంగా రాహుల్ కీర్తిప్రతిష్టలు ఇప్పుడు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో చక్కర్లు కొడుతున్నాయి. వారి గుణగణాలు భూగోళమంతటకీ తళతళా మెరుస్తూ కనిపిస్తున్నాయి. బిహార్ లో ఏకంగా 75 స్థానాలకు పోటీ చేసి 19తో సరిపెట్టుకున్నారాయన. కానీ, కాంగ్రెస్ ఓటమి పాపం అసలు గాంధీ కుటుంబీకులకు ఏనాడూ అంటనే అంటదు. ఆ పాపమేదో తమ మీద వేసుకుని త్యాగం చేయడానికి చాలామంది ఉత్సాహపడుతూ ఉంటారు. అదేం ప్రారబ్ధమో, ఒక్కసారి ఆయనతో చేయి కలిపిన వాళ్ళెవరూ మళ్ళీ ఆ అమృతహస్తం తాకాలంటే బెంబేలెత్తిపోతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చంద్రబాబు అంతటి వారు కూడా చేతితో చేయి కలపడం దుస్సాహసమని చాలా పెందరాశీ గ్రహించారు. ఈ తెలివిడి కర్ణాటకలో కుమారస్వామికి బొత్తిగా లోపించింది. ఫలితం- కాంగ్రెస్ చెలిమి కారణంగా నిండుసభలో భోరున విలపించారు. అలాంటి ఘనత ఉన్నా కూడా, సాహసించి ఆర్వేడీ యువ నాయకుడు తేజస్వీ కాంగ్రెస్ పాణిగ్రహణం చేశారు. పదిహేను స్థానాల తేడాతో ఘటబంధనం

చతికిలపడింది. ఒబామా గారు ఇంకొన్ని విషయాలు కూడా పరిశోధించవలసి ఉంటుంది. ఇందుకు అవసరమైన ఇన్ ఫుల్స్ రిపబ్లిక్ టీవీ అర్బబ్ అందించగలరు.

ఒబామా ఇంతగా రాహుల్ గాంధీని పరిశీలించారు కదా, అందుకు కారకులైన వారి రాజకీయ గురువును గురించి పిసరంత అధ్యయనం జరిపి దాని సారాంశం అక్షరబద్ధం చేసి ఉంటే, వారి మొత్తం ఆత్మకథకే కాదు, రాహుల్ మీద చేసిన వ్యాఖ్యలకు కూడా నిండుదనం దండిగా కూడేది. రాహుల్ రాజకీయ గురువు డిగ్గిరాజా, దిగ్విజయ్ సింగ్. ఇలాంటి శిష్యురత్వాన్ని జాతికి అందించిన ఆ గురువు ప్రతిభను చూసి ఒబామా కూడా డంగై పోక తప్పదు. డిగ్గి గురించి నాలుగంటే నాలుగు ముక్కలు చేర్చినా ఆ ఆత్మకథ అమ్మకాలు కనీసం వందల్లో పెరుగుతాయి. గురువుగారి ద్విత్వీయ వివాహం, ముదిమిలోని ప్రేమ ముచ్చట్లు తదితర విషయాలు రాస్తే జనం బారులు తీరి ఆత్మకథ వేలల్లో కొనుగోలు చేసినా ఆశ్చర్యపోనక్కరలేదు. అది వేరే విషయం. ఈ గురుశిష్యులను చూస్తే - కనీసం తెలుగువారికి- కన్యాశుల్కంలో గిరిశం, వెంకటేశం అనేవారి గురుశిష్య బంధం గుర్తుకు వస్తుంది. 'మీ దగ్గర చదువుకున్నందుకు నాకేం వచ్చింది? చుట్టకాల్పాడం తప్ప' అని వెంకటేశం నిష్ఠురపడతాడు. అలాగే డిగ్గిరాజా శిష్యురికంతో రాహుల్ కి తలాతోకా లేకుండా మాట్లాడే కళ తప్ప మరేమీ అబ్బులేదు. కన్నుకాట్టే విద్య, పార్లమెంటులో దానిని ప్రదర్శించే నేర్నూ రాహుల్ కి ఎవరి దగ్గర పట్టుబడిందో వెల్లడించే అవకాశం ఒబామా తీసుకోలేదు. ఇది లోటీ!

మన్మోహన్ సింగ్ గురించి కూడా ఒబామా అధ్యయనం చేశారండోయ్! అయితే వ్యంగ్యానికి కాసేపు విరామం ఇచ్చి, 'దయతో కూడిని నిష్పాక్షికత' ఉన్న నాయకుడని హుందాగా తూకం వేశారు ఒబామా. దయ ఆయనకు ఉందో, సోనియా దయ ఆయనకు ఉందో కొంచెం గందరగోళం ఉందిక్కడ. ఇక మన్మోహన్ నిష్పాక్షికత గురించి ఒబామాకి ఇంకొంచెం లోతైన అధ్యయనం అవసరమని చెప్పక తప్పదు. ఎందుకంటే, నిష్పాక్షికంగా ఉండే సదవకాశం ఆయన పదేళ్ల హయాంలో ఒక్క నిమిషం పాటు కూడా రాలేదాయో! తను జారీ చేసిన ఆర్డినెన్స్ ని కాంగ్రెస్ యువరాజు, అనగా రాహుల్ విలేకరుల సమావేశంలో పరపరా చించి పారేస్తే నిస్సహాయంగా ఉండిపోయారు పాపం, మన్మోహన్. జాతి యావత్తు జాలిపడిందప్పుడు. కాబట్టి ఆయనలో నిష్పాక్షికత కంటే నిస్సహాయత పుష్కలంగా ఉందని ఒబామా గుర్తించాలి. ఆత్మకథ రెండో ముద్రణలో మార్పులు చేయాలి. సోనియాజీ గురించి కూడా ఒబామా ఒక వ్యాఖ్య చేశారు. ఆ క్షణంలో ఆయనను సౌందర్యోపాసన కమ్మేసింది. కాబట్టి ఆ వ్యాఖ్య ఇప్పుడొద్దు. ఇంకా ప్రియాంకా వాద్రా గురించి కూడా కొంత అధ్యయనం చేసి ఉంటే బాగుండేది.

ఈ ముగ్గురు గురించి ప్రస్తావించి ఒబామా తేనెతట్టె కదిల్చారు. నిజానికి పాఠకలోకానికి కించిత్ అసంతృప్తి మిగిల్చేశారు. లోతైన అధ్యయనం అవసరమైన వారు శతాధిక కాంగ్రెస్ లో ఎందరో ఉన్నారు మరి! కేంద్రమంత్రిగా చిరకాలం తిష్టవేసుకుక్కార్చుని, కేసులలో ఇరుక్కుని పోలీసులు వచ్చేసరికి సింహద్వారాలు మూసుకున్న సుప్రీం కోర్టు లాయరు చిదంబరం గురించి ఒబామా అధ్యయనం ఎలా ఉండి ఉండేదో కదా, అని పాఠకలోకం అనుకోకుండా ఉండగలదా! పాకిస్తాన్ వెళ్లి మరీ మోదీని తిట్టి వచ్చిన అరవీర భయంకర లౌకికవాది మణిశంకర్ అయ్యర్ ఒబామా అధ్యయనానికి మంచి వసరై, మెదడుకు మేత కూడా పెట్టేవాడు కదా! కానీ ఒబామా ఇలాంటి కొన్ని మహదవకాశాలని జారవిడుచుకున్నారు.

ఇలా ఒక్కొక్కరి గురించి ఎందుకు అధ్యయనం! అసలు కాంగ్రెస్, అందులోని భజనకళా వైరుష్యాల గురించి, అవినీతి ప్రావీణ్యం గురించి, పదవీ మోహ క్రాంతత గురించి బోలెడంత అధ్యయనానికి అవకాశం ఉంది. అక్రమాలు చేయడం, జైలుకు వెళ్లడం, నాలుగైదు స్థానాల కోసం నిన్ననే బూతులు తిట్టిన ప్రాంతీయ పార్టీలతో చేతులు కలపడం వంటి చిత్రాతిచిత్రమైన విన్యాసాలూ, విషయాలూ చర్చకు వచ్చి ఆ పుస్తకానికి దండిగా పఠనీయత వచ్చి పడేది. రెండో భాగం ఉందంటున్నారు కదా, అందులో 'అధ్యయనం' మరింత లోతుగా ఉంటుందని ఆశిద్దాం.

కన్నకొడుక్కినయం కాని లోపం ఉందని తెలిసిన క్షణాన, ఏ తండ్రికయినా ఎంత బాధ కలుగుతుందో... మాటల్లో వివరించటం అయ్యే పని కాదు.

“మీ అబ్బాయికి ఆటిజమ్ ఉంది...” అని డాక్టర్ నాతో అన్నపుడు దాన్ని మెదడులోకి ఇంకించుకోవటానికి కొన్ని నిమిషాలు వట్టింది. తరువాత దాన్ని మనసులో ఇముడ్చుకోవటానికి కొన్ని రోజులు పట్టింది.

“ఈ జబ్బుకి మందేమీ లేదా డాక్టర్...” కన్నీళ్లతో ప్రాధేయపడుతూ అడుగుతున్న నా భార్య లక్ష్మి మాటలు లీలగా వినిపిస్తున్నాయి.

“నయం చేయటానికి అసలది జబ్బు కాదమ్మా...” అనునయంగా చెప్పున్నాడు డాక్టర్. “కొంతమంది పిల్లలకు పుట్టుకతో శారీరక లోపాలు ఎలా ఉంటాయో, అలానే మీ బాబుకి లోపం మెదడులో ఉంది.”

డాక్టర్ మాటలు నాకు అర్థం కాలేదు. ముద్దులొలుకుతూ ఉన్న మా బాబు అశోక్ మొహంలో పసితనపు అమాయకత్వం తప్ప ఇంకేమీ నాకు కనపడ లేదు. చూసిన వారందరూ ఒక్కసారన్నా ముద్దు పెట్టుకోకుండా ఊరుకోలేని ముద్దు మొహం వాడిది. అలాంటి వాడికి మెదడులో లోపం ఉండటం ఏంటి? పసితనంలో ముద్దుగా అనిపించిన అమాయకత్వం, ఒక వయసు వచ్చినా పదలక పోతే దాన్నే అవకరం అంటారని నెమ్మదిగా తెలిసింది.

వాడు పుట్టి రెండేళ్లు అవుతోంది. మొదట్లో బానే ఉండేవాడు. తరువాత అకారణంగా ఏడవటం మొదలు పెట్టాడు. ఎందుకు ఏడుస్తున్నాడో తెలియక తల్లిదిల్లిపోతుంటే, రోజుల తరబడి స్తబ్ధంగా ఉండి పోయేవాడు. ఎదుటివారి పిలుపుకు స్పందించే వాడు కాదు. ఎందరో డాక్టర్లకు చూపించాం. వారందరూ పిల్లాడిలో ఏ లోపమూ లేదనే చెప్పేవారు. మామూలుగా ఆ వయసులో మాట్లాడాల్సిన మాటలు పలకటానికి కూడా ఇబ్బంది పడుతుంటే, మళ్లీ డాక్టర్ దగ్గరకు తీసుకు వచ్చాం. ఆ డాక్టర్ కి ఏమి అనుమానం వచ్చిందో, ఒక స్పెషలిస్ట్ డాక్టర్ దగ్గరకు పంపాడు.

మేము వెళ్లిన స్పెషలిస్ట్ డాక్టర్ కి అశోక్ ని చూడగానే పరిస్థితి అర్థమయినట్లు ఉంది. అయినా మా తృప్తి కోసం ఒకటి రెండు పరీక్షలు చేసి, “ఈ బాబుకు వైద్యులు చేయగలిగినదానికంటే మీరు చేయగలిగిందే ఎక్కువ. ఇతని భవిష్యత్తు మీ మీదే ఆధారపడి ఉంది...” అన్నాడు.

“అంటే?” అర్థంకాక అడిగాను. విసుక్కోకుండా వివరించాడాయన. “ఇలాంటి లోపం ఉన్న పిల్లలను పెంచటం చాలా కష్టం. మామూలు పిల్లలకే ఒకటికి నాలుగు సార్లు చెప్పి నేర్పాల్సి ఉంటుంది. అలాంటిది ఎప్పుడెలా ప్రవర్తిస్తారో తెలియని ఆటిజం పిల్లలకు ఏదైనా నేర్పటం అంటే తాతలు దిగి వస్తారు. అంత ఓర్పు లేని పెద్దలు క్రమంగా వీళ్లని వీళ్ల ఖర్చానికి వదిలేస్తారు. వీళ్ల పరిస్థితి మరింత దిగజారుతుంది.

ఇంకొక విషయం గుర్తు పెట్టుకోండి. కొన్ని విషయాలు నేర్చుకోవటంలో వెనుకబడి ఉన్నాడు కదా అని మీ పిల్లాడిని మందబుద్ధి అనుకోకండి. ఇలాంటి పిల్లలు ఊహించని రంగంలో అమిత నేర్పు ప్రదర్శించవచ్చు. అదేదో గమనించి, ఆ రంగంలో ప్రోత్సహిస్తే జీవితంలో తమ కాళ్ల మీద తాము నిలబడ గలుగుతారు.” అంటూ అతను చెప్పిన మాటలు మాకు మార్గదర్శకాలయ్యాయి.

* * *

ఆ రోజు ఇంటికొచ్చాక భార్యభర్తలుగా రెండు కీలక నిర్ణయాలు మేము తీసుకున్నాం .

అందులో మొదటి నిర్ణయం - ఇక మాకు పిల్లలు వద్దనుకోవటం. అది మేము చెప్పలేదు కాబట్టి ఎవరికీ తెలియదు.

రెండో నిర్ణయం - ఉద్యోగానికి నేను రాజీనామా చేయాలని. అది కూడా మేము ఎవరికీ చెప్పలేదు. కానీ మేం చెప్పకపోయినా అందరికీ తెలిసింది.

నాది ట్రాన్స్ ఫర్మర్స్ను ఉద్యోగం. మా ఆవిడ ఉద్యోగంలో ఆ బాధ లేదు. ఆటిజం ఉన్న పిల్లలు కొత్త పరిసరాలకు త్వరగా అలవాటు పడలేరు. అందుకే వాడిని మూడేళ్లకో కొత్త ప్రదేశానికి తిప్పి మరింత ఇబ్బంది పెట్టదలచుకోలేదు.

మా నిర్ణయం విని కొందరు ఎదురుగా సానుభూతి చూపించి, చాటున నవ్వారు. మరి కొందరు ఎదురుగా ఓదార్చి, చాటున ఎగతాళి చేశారు.

అలాంటి వారి మీద జాలి పడే ఉత్సాహమా లేదు. వారి వంకర బుద్ధి చూసి బాధపడే ఓపికా లేదు. వారిని పట్టించుకోకుండా ఉండటమే నేను చేయగలిగింది. అదే చేశాను.

“మగాడివై ఉండి నువు ఇంట్లో ఉండి పిల్లాడిని పెంచటం ఏమిటో, నీ పెళ్లాం బయటకెళ్లి ఉద్యోగం చేయటం ఏమిటో...” అంటున్న బంధువులను పట్టించుకోలేదు.

లక్ష్మి ఉదయం ఆఫీసుకు వెళ్తే సాయంత్రం ఎప్పుడో ఇంటికి వచ్చేది. ఇద్దరం ఉద్యోగం

చెయ్యకపోతే రోజులు గడిచే ఆర్థిక పరిస్థితి కాదు మాది.

ఆటిజం పిల్లల్లో అసలే బిడియం ఎక్కువ. ఎప్పుడూ ఎదురుగా నేను కనిపిస్తుంటే, రోజులో కొన్ని గంటలు మాత్రమే కనిపించే లక్ష్మితో వాడు కలివిడిగా ఉండేవాడు కాదు.

అశోక్ నిద్ర పోయాక లక్ష్మి నన్ను వాటేసుకుని ఎన్నో రాత్రులు ఏడ్చింది. “ఇలాంటి శిశు ఎవరికయినా ఉంటుందా? ఇంట్లో అలాంటి పిల్లాడిని పెట్టుకుని రోజూ ఉద్యోగానికి వెళ్లాల్సి వస్తోంది. ఇంతా చేసి ఆ ఉద్యోగమే వాడికి, నాకూ మధ్య సాన్నిహిత్యం పెరగగలదా అడ్డం పడుతోంది.”

అని కుమిలిపోతున్న లక్ష్మిని ఓదార్చటం ఒక్కొక్కసారి నా వశం అయ్యేది కాదు.

ఆ బాధలన్నీ తట్టుకున్నాం. వేరే మనుషులకు పెద్ద పెద్ద విషయాలూ కనిపించే బాధలు ఇప్పుడు మాకు మామూలుగా అనిపిస్తున్నాయి. మా ఇద్దరిదీ ఒకే లక్ష్యం. అశోక్ ని తన కాళ్ల మీద నిలబడేలా పెంచాలి.

డాక్టర్ చెప్పింది, నేను గమనించింది ఒకటే - ఏ ఇద్దరు ఆటిజం వ్యక్తులూ ఒకలా ఉండరు. అశోక్ మరీ మందబుద్ధి కాదు. అలా అని మిగిలిన పిల్లల్లా త్వరగా విషయాన్ని గ్రహించే శక్తి ఉండేది కాదు. వాడికి నచ్చినపుడు ఏది చెప్పినా వింటాడు. మరోసారి ఏమీ వినేవాడు కాదు. ఆ వయసు పిల్లలు ఒకసారి చెప్తే అర్థం చేసుకునే విషయాన్ని అతనికి పదిసార్లు చెప్పాల్సి వచ్చేది. ఒకొకసారి చాలా తెలివిగా ప్రవర్తించేవాడు. ‘ఎబిసిడి’లు దిద్దమంటే అవే దిద్దుతూ ఉండేవాడు. రోజులు, వారాలు...

అవే దిద్దేవాడు. అన్ని రోజులు దిద్దినా చూడకుండా రాయమంటే రాయలేకపోయే వాడు. అదే ఒకటి నుండి పది వరకు అంకెలు గంటలో నేర్చుకున్నాడు.

మూడేళ్లు వచ్చాక కూడా వాడిని స్కూల్లో చేర్చలేదు. కేవలం వయసు ముఖ్యం కాదు, మానసికంగా మూడేళ్ల వయసు పిల్లాడిలా ఎదిగాడనుకున్నాకే స్కూల్లో చేర్చడామనుకున్నాను.

మరో రెండేళ్లకు అలా ఎదిగాడని నాకు అనిపించింది. అయితే ఏ స్కూలూ వాడిని చేర్చుకోవటానికి ఇష్టపడలేదు.

నేను చాలా చోట్లే ప్రయత్నించాను.

“తోటి పిల్లలతో కలవలేడండీ ! తను భయ పడతాడు. వాడిని చూసి వేరే పిల్లలు భయపడతారు...” అన్నాడు ఒక ప్రిన్సిపాల్.

“అశోక్ మూలంగా వేరే పిల్లల తల్లితండ్రులు తమ పిల్లలను ఇక్కడ చేర్చరండీ...” అన్నాడు మరో ప్రిన్సిపాల్.

పిల్లలను చాలా ప్రేమగా చూసుకుంటారని

పేరున్న మిషనరీ స్కూల్లో కూడా ప్రయత్నించాను. “కొన్ని రోజులు మీరు ఇంట్లోనే నేర్పండి. హీ నీట్స్ స్పెషల్ ట్రీట్మెంట్...” అంది అక్కడి ప్రిన్సిపాల్.

వాడికి స్పెషల్ ట్రీట్మెంట్ అవసరం లేదు. అందరి పిల్లల్లా నార్మల్ ట్రీట్మెంట్ కావాలని పెద్దగా అరచి చెప్పాలని అనిపించింది.

ఎవరితోనూ తగాదా పెట్టుకుని గెలిచే సామర్థ్యం ఉన్న వ్యక్తిని కాదు నేను. ఓటమిని అంగీకరించి అశోక్ చదువు ఇంట్లోనే కొనసాగించాను.

తరువాత ఆ నిర్ణయం ఎంత మంచిదయిందో నాకే తెలిసి వచ్చింది. ఎందుకంటే ఈ ప్రపంచంలో

ఈ ఐస్క్రీమ్ నువ్వు తిను నాన్నా !

పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

తండ్రిని మించిన గురువు ఎవరూ ఉండరని అనుభవపూర్వకంగా తెలిసింది అప్పుడే.

* * *

అదీజం పిల్లల్లో సహజంగా ఉండే మరో లోపం వారిలో ఎమోషన్లు త్వరగా కనపడవు. ఎదుటి వారి కళ్లల్లో కళ్లు నిలవరు. అశోక్ కూడా అంతే. ఎవరితోనూ కలిసేవాడు కాదు. అది బిడియమో, భయమో తెలియదు... పార్కుకు తీసుకెళ్లినా మిగతా పిల్లలకు దూరంగా ఉండేవాడు. వాడిని స్కూలుకు వంపాలంటే పిల్లలతో కలవందే ఎలా కుదురుతుంది?

నిర్వికారంగా ఉండే వాడి మొహంలో భావాలు పలికించాలంటే ఏం చేయాలో తెలిసేది కాదు.

వాడిని పిల్లలతో ఎలా కలపాలా అని ఎంతో ఆలోచించాను. ఒకసారి పిల్లలతో కలిసిపోగలిగితే భావోద్వేగాలు వాటంతటవే వస్తాయని నాకు అనిపించింది.

రోజూ వాడిని తీసుకుని పార్కుకు వెళ్లటం

చేసుకున్నాం.

మరుసటి రోజు ఎప్పుటిలానే అశోక్ని తీసుకుని పార్కుకు వెళ్లాను.

సహజంగా ఐస్క్రీమ్ కోసం ఎగబడ్డాడు అశోక్. అయితే ఐస్క్రీమ్ బండి వాడు నేను ఇచ్చిన డబ్బులు తీసుకోవటానికి ఒప్పుకోలేదు. “ఇది పిల్లలకే అమ్ముతాను. నీకు అమ్మను...” అన్నాడతను నిన్న నేను ఇచ్చిన పాత్రలో జీవిస్తూ.

ఏం జరుగుతుందో అర్థం కాకపోయినా బండివాడు ఐస్క్రీమ్ ఇవ్వనంటున్నాడని అశోక్కి అర్థం అయింది. ఏడుపు మొహం పెట్టటానికి అదీజం అడ్డు వచ్చినట్లుంది మామూలుగానే ఉన్నాడు. నేను వాడిని పార్కులోకి తీసుకెళ్లి వాడి చెవిలో, “ఐస్క్రీమ్ వాడు పెద్దవాళ్లకి అమ్ముడంట. ఆ పిల్లాడితో వెళ్లు. ఐస్క్రీమ్ ఇస్తాడు...” అన్నాను దూరంగా ఉన్న ఒక పిల్లాడిని చూపిస్తూ. ముందు ఒప్పుకోలేదు అశోక్. నేనే ఆ పిల్లాడిని దగ్గరకు పిలిచాను. ఆ పిల్లాడు నిన్న నేను ఏర్పాటు చేసిన పిల్లల్లో ఒకడే.

ఏం జరుగుతుందో అర్థం కాకపోయినా బండివాడు ఐస్క్రీమ్ ఇవ్వనంటున్నాడని అశోక్కి అర్థం అయింది. ఏడుపు మొహం పెట్టటానికి అదీజం అడ్డు వచ్చినట్లుంది మామూలుగానే ఉన్నాడు. నేను వాడిని పార్కులోకి తీసుకెళ్లి వాడి చెవిలో, “ఐస్క్రీమ్ వాడు పెద్దవాళ్లకి అమ్ముడంట. ఆ పిల్లాడితో వెళ్లు. ఐస్క్రీమ్ ఇస్తాడు...” అన్నాను దూరంగా ఉన్న ఒక పిల్లాడిని చూపిస్తూ.

మొదలు పెట్టాను. వాడు కూడా కాదనకుండా వచ్చేవాడు. ఎందుకంటే పార్కు ఎదురుగా ఒక ఐస్క్రీమ్ బండి ఉండేది.

వాడికి ఈ ప్రపంచంలో ఇష్టమయినది ఏదన్నా ఉందంటే అది ఐస్క్రీమ్. పార్కు ఎదురుగా ఉన్న ఆ బండిని చూడగానే అయినా వాడి మొహంలో ఆనందం కనిపిస్తుండేమో అని చూసే వాడిని. కానీ నాకు నిరాశే ఎదురయ్యేది. అప్పుడు కూడా ఏ ఫీలింగూ ఉండేది కాదు వాడికి. కేవలం నా చేతిని లాగుతూ, ఐస్క్రీమ్ను చూపిస్తూ తన ఇష్టాన్ని ప్రకటించేవాడు. దాన్ని కొనిచ్చే వరకూ ఊరుకునే వాడు కాదు. ఐస్క్రీమ్ తినటం పూర్తయ్యే వరకు పక్కన ఎవరున్నారో, ఎవరు లేరు అనేది కూడా గుర్తించేవాడు కాదు.

వాడు అలా దాన్ని అంత ఇష్టంగా తినటం చూసిన నాకు, ఆ ఐస్క్రీముతోనే వాడికి మిగిలిన పిల్లలంటే ఉన్న భయం పోగొట్టాలన్న ఆలోచన వచ్చింది.

ఒక ఆదివారం వాడిని లక్ష్మి దగ్గర వదిలి నేను ఒక్కడినే పార్కుకు వెళ్లాను. అక్కడ ఆడుకుంటున్న పిల్లలను దగ్గరకు పిలిచి అశోక్ సమస్య గురించి చెప్పాను. మనమనుకుంటాం కానీ పిల్లలు మనకంటే చాలా షార్ప్. వాళ్లే నాకు బడియా ఇచ్చారు. వారికి తోడు ఐస్క్రీమ్ బండి వ్యక్తిని కూడా తోడు

“ఏంటుకుల్...” అంటూ దగ్గరకు వచ్చాడు వాడు.

“మీ ఇద్దరూ వెళ్లి ఐస్క్రీమ్ కొనుక్కోడమ్మా...” అంటూ వాడి చేతిలో డబ్బు పెట్టాను.

“రా, అశోక్...” అంటూ చెయ్యి పట్టుకుని ఐస్క్రీమ్ బండి వేపు నడిపించాడు ఆ కుర్రాడు.

ముందు అశోక్ అతనితో వెళ్లటానికి తటపటా యించాడు. కానీ మరో వైపు ఎంతో ఇష్టమయిన ఐస్క్రీమ్ నోరు ఊరిస్తోంది. నాలుగుగులు వేశాడు. వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. నేను ఉన్నాననుకుని నిర్ధారించుకుని మరో నాలుగు అడుగులు వేశాడు. మళ్లీ ఏమనుకున్నాడో... పిల్లాడి చేయి వదిలించుకుని పరుగెత్తుకుంటూ నా దగ్గరకు వచ్చేశాడు.

“ఏమయింది కన్నా...” దగ్గరకు తీసుకుంటూ అన్నాను.

వెళ్లను అన్నట్లు తల అడ్డంగా ఊపాడు. నేను కూడా బలవంతం చేయలేదు. ఆ రోజు చాలా నిరుత్సాహంగా పార్కు నుండి వెనక్కి వచ్చాడు. నేను మాత్రం అక్కడ కానీ, మరో చోట కానీ ఎక్కడా ఆరోజు వాడికి ఐస్క్రీమ్ కొనిపెట్టలేదు. ఇంకో చోట ఐస్క్రీమ్ దొరుకుతుందని వాడికి తెలియకపోవటం నాకు ఉపయోగించింది.

మరుసటి రోజు మళ్లీ పార్కుకు వెళ్లాం. మళ్లీ అదే సీను రిపీట్ అయింది. ఈసారి ఐస్క్రీమ్ ఇప్పించటానికి మరో కుర్రాడు రెడీ అయ్యాడు. నేను

కూడా వెళ్లమని ఎంకరేజ్ చేశాను.

ఈసారి పార్కు గేటు దాకా వెళ్లి పరుగెత్తుకుంటూ వెనక్కి వచ్చాడు అశోక్.

అలా మరో మూడు రోజులు జరిగాక తను ధైర్యం చేస్తే తప్ప ఐస్క్రీమ్ దొరకదని వాడికి బాగా అర్థమయింది. చివరికి ఒక రోజు ఐస్క్రీమ్ మీద ఆశ, వాడిని నా నుంచి దూరం చేసి మరో పిల్లాడితో కలిసి ఐస్క్రీమ్ బండి దాకా వెళ్లేలా చేసింది.

ఆ తరువాత వాడు పిల్లలతో కలిసి ఆడుకునేలా చేయటానికి ఆరునెలలు కూడా పట్టలేదు. ఆరు నెలల్లో వాడు సాధించిందేంటో తెలుసా?

...వాడు ఇప్పుడు నవ్వుతున్నాడు.

పిల్లల్లో ఉన్న గొప్పతనమేమిటంటే వాళ్లకి సానుభూతి చూపించటం రాదు. ఎదుటివాడు ఎవడయినా మామూలుగానే ప్రవర్తిస్తారు.

మిగిలిన పిల్లల్లా వాళ్లతో ఆడలేకపోయినా ఇప్పుడు అశోక్కి పిల్లలంటే ఉన్న భయం పోయింది. చిన్న చిన్న మాటలు మాట్లాడుతున్నాడు. ఇప్పుడు అప్పుడప్పుడూ వాడి మొహంలో నవ్వు కనిపిస్తోంది.

తిరిగి మళ్లీ స్కూలులో చేర్చే ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టాను.

ఈసారి మరో రకం ఆరోపణలు వినిపించాయి.

“ఎల్వేజీలో చేర్చటానికి మరీ పెద్దవాడిలా ఉన్నాడండీ...”

“మిగిలిన పిల్లలతో కలవలేదేమోనండీ...”

“వేరే పిల్లలను కొడతాడేమో...”

“సార్. వాడి వయసు ఎక్కువే. చూడటానికి పెద్దగానే ఉంటాడు. కానీ వాడు చిన్న పిల్లలకి కూడా భయపడతాడు సార్. ఆ భయం పోగొట్టటానికి సంవత్సరం పట్టింది. ఇప్పుడు మీరేమో వాడిని మిగతా పిల్లలతో కలవనివ్వమంటే... ఇక వాడు మామూలు మనిషి ఎలా అవుతాడు?” గగ్గడ స్వరంతో అడిగాను ఆఖరి ప్రిన్సిపాలును.

అతను ఏ కళనున్నాడో చేర్చటానికి ఒప్పుకున్నాడు. “వేరే పిల్లల తల్లితండ్రుల నుండి కంప్లెంటు వస్తే నేను ఏమీ చేయలేను... పంపించేయ్యాల్సి వస్తుంది.” అని కూడా అన్నాడు.

అతని షరతులన్నిటికీ ఒప్పుకున్నాను. స్కూల్లో చేర్చానన్న మాటే కానీ ఆ స్కూలు బయట చెట్టు కిందే కూర్చుని ఉండేవాడిని. ఎప్పుడు ఏ అవసరం అవుతుందో తెలియదు కదా. ఒకరోజు అర్జంటుగా రమ్మన్న ప్రిన్సిపాల్ ఫోన్ అందుకుని పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్లాను.

అశోక్ ప్రిన్సిపాల్ రూములో కూర్చుని ఉన్నాడు. వాడి బ్యాగ్ ప్రిన్సిపాల్ టేబుల్ మీద పెట్టి ఉంది. దాంట్లో నుండి బయటకు తీసిన పెన్సిళ్లు, ఎర్రజర్నీ, షార్పనర్లు లాంటి వస్తువులు కుప్ప పోసి ఉన్నాయి.

“మీ వాడు వీటన్నిటిని వేరే పిల్లల దగ్గర నుండి దొంగలించాడు...” అదేదో బ్యాంకును మోసం చేసి

వేల కోట్లు దోచేసినంత తీవ్రంగా చెప్పాడు ప్రిన్సిపాల్.
“సార్! ఆటిజం పిల్లలకు నీదీ నాదీ అన్న భేదం తెలియటానికి మిగిలిన పిల్లల కంటే ఎక్కువ కాలం పడుతుందండీ...”

“వీడికి ఆ భేదం తెలిసేదాకా మిగిలిన పిల్లల పరిస్థితి ఏమిటి?”

“రోజూ స్కూలు నుండి వెళ్లేటప్పుడు వీడి బ్యాగు వెతికి ఏమన్నా వేరే వస్తువులు దొరికితే ఇచ్చేస్తా నండీ...”

ప్రిన్సిపాల్ నన్ను జాలిగా చూశాడు. “చూడండీ! పిల్లల మీద ప్రేమ ఉండాల్సిందే. కానీ... కొన్ని కొన్ని సార్లు నిజాన్ని అంగీకరించి జీవితంలో ముందుకు వెళ్లటం కూడా అవసరం. ఈ బాబు తరువాత మీకు వేరే పిల్లలు కలగ లేదా?” అని అడిగాడు.

“లేదండీ...” అన్నాను.

“అదీ అసలు కారణం. ఇంకో పాపో, బాబో ఉండి ఉన్నట్లయితే వీడి మీద ఇంత అతి ప్రేమ పెంచుకునే వారు కాదు...” అన్నాడు ఆయన.

ఏమీ మాట్లాడలేదు నేను. “మళ్ళీ వీడి చేత తప్పు జరగకుండా ఉంచటానికి ప్రయత్నిస్తానండీ...” అని బయటకు నడవబోతూ ఒక్క క్షణం ఆగాను. “ప్రిన్సిపాల్ గారూ! ఇన్నాళ్లూ ఒక విషయంలో మా భార్య భర్తలం తప్పు చేశామేమో అని అప్పుడప్పుడూ అనుకునే వాళ్లం. కానీ... మేం చేసింది రైట్ అని మీ మాటల వలన తెలిసింది...” అన్నాను.

“ఎంటిది?” అన్నాడాయన.

“వీడి తరువాత ఇక పిల్లలు వద్దనుకున్న మా నిర్ణయం సరయిందా, కాదా అన్న అనుమానం మాలోనే ఉండేది. ఇప్పుడు మీ మాటలు విన్న తరువాత ఒకవేళ మాకు పిల్లలు పుట్టి ఉంటే ఎంత తప్పు జరిగి ఉండేదో తెలిసి వచ్చింది.” అని బయటకు వచ్చేశాను.

ఆ తరువాత ఆయనెప్పుడూ నన్ను స్కూలుకు పిలిపించలేదు. అశోక్ కి సంబంధించిన చిన్న చిన్న సమస్యలుంటే అతనే చూసుకున్నాడు.

అలా ప్రిన్సిపాల్ రూము నుండి బయటకు వచ్చి అశోక్ ని తీసుకుని స్కూలు బయటకు నడుస్తుంటే నా మనసులో ఒకటే ఆలోచనలు. వేరే వారి వస్తువులు తీసుకోకూడదని వీడికి ఎలా చెప్పాలి? ఆటిజం పిల్లలు త్వరగా అర్థం చేసుకోలేని విషయాల్లో ఏది నాది, ఏది నీది అనేది కూడా ఒకటి. యథాప్రకారం స్కూలు బయటకు వచ్చేటప్పుటికి అశోక్ కాళ్లు ఐస్ క్రీమ్ బండి వేపు నడిచాయి. స్కూల్లో చేరాక రోజూ ఇక్కడే ఐస్ క్రీమ్ తింటున్నాడు. ఇంత గొడవ జరిగాక కూడా తను చేసింది తప్పుని వాడికి అర్థమయిందో, లేదో తెలియదు. ఏ మాత్రం సంశయం లేకుండా ఐస్ క్రీమ్ తినటానికి తయారయ్యాడు అనుకోగానే నాకు ఫ్లాష్ బ్యాక్ ఒక బడియా వచ్చింది. ఐస్ క్రీమ్ బండి వాడు అశోక్ ని

“వీడి తరువాత ఇక పిల్లలు వద్దనుకున్న మా నిర్ణయం సరయిందా, కాదా అన్న అనుమానం మాలోనే ఉండేది. ఇప్పుడు మీ మాటలు విన్న తరువాత ఒకవేళ మాకు పిల్లలు పుట్టి ఉంటే ఎంత తప్పు జరిగి ఉండేదో తెలిసి వచ్చింది.” అని బయటకు వచ్చేశాను.

చూడగానే రోజుటిలానే ఒక కోన్ తీసి ఇచ్చాడు. అశోక్ ఆత్రంగా దాన్ని నోటి దగ్గరకు తీసుకోబోయాడు. అప్పుడు ఆ కోన్ ఒక్కసారిగా వాడి దగ్గర నుండి లాక్కుని నేను తినటం మొదలు పెట్టాను.

ప్రపంచం తల్లికిందులయినంత బాధపడ్డాడు అశోక్. దీనంగా నా వేపు చూశాడు. నేను పట్టించుకోలేదు. ఐస్ క్రీమ్ తినే పనిని ఎప్పుడూ లేనంత ఇష్టంగా, శ్రద్ధగా చేస్తున్నాను. రెండు కన్నీటి చుక్కలు వాడి విచ్చుకున్న కళ్ల నుండి జారి పడ్డాయి.

“ఐస్ క్రీమ్” అంటున్నాడు వాడు. ఇంకోటి కొనివ్వమని వాడి మాటల అర్థం.

“డబ్బులు లేవు...” అని చెప్పాను.

అసలు వాడి వంక చూడకుండా ఐస్ క్రీమ్ తినటం ముగించి ఇంటికి బయలుదేరాం.

ఇంటికి వచ్చే వరకు నేను వాడితో ఏమీ మాట్లాడలేదు.

ఇంట్లో తీరిగ్గా కూర్చోబెట్టి, “ఎలా ఉంది? బాధగా ఉందా?” అన్నాను. అప్పుడు ఏడ్చాడు వాడు.

బహుశా ఎంతో నమ్మకం పెట్టుకున్న కన్నతండ్రే ఇంత ద్రోహం చేస్తాడని ఊహించలేదేమో అంత ఏడుపు పొంగి వచ్చింది.

అయితే నేను వాడిని ఓదార్చటానికి ఎక్కువ ప్రయత్నించలేదు. ఏడవనిచ్చాను. ఏడువంతా అయ్యాక, “ఎందుకంత బాధ పడ్డావ్?” అని అడిగాను ఏం చెప్పాలో తెలియనట్లు అయోమయంగా చూశాడు.

“నువ్వు ఏడ్చావు చూడు. అదే బాధంటే... అదెందుకు వచ్చిందో తెలుసా?” “అయ్యే కిమ్....”

అన్నాడు.

“ఐస్ క్రీమ్ తినని రోజులు ఎన్నో ఉంటాయి. అప్పుడల్లా బాధ కలగలేదుగా. మరి ఇప్పుడు ఎందుకు కలిగింది?”

వాడు ఎవరి కళ్లలోకి కళ్లు నిలిపి చూడలేదు. వాడు తల వంచుకున్నా. ఏదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నట్లు వాడి కనుగుడ్లు గుండ్రంగా తిరుగుతుండటం నా దృష్టి పథాన్ని దాటి పోలేదు.

వాడికి నేనే వివరంగా, వాడికి అర్థమయ్యేలా చెప్పాను. “..ఎందుకంటే ఆ ఐస్ క్రీమ్ నీది అనుకున్నావ్. నీది అనుకున్న దాన్ని నేను లాగేసుకుంటే అంత కోపం వచ్చింది.” అని యాక్షన్ కూడా చేస్తూ చెప్పాను.

వాడు తల దించుకున్నాడు.

ఆ “నువు ఎవరి వస్తువయినా తీసుకుంటే వారికి కూడా ఇంతే బాధ కలుగుతుంది...” అని చెప్పాను.

ఈసారి తల వంచుకున్న అశోక్ కనుగుడ్లు గిరిన తిరగటం లేదు. అంటే... సిగ్గుపడుతున్నాడన్నమాట.

“ఇంకెప్పుడు ఎవరి వస్తువులు తీసుకోకు. నీకు ఏదన్నా కావాలంటే బజారుకు వెళ్లి కొనుక్కుందాం.” చెప్పాను.

అర్థమయినట్లు తల ఊపాడు వాడు. తరువాత కాసేపటికి అలసిపోయి నిద్రపోయాడు.

ఆ సాయంత్రం లక్ష్మి ఇంటికి రావటంతోనే తనని గట్టిగా హత్తుకుని గాలిలోకి ఎత్తాను.

“ఎందుకింత ఆనందం?” కారణం తెలియక పోయినా ఆనంద పడుతూ అంది.

జరిగింది చెప్పాను.

“వాడిని ఇలా పెంచటం నా వల్ల అయ్యేది కాదేమోనండీ. మీరు ఇంట్లో ఉండాలన్న మన నిర్ణయం సరయినదే అని అనిపిస్తోంది.” అంది. అశోక్ తరువాత పిల్లలు వద్దనుకున్న నిర్ణయాన్ని గురించి నేను కూడా అలానే, ఆరోజే... అనుకున్నానని ఆమెతో అనలేదు.

ఒకరోజు వాడు డ్రాయింగ్ పుస్తకంలో గీసిన బొమ్మలు చూశాను. వాడిలో ఆ కళ ఉందని అనిపించింది. వాళ్ల డ్రాయింగ్ టీచర్ తో మాట్లాడాను. అతను ఇచ్చిన సూచనలతో కొన్ని పుస్తకాలు కొని వాడికి ఇచ్చాను. అందులో ఉన్న బొమ్మలను వేస్తూ ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నాడు వాడు. చాలా మంది ఆ వయసు పిల్లల కంటే చాలా బాగా వేస్తున్నాడు.

వాడికి ఉన్న సమస్య అంతా దేనిమీదా దృష్టి కేంద్రీకరించలేదు. కొన్ని రోజుల పాటు అసలు డ్రాయింగ్ పుస్తకాలు ముట్టుకునే వాడు కాదు. మళ్ళీ హఠాత్తుగా ఎప్పుడో వాటి దుమ్ము దులిపి మొదలు పెట్టేవాడు.

ఆ సంవత్సరం యాన్యువల్ డే సందర్భంగా డ్రాయింగ్ పోటీలు పెట్టారు. “నీకు తప్పక పైజ్

వస్తుంది. బాగా వేసిరా..." అని ప్రోత్సహించి పంపాను.

మూడొంతుల బొమ్మ గీసి ఆ తరువాత ఖాళీగా కూర్చుని అలానే ఇచ్చివచ్చాడంటుంది. అయినా వాడు వేసిన డ్రాయింగ్ కే బహుమతి వచ్చింది. .

యాన్యువల్ డే ఫంక్షన్ రోజు వాడితో నేనూ, లక్ష్మి వెళ్లాం.

అంత మంది పిల్లల మధ్య వాడు భయపడకుండా కూర్చుని ఉంటే నాకే గర్వం వేసింది. వేరే పిల్లలకి అది పెద్ద విషయం కాక పోవచ్చు. మిగిలిన తల్లితండ్రులకి దానిలో అంత ఆనందించవలసింది ఏముందో అర్థం కాకపోవచ్చు. కానీ అలా చేయటానికి అశోక్ ఎంత విల్ పవర్ ఖర్చు చేస్తున్నాడో తెలిసిన వ్యక్తిని నేను.

వాడి ప్రైజ్ అనౌన్స్ చేసినపుడు ఒంటరిగా... మెట్టు తరువాత మెట్టు ఎక్కి ప్రిన్సిపాల్ దగ్గరకు వెళ్లి బహుమతి తీసుకున్నాడు.

లక్ష్మి చేయి నా భుజం మీద ఉంది. వాడు ఒక్కొక్క మెట్టు ఎక్కుతుంటే లక్ష్మి చేతి గోళ్లు ఆనందం భరించ లేనట్లు ఉద్వేగంతో నా భుజాన్ని గుచ్చేస్తున్నాయి.

"ముద్దుగారే యశోద ముంగిట ముత్యము వీడు..." ఎక్కడి నుండో గాలిలో తేలుతూ వస్తోంది పాట.

స్టేజ్ దిగి సరాసరి మా దగ్గరకు వచ్చి, వాడికి వచ్చిన బహుమతి వాళ్ల అమ్మ చేతిలో పెట్టాడు. "ఇంటికి వెళ్దాం..." అన్నాడు వచ్చిన పని అయి పోయినట్లు. "ఇంకాసేపు కూర్చుంటే ప్రోగ్రాం అయిపోతుందిగా నాన్నా..."

"ఊహా..." అంటూ నా చేతిని లాగుతున్నాడు. లేచి కుర్చీల మధ్య దారి చేసుకుంటూ... వాడిని తీసుకుని స్కూలు బయటకు వచ్చాను.

అక్కడ ఉన్న ఐస్ క్రీమ్ బండిని చూడగానే అటు నడిచాడు వాడు.

నాకు సన్నగా నవ్వు వచ్చింది. 'వాడికి స్కూల్లో వచ్చిన బహుమతి కంటే ఈ ఐస్ క్రీమ్ ఎక్కువ ఆనందం కలిగిస్తుంది కాబోలు...' అనుకున్నాను.

ఐస్ క్రీమ్ బండి వాడు అలవాటయిన కోన్ తీసి వాడికి ఇచ్చాడు. అశోక్ దానిని అందుకున్నాడు కానీ తినే ప్రయత్నం చేయలేదు.

ఆ కోన్ ఉన్న చిట్టి చేతిని నా వేపు చాపి, "ఈ ఐస్ క్రీమ్ నువు తిను నాన్నా..." అన్నాడు. కొన్ని వందల ఐస్ క్రీములు వాడికి కొనిచ్చి ఉంటాను. ఇంతకు ముందు వాడెప్పుడూ ఆ మాట అనలేదు.

ఆ కోన్ చేతిలోకి తీసుకున్నాను.

తల వంచి ఐస్ క్రీమ్ వేపు చూస్తుంటే ఎప్పటి నుండి దాగుండో కన్నీరు, నా కళ్ల నుండి జలజలా రాలి దాన్ని తడిపేసింది. ★

మరుగున పడిన కొన్ని అద్భుతాల గురించి ప్రపంచం పునరాలోచించుకోవలసిన అవసరాన్ని కరోనా ముందుకు తెచ్చింది. ఇది భారతదేశం బాగా గుర్తించింది. అందుకు దేశ నాయకత్వం, స్వావలంబన మీద ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్న నిబద్ధత కారణం. యోగా వలెనే ఇప్పుడు ఆయుర్వేదానికి కూడా కొత్త వెలుగు రాబోతున్నది. ధన్వంతరి జయంతి (డిసెంబర్ 13)నే ఆయుర్వేద దినోత్సవంగా జరుపుకుంటున్నాం. ఈ సందర్భంగానే ఒక శుభవార్త భారతదేశానికి అందింది. ప్రపంచ స్థాయి ఆయుర్వేద కేంద్రాన్ని భారత్ లో ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ప్రకటించింది. కరోనా నేపథ్యంలో జరిగిన పరిణామమిది. ఆయుర్వేద దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ జామ్ నగర్ (గుజరాత్)లో ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టీచింగ్ అండ్ రిసెర్చ్ ఇన్ ఆయుర్వేద, రాజస్థాన్ లో నేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఆయుర్వేదలను వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా ఆరంభించారు. ఈ సందర్భంగానే ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ డైరెక్టర్ జనరల్ టెడ్రోస్ అధనామ్ గేబ్రెసియస్ ప్రధానికి ఆ వర్తమానం పంపారు. ఆయుర్వేదం మీద పరిశోధనకీ, ఈ విధానం మీద ప్రపంచంలో అవగాహన కల్పించడానికీ ఈ సంస్థను ఏర్పాటు చేయాలని అనుకుంటున్నట్లు టెడ్రోస్ వెల్లడించారు. సంప్రదాయక వైద్య విధానాలకు ప్రాచుర్యం కల్పించేందుకే ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు కూడా ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ అధిపతి చెప్పారు. ఈ సందర్భంగా తెలుగు రాష్ట్రాలలో ఎంతో ఖ్యాతి గాంచిన, తొమ్మిదిన్నర దశాబ్దాల చరిత్ర కలిగిన చింతలూరు వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం గురించి ప్రత్యేక వ్యాసం.

ఆయుర్వేదం అంటే భారతదేశం గుర్తుకు వస్తుంది. మూడువేల ఏళ్ల భారతీయమైన వైద్య చరిత్ర కళ్ల ముందు కదులుతుంది. క్షీరసాగర మథనంతో ఉద్భవించిన ధన్వంతరి దీనికి అద్యుడని మన విశ్వాసం. చరిత్రలో కనిపించే చరకుడు, సుశ్రుతుడు వంటి పేర్లు, వారి గ్రంథాలు చరక సంహిత, సుశ్రుత సంహిత కూడా గుర్తుకు వస్తాయి. వాటితో పాటే గుర్తుకు వచ్చే పేరు - వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం (వాన్). చ్యవనప్రాశ, వేదాశ్వ వంటి వందలాది ఔషధాలతో ఆ నిలయం విశ్వవిఖ్యాతి గాంచింది. ఆయుర్వేద ఔషధాలు తయారుచేసే సంస్థలు దేశంలో వేల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. వాటిలో వాన్ స్థానాన్ని బట్టే ఎన్నో పురస్కారాలు వచ్చాయి. ఒక చిన్న పరిశ్రమగా ఆరంభమై ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగింది. ప్రస్తుత అవసరాలను బట్టి వాన్ యంత్రాలను ఉపయోగిస్తున్నది. ఆయుర్వేదం ప్రధానంగా చేతివృత్తి. ఈ వాస్తవం మరిచిపోలేదు కనుకనే, వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం మందుల తయారీకి కల్వాలూ, పొత్తాలూ ఇప్పటికీ ఉపయోగిస్తున్నది. సంప్రదాయ పంథాను వీడకుండా, అవసరం మేర యంత్రాలను ప్రవేశపెట్టింది. ఇది ఉత్పత్తిని రెట్టింపు చేయడానికి కాదు, మామూలుగా జరిగే ఉత్పత్తిలో వేగం పెంచడానికే. అతి త్వరలో వాన్ శత వార్షికోత్సవం జరుపుకోబోతున్నది కూడా.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా, ఆలమూరు మండలం లోని గ్రామం చింతలూరు. ఇక్కడే 1925వ

చింతలూరు

సంవత్సరంలో వైద్యరాజు ద్వితీయం వేంకటేశ్వర్లు వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం ప్రారంభించారు. ధన్వంతరి గుడి వీధిలో ఈ నిలయం ఉంది. ఆరోజులలోనే చింతలూరుతో పాటు తుని, రాజమండ్రి, కాకినాడ, అనకాపల్లిలో ఏకకాలంలో వాన్ ఆరంభం కావడం విశేషం. ప్రస్తుతం దక్షిణ భారతమంతటా దీనికి 200 విక్రయ కేంద్రాలు ఉన్నాయి. 1969లో బంగారం దిగుమతి మీద ఆంక్షలు విధించినప్పుడు వాన్ కు మినహాయింపు ఇచ్చారు. దీనిని బట్టి నాటికే వాన్ ఖ్యాతి ఎంతటిదో అర్థమవుతుంది. వేంకటేశ్వర్లు గారి తరువాత ఆయన ఏకైక కుమారుడు వెంకటసూర్యనారాయణమూర్తి (ఆయుర్వేద విద్యావేత్త) నిలయాన్ని ఎంతో సమర్థంగా నిర్వహించారు. ఈయనను 'అపర ధన్వంతరి' అనే వారు. ఇప్పుడు వారి కుమారుడు వేంకట శ్రీరామ మూర్తి నిర్వహిస్తున్నారు. వాన్ ప్రస్తుతం అశ్వగంధి లేహ్యం, త్రివిధి లేహ్యం, బృహదాత చింతమణి, బ్రాహ్మీ సరస్వతి లేహ్యం వంటి సుప్రసిద్ధ ఔషధాలతో పాటు దాదాపు 170 ఔషధాలను తయారుచేస్తున్నదని ఒక సందర్భంలో వేంకట శ్రీరామమూర్తి చెప్పారు.

చింతలూరు, ద్వితీయం-ఈ రెండు మాటలు ఎవరి దగ్గరయినా ప్రస్తావించినా, మీరు ఆయుర్వేద కుటుంబం వారా అని వెంటనే వారు స్పందించగానే చాలా ఆనందం కలుగుతుందని ఆ కుటుంబాల వారు చెబుతారు. దాదాపు 250 సంవత్సరాల నుండి వారి తాతముత్తాతల దగ్గర్నుంచి ఈ తరం వరకూ

ద్వితీయం వెంకటేశ్వర్లు

వెంకట సూర్యనారాయణ మూర్తి

తయారుచేస్తున్నామని చెప్పగానే ఆనందంగా స్వీకరించారు. ఇక్కడ ఉపయోగించే ప్రతి మూలిక స్వచ్ఛమైనదే. కల్తీలేని ఆవునెయ్యి, తేనె వాడతారు. వాన్ తయారు చేసే చ్యవనప్రాక్ ఐసీపీఎంఎస్ (ఇండ్యూస్ట్ కప్లర్ ఫ్లాస్టాస్టిక్టో మీటర్) పరీక్షకు నిలిచి దేశంలో అత్యుత్తమ ఔషధాలలో ఒకటిగా స్థానం సంపాదించింది. నాణ్యతా ప్రమాణాలను బట్టి అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఐఎస్ఓ 9002 పత్రం కూడా ఈ సంస్థకు లభించింది.

కరోనా సమయంలో అశ్వగంధ విశేషంగా ఉపకరిస్తుందని చాలామంది అనుభవం. రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచడంలో ఈ ఆయుర్వేద ఔషధం ఉపకరించిందని వారు చెప్పారు. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ కూడా కొవిడ్ 19 నిరోధానికి ఆయుర్వేదం ఉపయోగించుకోవాలని సూచించారు. నిజానికి అశ్వగంధ సాధారణ ఆరోగ్యం కోసం ఉపయోగిస్తారు. ఈ మందుకు వాన్ ప్రసిద్ధి. అశ్వగంధ లేహ్యం, అశ్వగంధారస్థ, ద్రాక్షారస్థ, మాదీఫల రసాయనం, మహాలక్ష్మీవిలాస రసం, నారాయణ తైలం, రత్నపురుష లేహ్యం, సిద్ధమకర ధ్వజం, యోగేంద్ర రసం వంటివి ఎన్నో వాన్ తయారు చేస్తోంది. మధుమేహ వ్యాధికి కైసోర గుగ్గిళ్లు, వసంత కుసుమాకర, వీకే 4 డైకాన్, వీకే 4 ఇన్సుయాక్ట్ కూడా ప్రసిద్ధిగాంచాయి. కీళ్ల ఆరోగ్యం కోసం బృహద్రాతా చింతామణి, మహాయోగ రాజ గుగ్గిళ్లు, పిండతైలం, ప్రవల పంచామృత భస్మం; జీర్ణాశయ సమస్యలకు భాస్కర లవణ చూర్ణం, ఎల్-మిత్ర, శూలకుఠారం, త్రిఫల చూర్ణం అనే ఔషధాలు తయారువుతాయి.

2001 సంవత్సరంలో వాన్ ప్రయాణంలో మైలురాయి వంటి ఘటన జరిగింది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దాదాపు 1,700 ఆయుర్వేద మందుల తయారీ సంస్థలు ఉన్నాయి. కానీ ఔషధాల ఉత్పత్తిలో నాణ్యతా ప్రమాణాలు, పరిశ్రుభత పాటించినందుకు ఇచ్చే ఇండియన్ మెడిసిన్ అండ్

హోమియోపతి గుడ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ ప్రాక్టీసెస్ (జీఎంపీ) సర్టిఫికేషన్ వాన్ కు దక్కింది. దేశంలో అప్పటికి ఉన్న 7,000 ఆయుర్వేద మందుల సంస్థలలో వాన్ తో పాటు మరొక మూడు సంస్థలకు కూడా ఈ సర్టిఫికేషన్ రావడం విశేషం. దీనితో వాన్ ఉత్పత్తులకు అంతర్జాతీయంగా మరింత ఖ్యాతి లభించింది. ప్రపంచంతో పాటు భారత్ ను కూడా ఎయిడ్స్ వ్యాధి తీవ్రంగా భయపెడుతున్న సమయంలో బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ఒక ఆచార్యునితో కలసి వాన్ పరిశోధనలు నిర్వహించింది.

భారతదేశంలోనే కాదు, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కూడా ఇప్పుడు వివిధ సమాజాల వారు ఆయుర్వేదం మీద ఆసక్తి చూపిస్తున్నారని ద్వితీయం వెంకట శ్రీరామమూర్తి అంటున్నారు. ఇందుకు కారణం ఏమిటంటే- 'ప్రకృతితో మమేకమవుతూ, అందులోని స్వచ్ఛతకు దగ్గర కావాలి' అన్న ఈ వైద్య విధానంలోని సూత్రమేనని కూడా చెప్పారు. మార్కెట్ ఆధారిత మూలికా ఔషధాల వ్యాపారం మొత్తం ఇప్పుడు ప్రపంచంలో రూ. 60,000 కోట్లని కూడా ఆయన గుర్తు చేశారు. పైగా ఏటా 20 శాతం వంతున పెరుగుతోంది. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ చేసిన అల్మా ఆటా ప్రకటన ద్వారా (1974) ఇది సాధ్యమైంది. అయితే రంగంలోను చైనా ఒక అడుగు ముందంజ లోనే ఉంది. అక్కడ నుంచి ఎగుమతయ్యే ఆయుర్వేద ఔషధాలు విలువ రూ. 18,000 కోట్లు నుంచి రూ. 20,000 కోట్లు, భారత్ ఆయుర్వేద ఎగుమతుల విలువ రూ. 3,000 కోట్లు.

మందుల ధరల విపరీతంగా పెరిగిపోవడంతో ఆధునిక వైద్యం అందుబాటులో ఉండడం లేదు. ప్రజలు ప్రత్యామ్నాయం కోసం వెతుకుతున్నారు. ఎలాంటి సైడ్ ఎఫెక్ట్స్ ఉందని ఆయుర్వేదం అంటే వారికి నమ్మకం ఏర్పడుతున్నది.

కొవిడ్ 19 సమయంలో ఆయుర్వేదం మీద

ఆయుర్వేదం

అందరూ ఆయుర్వేద వైద్యులే. వీరి పెద్దలు సంస్కృత గ్రంథాలను ఔపోసన పట్టటంవల్ల మా ఇంటిపేరు ద్వితీయం అయి ఉంటుందని చెబుతారు. వీరి పూర్వుకులు నాడీ పరీక్షచేసి రోగ నిర్ధారణ చేసేవారు. గర్భస్థశిశువు ఆదా, మగా అనేదీ చెప్పగలిగేవారు. 'ఆయుర్వేదో అమృతానాం' అన్న మాట నిజం చేస్తూ చిట్కా వైద్యంతో కూడా వ్యాధులను నయం చేసేవారు. సంప్రదాయబద్ధంగా బంగారం, వెండి, పాదరసం వంటి లోహాలను పిడకల (అవు) మంటలో పురం పెట్టి ఉపయోగిస్తారు. ముడిసరుకు కశ్మీరు, పంజాబ్, ఢిల్లీ నుంచి వస్తుంది. స్వర్ణం అశోక్ సింఘాల్ విశాఖపట్నం వచ్చిన సందర్భంలో వారికి సిద్ధ మకర ధ్వజం ఇచ్చారు. ఈ మందు కల్పం లోనే నూరి తయారుచేశారా అని ప్రశ్నించారు. సంప్రదాయ పద్ధతిలోనే

ద్విభాష్యం శేషసత్త్వనారాయణ

ఆధారపడడం అవసరమని చాలామంది భావించడానికి తగిన కారణమే ఉంది. ప్రధానంగా వేదాశ్వువంటి మందులు ఇందుకు కారణం. వేదాశ్వు ప్రధాన లక్షణం ఒత్తిడి తగ్గించడం. వాన్కు వేదాశ్వు మీద పేటెంట్ హక్కు ఉంది. మానసిక ఒత్తిడులు, రక్తపోటు వంటివి తగ్గించేందుకు ఆయుర్వేదం అందించిన ఔషధమే వేదాశ్వు. గుండె, మెదడులకు ఇది ప్రాణవాయువు సరిగా సరఫరా కావడంలో దోహదం చేస్తుంది. భారత ప్రభుత్వం వేదాశ్వుకు పేటెంట్ తో పాటు ట్రేడ్ మార్క్ అనుమతిని కూడా ఇచ్చింది. కాబట్టి ఈ ఔషధాన్ని ఆయుర్వేద మందుల దుకాణాలలోనే కాదు, అన్ని రకాల మందుల దుకాణాలలోను, ఫ్యాస్ డిలీవరీ దుకాణాలలో కూడా విక్రయించేందుకు వీలు ఉంది.

2002 సంవత్సరంలో వాన్కు ఫ్యాస్ అవార్డు దక్కింది. ఆ సందర్భంలో శ్రీరామమూర్తి ప్రభుత్వానికి చాలా చక్కని సలహా ఇచ్చారు. 'వివిధ రంగాల పరిశ్రమలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల పరిష్కారంలో ప్రభుత్వం కొద్దిపాటి సహాయ సహకారాలు అందించినా అది ఎంతగానో తోడ్పడగలదు. చిన్న పారిశ్రామికవేత్తలకు ఉత్సాహాన్ని ఇచ్చి సాహసంతో నూతన రంగాలలోకి చొచ్చుకు వెళ్లడానికి తోడ్పడగలదు' అన్నారాయన. ప్రస్తుతం ఈ సంస్థను ద్విభాష్యం వెంకటదీక్షితులు, ద్విభాష్యం శేష సత్యన్నారాయణ, (విజ్ఞానభారతి నిర్వహిస్తున్న వరల్డ్ ఆయుర్వేడిక్ కాంగ్రెస్ లో నేషనల్ ఆర్గనైజింగ్ కమిటీ సభ్యులు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కో ఆర్డినేటర్), ద్విభాష్యం రామలింగేశ్వరశర్మ వెంకట ధన్వంతరి నిర్వహిస్తున్నారు. వ్యాపారపరంగానే కాక ప్రభుత్వ సహకారంతో మా 'చింతలూరు ఆయుర్వేద ఫార్మశీ'ని వృద్ధిచేసి ప్రజలకి మరింత అందుబాటులోకి తెచ్చి, వారిని సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతుల్ని చేయాలన్నదే మా కోరిక. ప్రపంచం అంతా ఆయుర్వేదాన్ని గుర్తిస్తున్న సందర్భంలో విజ్ఞానభారతి అధ్యక్షులు డా॥ విజయ భట్కర్ ఆయుర్వేదం, ప్రత్యామ్నాయ వైద్యం కాదు. అసలైన వైద్యం అని చెప్పటం హర్షణీయం. ఆత్మ నిర్భరభారత్ సందర్భంలో ఈ మాట, నిజానికి వాన్ ఉత్పత్తులు కూడా ఈ దేశానికి ఎంతో అవసరం.

శ్రీధన్వంతరయే నమః

వ్యాసకర్త : ఆయుర్వేద నిపుణులు,
చింతలూరు

శ్లో॥ నమామి ధన్వంతరి మాదిదైవం, సురాసురైర్వందిత పాదపద్మం
లోకేజరారుగ్భయ మృత్యునాశం, దాతారమీశం వివిదోషధానాం॥

దీపావళి ముందు వచ్చే త్రయోదశికి మహోన్నతమైన ప్రాముఖ్యం ఉంది. అది ధన్వంతరి జయంతి. అందుకే దీనిని ధన్వంతరి త్రయోదశి (ఆశ్వయుజ బహుళ త్రయోదశి) అని కూడా అంటారు. ధన్వంతరి అనే ఆ పురాణపురుషుడి పేరుతో ఆర్యావర్తంలో ఆవిర్భవించి, నేటికీ ప్రపంచానికి ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదిస్తున్న వైద్య విధానం ఆయర్వేదం. ధన్వంతరి మహావిష్ణువు అవతారమని విష్ణుపురాణం చెబుతుంది. ధన్వంతరి క్షీరసాగర మథనంతో లభించిన మహావరం. ఆ పురాణ పురుషుని వైద్యశాస్త్రానికి ప్రతీకగా చిత్రించిన తీరే మనలను వివశులను చేస్తుంది. శ్రీమహావిష్ణువు వలెనే ధన్వంతరి చతుర్భుజుడు. ఆ చేతులలో శంఖం, చక్రం, మూలికలు-నల్ల జలగ, అమృతం నింపిన పాత్ర ఉంటాయి. ఎంత అద్భుతమైన ప్రతీకలు! అమృతం సంగతి సరేసరి! మూలికల సంగతి ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. మరి నల్లజలగ! ఇవి చెడు రక్తాన్ని పీల్చి, మనిషి దేహాన్ని పరిశుభ్రంగా ఉంచుతాయని ఆధునిక వైద్యం కూడా చెబుతుంది. దీనికి ఆయుర్వేదంలో ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. ఒక చేత వైద్య ఉపకరణాలు, మరొక చేత అమృతం అంటే వైద్యంతో, దీర్ఘాయుషును ఇవ్వడానికి దేవతలు ఆయనను ఇక్కడకు పంపారని ప్రతీకాత్మకంగా పురాణాలు చెబుతున్నాయి. అంటే ఆరోగ్యానికి అధిదేవత. అలాంటి ధన్వంతరికి ఆలయాలు చాలా తక్కువగా కనిపిస్తాయి. కానీ ఆయుర్వేద ఔషధాలకు ఖ్యాతి గాంచిన మన చింతలూరులో మాత్రం దేవాలయం ఉంది. వేంకటేశ్వర

ఆరోగ్యదైవానికి ఆలయం

ఆయుర్వేద నిలయం (వాన్) వ్యవస్థాపకులు, వైద్యరాజ ద్విభాష్యం వేంకటేశ్వర్లు 1942లో ఈ ఆలయం నిర్మించారు. ఇందులోనే పృథ్వీశ్వర, సూకాంబిక ఆలయాలు కూడా ఉన్నాయి.

ఎంతో ఆహ్లాదంగా ఉండే ఈ ఆలయ ప్రాంగణంలో బ్రహ్మ, దక్ష ప్రజాపతి, అశ్వినీదేవతలు ఒకవైపు, ఇంద్రుడు, భరద్వాజుడు, ఆత్రేయ, చరకుడు, సుశ్రుతుడు, వాగ్బలాచార్యుల బొమ్మలు మరొకవైపు ఈ ఆలయంలో దర్శనమిస్తాయి. విశ్వక్సేనుడు, అంజనేయస్వామి విగ్రహాలు కూడా ఈ ప్రాంగణంలో ఉన్నాయి. అలాగే శివకేశవులు కూడా ఉన్నారు. ఇందులో చరకుడు ఆయుర్వేదానికి రూపును ఇచ్చినవానిగా చరిత్ర ప్రసిద్ధుడు. ఇక సుశ్రుతుడు పురాతన కాలంలోనే శస్త్రచికిత్సలు చేసినవానిగా ఖ్యాతి గాంచాడు. ఇక్కడ మరొక విషయం కూడా గుర్తు చేసుకోవాలి. భాగవత పురాణం, ఆయుర్వేద వైద్య చరిత్ర చూస్తే మరొక ఇద్దరు ధన్వంతరులు కూడా కనిపిస్తారు. వీరు వివిధ కాలాలకు చెందిన వారే. ధన్వంతరి లేదా ఆది ధన్వంతరి పురూరవ వంశానికి చెందిన భృగాత్మ కుమారుడు. ధన్వంతరి తన విద్యను వారణాసి రాజు దేవదానతో పంచుకున్నాడని ప్రతీతి. ఆది ధన్వంతరే ఆయుర్వేదాన్ని ఎనిమిది భాగాలుగా విభజించాడంటారు. ఆది ధన్వంతరికి ముని మనుమడి పేరు కూడా ధన్వంతరి. ఇతడు క్రీస్తుపూర్వం 3000 ప్రాంతంలో జీవించాడు. దివోదాన్ ధన్వంతరిగా పిలిచే ఈయనే సుశ్రుతుని గురువు.

విష్ణు ధర్మోత్తర పురాణంలో ఐదు ఆరోగ్య సూత్రాలు కనిపిస్తాయి. ఆరోగ్యం గురించే కాదు, విశ్వం పుట్టక, ఖగోళశాస్త్రం, యుద్ధతంత్రాలు, శిక్షలు, వ్యాధులు, చికిత్స గురించి కూడా ఆ పురాణం ప్రస్తావించింది. ఉడకబెట్టిన గుడ్లతో మూత్రపిండాలలో రాళ్లు, గుండె బలహీనత, ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ కు దారి తీస్తుందని ఆ పురాణం హెచ్చరిస్తున్నది. భోజనానంతరం స్నానాన్ని, నోటితో శ్వాస తీసుకోవడాన్ని నిషేధిస్తున్నది. నోటితో శ్వాస తీసుకుంటే ఆయుర్క్షీణం అని కూడా చెబుతుంది. గుండె సమస్యలు ఉన్నవారు పచ్చికూరల రసం తీసుకోవాలని, భోజనం తరువాత కొద్దిగా బెల్లం తింటే ఉడరానికి మేలు చేస్తుందని సూచిస్తున్నది. ★

‘ధర్మజాగరణ కార్యక్రమాలు విస్తరించాలి’

కార్యకర్తలకు అఖిల భారత సహప్రముఖ్ ఏలే శ్యాంకుమార్ పిలుపు

అనంతపురం : ‘మతమార్పిడిలను అరికట్టడం, పునరాగమనం చేయడం’ ధర్మజాగరణ కార్యకర్తల బాధ్యత అని, గ్రామసమితుల సంఖ్య, క్రియాశీల కార్యకర్తల సంఖ్య వేగంగా పెంచాలని, ధర్మజాగరణ కార్యక్రమాలు విస్తరించాలని అఖిలభారత ధర్మజాగరణ సహ ప్రముఖ్ ఏలే శ్యాంకుమార్ అన్నారు. నవంబర్ 10న అనంతపురంలోని చిరంజీవిరెడ్డి ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో అనంతపురం,

హిందూపురం జిల్లాల ధర్మజాగరణ సమితి కార్యకర్తల సమావేశం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో ముఖ్యవక్తగా మాట్లాడుతూ ‘వేయి ఏండ్లుగా మహమ్మదీయులు, రెండువందల సంవత్సరాల పాటు బ్రిటీష్ పాలనలో మత మార్పిడిలకు ఎన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినప్పటికీ సనాతన హైందవధర్మం చెక్కుచెదరకుండా నేటికీ నిలిచి ఉందని తెలిపారు.

ఈ కార్యక్రమంలో విద్యాసంస్థల అధినేత

కనంపల్లి చిరంజీవిరెడ్డి, ధర్మజాగరణ దక్షిణమధ్య క్షేత్ర ప్రముఖ్ అమరలింగన్న, ఆంధ్రప్రాంత ప్రముఖ్ తిరుపతయ్య, ఆంధ్రప్రాంత పరియోజన ప్రముఖ్ పూజారి శ్రీనివాస్, ప్రకాశనిక్ సంపర్క ప్రముఖ్ కత్తి రాంచంద్రారెడ్డి, విభాగ్ ప్రముఖ్ చంద్రశేఖర్, ఆర్ఎస్ఎస్ అనంతపురం విభాగ్ కార్యవాహ రాఘవేంద్ర, విభాగ్ ప్రచారక్ శ్రీనివాసరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆత్మీయతను పంచిన ఆడపిడుచులు

ఎస్సీ బస్తీలో సహపంక్తి భోజనం చేసిన ఆర్ఎస్ఎస్ పెద్దలు

కార్యక్రమంలో మాట్లాడుతున్న శ్యామప్రసాద్, భోజనం వడ్డిస్తున్న ఎస్.సి. సోదరీమణులు

హైదరాబాద్ : నవంబర్ 15న ఉప్పర్ గూడలో (మౌలాలీ) గల సంజీవ్ నగర్ ఎస్సీబస్తీలో ఎస్సీ, ఎస్టీ రిజర్వేషన్ పరిరక్షణ సమితి ఆధ్వర్యంలో భగినీహస్త (సోదరి చేతివంట) భోజన కార్యక్రమం జరిగింది.

అగ్రపర్ణాలవారు ఎస్సీ సోదరీమణుల చేతి భోజనం స్వీకరించడం ద్వారా అంటరానితనాన్ని దూరం చేయడం ఈ కార్యక్రమ ఉద్దేశమని సమితి జాతీయ అధ్యక్షులు కర్నే శ్రీశైలం వివరించారు. ఈ

కార్యక్రమానికి ముఖ్యఅతిథిగా ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రచారక్, సామాజిక సమరసత అఖిల భారతీయ సంయోజక్ శ్యామప్రసాద్ విచ్చేసి హిందూఐక్యత, సమాజంలోని అన్ని వర్గాల ప్రజలు కలిసి జీవించే విధానం అవసరం గురించి తెలియజేశారు. బస్తీపెద్దలు అంజయ్య స్థానికంగా జరుగుతున్న మత మార్పిడులు, హిందూ వ్యతిరేకులు జరుపుతున్న కార్యకలాపాల వలన కలుగుతున్న ఇబ్బందులను వివరించారు. ఈ

సందర్భంగా పర్వతారోహణ చేసి గిన్నిస్ రికార్డ్ లో స్థానం సాధించిన ఎస్సీ యువకుడు తుకారాంని సమితి తరపున సత్కరించారు.

కార్యక్రమానికి హాజరయిన బస్తీ మహిళలకు నిర్వాహకులు వసవ-కుంకుమ, గాజులు అందించారు. అనంతరం విచ్చేసిన పెద్దలందరూ బస్తీప్రజలతో కలిసి సహపంక్తి భోజనాలు చేశారు. స్థానిక ఆడపిడుచులు ఆనందంగా వడ్డించారు. ఎంతో ఉత్సాహంగా జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న మహిళలు తమ బస్తీకి ఇంతమంది పెద్దలు రావడం, తమచేతి భోజనం స్వీకరించడం తమకు చాలా సంతోషంగా ఉందన్నారు.

ధర్మ పరిరక్షణ సమితి సభ్యులు రామకృష్ణ కార్యక్రమం నిర్వహించగా, విశ్వహిందూ పరిషత్ తెలంగాణ ఉపాధ్యక్షురాలు డా॥ భేరి సునీతారెడ్డి, ప్రజ్ఞాభారతి కార్యకర్త విజయభారతి, అఖిలభారత సాహిత్య పరిషత్ ప్రచార కార్యదర్శి ఎం.సూర్య నారాయణ మూర్తి, సామాజిక సమరసత తెలంగాణ ప్రాంత సంయోజక్ అప్పాల ప్రసాద్, వివిధ ధార్మిక సంస్థలనుండి వలువురు పెద్దలు పాల్గొని కార్యకర్తల కృషిని ప్రశంసించారు.

అన్నదాతల ఆకలి తీర్చిన సేవాభారతి

మిర్యాలగూడ : నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడ గ్రామీణ ప్రాంతంలో రైస్ మిల్లుల వద్ద ధాన్యం అమ్ముకోవడానికి దూర ప్రాంతాల నుండి రైతులు పెద్దఎత్తున తరలివచ్చారు. ధాన్యం కొనుగోలు జరగక రోజుల తరబడి రోడ్ల మీద ఆకలితో అలమటించారు. ఆ రైతులకు సేవాభారతి మిర్యాలగూడ ఆధ్వర్యంలో ఆరు రోజుల పాటు మధ్యాహ్నం, రాత్రి భోజనం పంపిణీ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆర్ఎస్ఎస్ నల్లగొండ జిల్లా కార్యవాహ బంటు జనార్ధన్, విభాగ్ సంపర్క ప్రముఖ్ గూడూరు శ్రీనివాసరావు, జిల్లా రక్తదాన్ ప్రముఖ్ రెమడాల క్రాంతి, మోహన్ శర్మ, గోపి, మధు, అనీల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్
మహాకవి (1921-1966) అధునికాంధ్ర
సాహిత్యాకాశంలో అద్వితీయమైన తార.

‘కవిత్వపు అల్మేషీ రహస్యం’- తెలిసిన
తిలక్- ‘అమృతం కురిసిన రాత్రి’-
అమరుడైన కవితలకుడు.

ఆయన అక్షరాలు -
‘వెన్నెల్లో ఆడుకునే అందమైన ఆదపిల్లలు!’
ప్రజాశక్తులవహించే విజయ ఐరావతాలు!
కన్నీటిజడులలో తడిసిన దయాపారావతాలు!’
అక్షరాక్షరంలో ఆయన మానవతా దృష్టి
పదేపదే సాక్షాత్కరిస్తుంది.

చమత్కారం.
సీతాస్వయంవర ఘట్టం ఖండికలో -
‘అదిగో సాగెను స్వామి విల్లుకయి ఆ
యందము ప్రాతస్సర / స్వదనోద్దీపిత రాజహంస
వలె ఆశాంతమ్ము శోభించు కన్ / తుదలన్నడవె,
లొకికావడుల నాందోళించు క్రొవ్వెల్లు సం /
పదలోమున్నెలియూతదే యతడు నాప్రాణేశు
దాజన్యమున్’ -
రామునికి సాటి రాముడే! - అన్నట్లు ‘ఆతదే
యతడు!’
‘ప్రాతస్సరస్వదనోద్దీపిత రాజహంస’ - ఎంత
అందమైన ఉపమానం!
పద్యరచనలో వీరి పరిణతి మనకు స్పష్టమే.
వచనకవిగా -
‘అమృతం కురిసిన రాత్రి’ సంకలనం
తెలుగులో ఒక అద్భుత వచన కవితా
రసవదిక్కుఖండం! ప్రతి ఖండిక ఒక
రసభావాద్భుతమే! ‘ప్రతి పర్య రసోదయమ్’ -
అన్నట్లుగా! మానవతావాద భరితమే! అభ్యుదయ
భావ మహోదయమే! ఈ ఖండికలెరుగని తెలుగు

‘ఇతడు గుమాస్తా, ఇతని తండ్రి గుమాస్తా,
తాత గుమాస్తా, ముత్తాత గుమాస్తా.
గౌరవకరమైన దరిద్రానికి వీళ్లవంశం - ఒక
రాస్తా!’
చనిపోయే ముందురోజునే - కనకయ్య అనే
మిత్రుని కల్పికాని - ‘సుఖమంటే ఏమిటి? ఎలా
ఉంటుంది? ఎక్కడ దొరుకుతుంది?’ - అని
అడిగాట్ట!
‘ఈ సందేహం అతని జీవితానికే మచ్చ.
ఇంకా పెరిగి పెద్దకాకుండా అతను
మరణించడం - దేశానికి రక్ష!’
సగటు గుమాస్తా - బ్రతికితే యెంత?
చనిపోతే ఏమిటి వింత?
‘సైనికుడిఉత్తరం’ -
‘సైనికుడికి - చంపడం, చావడం
మీసం దుప్పటం లాంటి అలవాటయ్యింది.
కీ ఇస్తే తిరిగే అట్టముక్క సైనికులం!
కనిపించే యూనిఫామ్ క్రింద
ఒక పెద్ద నిరాశ,
ఒక అనాగరకత

వెన్నెల వాన... కన్నీటి జడి

తిలక్ సాహిత్యాన్ని విశ్లేషిస్తే ఆయన
పద్యకవిగా - వచనకవిగా - నాటికా రచయితగా -
కథా రచయితగా - మానవతావాదిగా - అనుభూతి
కవిగా - అభ్యుదయ కవిగా - వ్యాసకర్తగా - లేఖా
రచయితగా - చమత్కారవంశమైన సాహిత్య
స్రష్టగా మనకి స్పష్టమవుతుంది.
‘గోరువంకలు’ పేరుతో ఆయన వ్రాసిన
ఛందోబద్ధ రచనలు ప్రచురితమయ్యాయి.
ఆయన పద్యరచనకి ఉదాహరణ:
‘దేవుడెవట? మనసు తేటతేరిన చోట!/
దేవుడెవట? యిరులు తెగిన చోట!/
దేవుడెవట? సకల దీనుల కన్నీట!/
దేవుడెవట? - ‘స్వామి!’
నీవునచట!’

ఇక్కడ స్వామి - అంటే వివేకానందులు! - అదీ

పొన్నపల్లి శ్రీరామారావు

సాహిత్యాభిమానులు ఉన్నారంటే నమ్మలేం. ఆ
మహానుభావి రసార్థవంలో తలమున్నులు
కావలసిందే.

కొన్ని ఖండికలపేర్లు అనుకుంటే చాలు.
‘ఆర్తగీతం’ -
‘నా దేశాన్ని గూర్చి పాడలేను
నీ ఆదేశాన్ని మన్నించలేను.
ఈరోజు నాకు విషాదస్ఫుటి
విధి తమస్సులు మూసిన దివాంధరుతి.
నాయెడద మ్రోడయిన దుస్థితి!’
‘నేను చూశాను నిజంగా..’ - అని తన
సామాజిక స్పృహని మానవతా
దృక్పథాన్ని గొప్పగా వ్యక్తీకరిస్తారు.
‘ఈ ఆర్తి ఏ సౌధాంతాలకీ పయనింపగలదు?
ఏ రాజకీయవేత్త గుండెల్ని స్పృశింపగలదు?
ఏ భోగవంతుని విచలించజేయగలదు?
ఏ భగవంతునికి నివేదించుకొనగలదు?!”
అని ఆవేశంగా ముగిస్తారు. నిజమే, పేదవాని
ప్రార్థనలు!
‘సి.ఐ.డి. రిపోర్ట్’ -
‘అయినాపురం కోటీశ్వరరావు మేనేజర్ గారి
హోటల్ గదిలో మరణించాడు. ఇతని గురించి
వివరాలేమీ ప్రమాదకరంగా లేవు.

బ్రీడ్జీ క్రింద నది లాగ రహస్యంగాఉంది.’ -
అంటారు. దేశం కోసం ప్రాణాల్ని తృణప్రాయంగా
భావించిన వారి జీవితం యాంత్రికం. అతని
మనస్సులో తిరుగాడే అనుభూతి విలువ యెవరు
చెప్పగలరు?
‘గొంగళి పురుగులు’ -
‘బల్లపరుపుగా పరమకొన్న
జీవితం మీద నుంచి భార్యామణి
తాపీగా నడచివచ్చి - అందికదా:
పంచదార లేడు
పాలడబ్బా లేడు
బొగ్గులేవు - రాత్రికి రగ్గులేవు!’ -
సగటుమనిషి జీవయాత్రకి గీసిన వచనకవితా
చిత్రపటం అనిపిస్తుంది - ఈ కవిత.
‘శిఖరారోహణ’
ఉగాది కవిత -
‘గుమ్మం తగిలి తల మీద గొప్పి కట్టినా
గొప్పకి నవ్విన్ కొత్త కోడలు లాగ వచ్చి నిల్చుంది -
కొత్త సంవత్సరం!’ - అని చమత్కరిస్తారు.
చమత్కారం వినా కవిత్వం నాస్తి!
ఆయన కవిత్వంలో శక్తిమంతములైన వాడుక
భాషాపదాలు పొందికగా వాడారు.
ఎంత చక్కని తెలుగు వ్రాస్తారో అంత చక్కని

**తిలక్ శత
జయంతి
ఉత్సవాల
సందర్భంగా**

సరళ సంస్కృత సమాసాలు అలవోకగా వ్రాస్తారు. ఆధునిక వచనకవిత్వంలో ఇంత సరళసుందర సంస్కృత సమాసాలు వాడినవారు లేరనే చెప్పాలి. 'అభ్యంగనావిప్లవ త్వదీయ వినీల శిరోజతమస్సముద్రాలు..'

'ఉదాత్త సురభిశాత్త శయ్యా సజ్జితము' - 'ఏకాంత కుంత నిహతమ్ము రసైక మద్భావనా శకుంతమ్ము'

'ఏ దేశ సంస్కృతైనా ఏనాడూ కాదొక స్థిరబిందువు - నైకనదీనదాలూ అదృశ్యంగా కలిసిన అంతస్సింధువు!'

అసలు కొన్ని లైన్లు quotable quotesగా మిలమిలలాడుతూంటాయి. నెహ్రూజీ మీద వ్రాసిన ఎలిజీలో 'Prince charming darling of the millions!' - అంటారు నెహ్రూజీని.

తిలక్ తనయింటి కిటికీలన్నీ తెరచి అన్ని వైపులనుంచి అన్ని గాలుల్ని ఆహ్వానించారు. జ్ఞాన మధూశిని ఆరగ్రోలారు. ఇది ఆధునిక కవులలో అరుదైన లక్షణం.

'సవత- కవిత' - ఖండిక కవిత్వం ఎలా ఉండాలో నిర్దిష్టంగా నిర్వచించారు. కవిత్వంలో అబ్సూర్డిటీ కొన్ని సందర్భాల్లో ఉండవచ్చు అన్నది ఆయన భావన. కవిత్యానుభూతి-ట్రాన్స్పరెంట్ చీకటి- అది క్రొత్త అనుభవాల కాంతిపేటికని తెరవాలి- అన్నారు.

కవిత్వం 'కదిలించా'లంటారు. 'కదిలేది కదిలించేది' అన్నారు గదా శ్రీశ్రీ. 'కవిత్వం అంతరాంతర జ్యోతిస్సీమల్ని బహిర్గతం చేయాలి. అగ్నిజల్లినా-అప్పుతం కురిసినా అందం-ఆనందం దాని పరమావధి!'

ఇదీ కవిత్వంపై తిలక్ కి గల స్థిరాభిప్రాయం. 'ఉత్త పోస్టుమాన్ మీద ఊహలు రానేరావు సుబ్బారావు!' అంటూనే ఉత్తమమైన కవితనందించారు.

ప్రియుని వద్ద నుండి లేఖ నాశిస్తూన్న అమ్మాయికి ఎంతో రసవత్తరంగా జాబు లేదని చెప్పడానికి బదులు చిరునవ్వు-

'వెళ్లిపోతున్న తపాలాబంక్రోతు వెనుక- విచ్చిన రెండు కల్వార సరస్సులు!'

'ఇన్ని కళ్లు పీలిచినా ఒక్క నయనం నీ కోటు దాటి లోపలికి చూడదు. ఉత్తరం యిచ్చి నిర్దిష్టదీలాగ వెళ్లిపోయే నిన్ను చూసినపుడు తీరం వదిలి సముద్రంలోకి పోతున్న ఏకాకి నౌక చప్పుడు!'

'కల్వార సరస్సులు', 'ఏకాకి నౌక చప్పుడు' - ఈ పంక్తుల్లో కృష్ణశాస్త్రిగారి భావ కవితాచ్ఛాయలు గోచరించి తీరుతాయి. సరదా మాటలతో సామాజికావస్థలు సరసంగా చెప్తారు.

రాజమండ్రి రోడ్డు - 'ఎగుడూ దిగుడూ పెళ్ళాం మొగుడూ వీరికి ప్రణయం మనకే ప్రళయం!'

'న్యూ సిలబస్' కవిత అంతా ఇటువంటి చమత్కారాలే!

'ఇజంలో ఇంప్రిజన్ అయితే ఇంగిత జ్ఞానం సశిస్తుంది. ప్రిజమ్ లాంటిది జీవితం వేర్వేరు కోణాల్ని ప్రదర్శిస్తుంది!'

'మాధుర్యం కావ్యంలో ఎందుకు, మత్తుతిపతి స్తోత్రంలో ఉంటే చాలంటాడు తెలుగులో కవి!'

'మానిన్యం మనసులోఉన్నా మల్లెపూవులా నవ్వగలగడం నేటి తెలివి!'

'గజానికో గాంధారి కొడుకు గాంధిగారి దేశంలో!'

'సువర్ణం కన్న అగ్రవర్ణం లేదని అన్ని వర్ణాలవారూ అంగీకరిస్తారు!'

ఈ కవితలో తిలక్ సామాజిక స్పృహతో పాటు వ్యంగ్యవైభవం స్పష్టమౌతాయి. 'సుప్తశిల' - 'సుచిత్రప్రణయం' - వంటి చిన్న నాటికలు వ్రాశారు.

'సుప్తశిల'లో అహల్యా మహేంద్రులు ప్రేమైకమూర్తులు. చివరకి గౌతముడు నయితం పశ్చాత్తప్తడౌతాడు. జీవితంలో ప్రేమకి గల ఉదాత్త స్థానం నిరూపించడం ఈ నాటిక పరమ ప్రయోజనం.

'సుచిత్రప్రణయం' నాటికలోనూ శేఖరం పైకి మోసగాడుగ, మాటకారిగ కనబడినా అతని వలపు గాఢత, స్వభావస్పృచ్ఛతలకే ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది సుచిత్ర. ఆ గుణాలు చూచే ప్రేమిస్తుందామె.

తిలక్ నాటికలలోదృశ్యకావ్య లక్షణం కన్న

శ్రవ్య కావ్య రమ్యత యెక్కువ.

‘భరతుడు’ ఏకపాత్రాభినయమంతో రసవత్తరంగా వ్రాశారు. వారికి పౌరాణికాంశాలపై గల నిష్ఠ తెలుస్తుంది మనకి. ఆధునికకాలపు పోకడల వర్తనకి చిన్నకథ అనుగుణమైన ప్రక్రియ. ఇది గమనించే చిక్కని చక్కని కథలు వ్రాశారు తిలక్.

‘నల్లజర్ల రోడ్డు’- తెలుగుకథల్లో ప్రసిద్ధమైంది. పాముకాటుకి- ఆ చీకట్లో అడవిలో ‘వేరు’ తెచ్చిన సూరీడు తండ్రినే పాము కరించినపుడు- సాయానికి నిలబడని

‘నాగభూషణాలు’-మనుషులే- మానవత్వం వినా!! ‘ఊరి చివర యిల్లు’- కథ పాలగుమ్మి పద్మరాజు గారి ‘గాలివాన’ ప్రభావంతో వ్రాసినది. ఆ కథని తన మానవీయ కోణంలో నుండి వ్రాశారు తిలక్.

‘గాలివాన’లో కృతజ్ఞతగల రావుగారు -బిచ్చగత్తె కోసం డబ్బున్న తన పర్సు విడిచిపెడుతూ- తన విజిటింగ్ కార్డ్ మాత్రం తీసేస్తారు.

ఇక్కడ తాను ఆయననే వలచిన స్త్రీ- అభిమానంతో డబ్బున్న పర్సు ఆయన ఉన్న రైలుపెట్టెలోకి విసురుతూ- ఆయన ఫోటో మాత్రం తాను దాచుకుంటుంది!

‘కవుల రైలు’- కవులు కవిత కోసం రైలులో ప్రయాణిస్తున్నారు. అన్ని బోగీలు క్రిక్కిరిసి ఉన్నాయి. ఒక అమ్మాయి ఏ బోగీ లోనూ చోటు దొరకక ప్లాట్ ఫామ్ మీదనే నిలబడిపోయింది.

నీకు చోటులేదమ్మా!- అని అందరూ నిరాదరిస్తారు. కవుల రైలు సాగిపోయింది. స్వేషన మాస్టర్ ఆమెనడిగాడు, ‘నీ

‘నల్లజర్ల రోడ్డు’- తెలుగుకథల్లో ప్రసిద్ధమైంది. పాముకాటుకి- ఆ చీకట్లో అడవిలో ‘వేరు’ తెచ్చిన సూరీడు తండ్రినే పాము కరించినపుడు- సాయానికి నిలబడని ‘నాగభూషణాలు’-మనుషులే- మానవత్వం వినా!! ‘ఊరి చివర యిల్లు’- కథ పాలగుమ్మి పద్మరాజు గారి ‘గాలివాన’ ప్రభావంతో వ్రాసినది. ఆ కథని తన మానవీయ కోణంలో నుండి వ్రాశారు తిలక్.

పేరేమిటమ్మా?’- అని.

ఆమె తానెవరో చెప్పింది- ‘కవిత!’ నేటి కవుల రైలులో కవితకి మాత్రం చోటు లేదు! గొప్ప చురక!

హిందూ- ముస్లిం సంఘర్షణలకి అద్దం పట్టిన కథ- ‘అద్దంలోజిన్నా!’ ముప్పది కోట్ల జనాభా నుండి పదికోట్ల మందిని విభజించే రాజకీయం మీద గొప్ప సెటైర్! జిన్నా కోటు-పై ముసుగు అన్నట్లు దర్పం కనబరుస్తుంది కథలో!

కవిత్యం మీద, కవిత్య నిర్మాణం మీద- ముఖ్యంగా వచన కవిత్యంలో కథాకావ్యాలు వ్రాయటం మీద ఆయన వ్రాసిన వ్యాసాలు ఆలోచన రేకెత్తించే సరుకున్న సంగతులు! ఆధునికాంధ్ర సాహితీ ప్రక్రియల్లో విలక్షణంగా చోటు సంపాదించుకొన్నది- ‘లేఖాసాహిత్యం’!

గొప్ప వ్యక్తులు తమ మిత్రుల ముందు తమ యెద పొరల్ని ఆవిష్కరించుకున్న - లేఖలు- ప్రక్రియ కాని సాహితీప్రక్రియ!

తిలక్ లేఖలు పుస్తకంగా

ప్రచురితమయ్యాయి-అంటే వాటి సాహిత్య ప్రామాణ్యపు నాణ్యతని తెలిసికొనగలం.

ఆవంత్స సోమసుందర్, వరవరరావు, మోగంటి మాణిక్యంబగార్లతో తిలక్ రసవత్తరమైన లేఖాసంభాషణ గావించారు. ఈ ఉత్తరాలు- ఉత్తమ కవితా పరిమళంతో, చిత్తదీప్తి కల్గి గుబాళిస్తూంటాయి. లేఖల్లోనూ తిలక్ భావుకత సడలలేదు.

‘వేళ్ల సందుల్లోంచి పొడి యిసుకలాగ జారిపోయే కాలాన్నీ, వయస్సునీ తల్చుకుంటే భయమనిపిస్తుంది సోమసుందర్!’-అన్నారు. మాణిక్యంబగారిని- ‘మధుర మనస్విని’- అని సంబోధించారు.

తెలుగు సాహిత్యంలో తిలక్-

‘అందమైనవాడు
ఆనందం మనిషైనవాడు!
జీవితాన్ని ప్రేమించినవాడు
జీవించడం తెల్సినవాడు!’

ఎవరెప్పుడు ఎత్తయినవి ఆయన ఊహ శిఖరాలు, సిందూరం కన్నా ఎర్రనయిన ఆయన హృదయం ఎవరూ చదువలేనిది!

“అమృతంకురిసినరాత్రి కవితామృతాన్ని దోసిళ్లతో త్రాగివచ్చిన రససిద్ధుడు- శ్రీ దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్ జీవితం- ఒక హసన్మందారమాల!

ఆయన కవిత్యం- అనంత చైతన్యోత్సవాహ్వనం!! తిలక్ మరణానంతరం-శ్రీశ్రీ గారు- తిలక్ని-

‘కవితాసతి నొసట
నిత్య రసగంగాధర తిలకం!
-నవభావామృతరసధుని!!’ అన్నారు.

అమృతంకురిసినరాత్రి సంగలనం ప్రచురించటంలో ప్రధానపాత్ర వహించిన వచనకవితా భగీరథుడు-

కుందుర్తి ఆంజనేయులుగారు-అన్నట్లుగా- తిలక్ మహాకవి- ‘మా వాడే... మహాగట్టివాడు!’

వ్యాసకర్త : విశ్రాంత తెలుగు అధ్యాపకులు, ప్రిన్సిపాల్

ప్రపంచంలోనే అత్యంత భాగ్యవంతమైన భారత క్రికెట్ బోర్డు అండదండలతో భారత మహిళా క్రికెట్ కొత్తపుంతలు తొక్కుతోంది. షార్దూలో ముగిసిన మహిళా ఐపీఎల్ తో సరికొత్త చరిత్రకు శ్రీకారం చుట్టింది. భారత అనభికారిక జాతీయ క్రీడ క్రికెట్ అనగానే పురుషుల క్రికెట్ మాత్రమే గుర్తుకు వస్తుంది. అయితే, మిథాలీరాజ్, హర్షన్ ప్రీత్ కార్, స్మృతి మంధానా లాంటి సూపర్ స్టార్ క్రికెటర్లతో కూడిన మహిళా క్రికెట్ గురించి అభిమానులకు అంతగా తెలియదనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు. పురుషుల క్రికెట్ కు ఉన్నంత ఆదరణ, ప్రోత్సాహం, ప్రచారం భారత మహిళా క్రికెట్ కు లేకున్నా గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా తన అస్తిత్వాన్ని కాపాడుకుంటూ వస్తోంది.

మహిళా క్రికెట్ కు మంచిరోజులు..

మనదేశంలో పురుషుల క్రికెట్ కు స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వమే (1932లో) అంకురార్పణ జరిగితే, మహిళా క్రికెట్ మాత్రం స్వాతంత్ర్యం తరువాత (1973లో) గానీ ఊపిరి పోసుకోలేక పోయింది. 1973లో సానెటిన్ యాక్ట్ కింద లక్నోలో మహేంద్రకుమార్ శర్మ తొలిసారి 'పుమెన్స్ క్రికెట్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియా'ను రిజిస్టర్ చేయించారు. బేగమ్ హమీదా హబీబుల్లా అధ్యక్షురాలు. శర్మ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి. అప్పటికింకా అధికారికంగా ఇండియాలో మహిళల క్రికెట్ కు గుర్తింపు లేనప్పటికీ 1970 నుంచే దేశంలో క్రికెట్ ఆడుతున్న యువతులు ఉన్నారు. ప్రోత్సాహం, ఆదరణ లేకున్నా మహిళలు క్రికెట్ లో కొనసాగటాన్ని చూసిన మహేంద్రకుమార్ శర్మ మహిళా క్రికెట్ సంఘాన్ని స్థాపించారు. తొలిసారిగా 1973లో మూడుజట్లతో తొలి జాతీయ మహిళా క్రికెట్ టోర్నీని నిర్వహించారు. బాంబే, మహారాష్ట్ర, ఉత్తరప్రదేశ్ జట్లతో ప్రారంభమైన భారత మహిళా క్రికెట్ ను ఇండియన్ రైల్వేస్, ఎయిర్ ఇండియా మరియు ముందుకు తీసుకువెళ్లాయి. ప్రతిభా వంతులైన మహిళా క్రికెటర్లు గుర్తింపు తమ సంస్థలలో ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం ద్వారా ప్రోత్సహించాయి. దీంతో శాంతారంగస్వామి, దయానా ఎడుట్టి, సంధ్య అగర్వాల్, పూర్ణిమారావ్, రజనీ వేణుగోపాల్, నీతా దేవిడ్ లాంటి ప్రపంచస్థాయి క్రికెటర్లు దూసుకువచ్చారు. వారి స్ఫూర్తితో మిథాలీరాజ్, జులన్ గోస్వామి వారసత్వాన్ని అందిపుచ్చుకొని హర్షన్ ప్రీత్ కార్, స్మృతి మంధానా, జెమీమా రోడ్రిగెస్, షెఫాలీవర్మ, ప్రియాపూనియా, అరుంధతిరెడ్డి లాంటి నవతరం క్రీడాకారులు

అంతర్జాతీయ స్థాయికి ఎదగగలిగారు.

ఐసీసీ ఆదేశాలతో మహిళా క్రికెట్ ను సైతం బీసీసీఐ తనకు అనుబంధంగా చేర్చుకోవడంతో మహిళా క్రికెట్ కు ప్రోత్సాహం, ఆదరణతో పాటు ప్రచారం కూడా గణనీయంగా పెరిగింది.

ఐపీఎల్ తో కొత్త ఊపిరి

ఈ మధ్యకాలంలో జరిగిన వన్డే, టీ-20 మహిళా ప్రపంచకప్ టోర్నీలలో భారత మహిళలు అంచనాలకు మించి రాణించడంతో పురుషులతో సమానంగా బీసీసీఐ శిక్షణ సదుపాయాలు, ప్రోత్సాహాన్ని అందించడం ప్రారంభించింది. అందులో భాగంగానే గత కొద్ది సీజన్లూ మహిళలకు సైతం ఐపీఎల్ చాలెంజ్ పోటీలు నిర్వహిస్తూ వస్తోంది.

కరోనా దెబ్బతో ప్రపంచ క్రీడారంగమే కుదేలైనా, గల్ఫ్ దేశాలు వేదికగా ఐపీఎల్ -13వ సీజన్ పోటీలను బీసీసీఐ విజయవంతంగా నిర్వహించింది. మహిళలకు సైతం షార్దూ వేదికగా మూడు జట్లు, నాలుగు మ్యాచ్ ల జియో మహిళా టీ-20 చాలెంజర్ సిరీస్ ను ఏర్పాటు చేసింది. మిథాలీ, హర్షన్ ప్రీత్ కార్, స్మృతి మంధానా నాయకత్వంలోని వెలూసిటీ, సూపర్ నోవాస్, ట్రైల్ బ్లెజర్స్ జట్లు తలపడ్డాయి. ఈ టోర్నీలో భారత్ కు చెందిన 33 మంది క్రికెటర్లతో పాటు సౌతాఫ్రికా, న్యూజిలాండ్, ఆస్ట్రేలియా, ఇంగ్లండ్, థాయ్ లాండ్, శ్రీలంక దేశాలకు చెందిన 13 మంది విదేశీ క్రికెటర్లు సైతం వివిధ జట్లలో సభ్యులుగా బరిలోకి దిగారు.

టైటిల్ సమరంలో హర్షన్ ప్రీత్ కార్ నాయకత్వంలోని సూపర్ నోవాస్ జట్టుపై స్మృతి మంధానా

నేతృత్వంలోని ట్రైల్ బ్లెజర్స్ జట్టు సంచలన విజయం సాధించడం ద్వారా తొలిసారిగా ట్రోఫీ అందుకొంది.

భారత వ్యాపార దిగ్గజం రిలయన్స్ గ్రూప్ సంస్థ జియో మహిళా ఐపీఎల్ కు స్పాన్సర్ గా నిలిచింది. దేశంలోని ఔత్సాహిక మహిళా క్రికెటర్లకు ఈ ఐపీఎల్ అండగా నిలిచిందని, ప్రతిభాపాటవాలను వెలుగులోకి తెచ్చిన వేదికగా నిలిచిందని రిలయన్స్ ఫౌండేషన్ అధినేత్రి నీతా అంబానీ అన్నారు. దేశంలోని ప్రతిభావంతులైన బాలికలు, యువతులకు తమ ఫౌండేషన్ అండగా నిలుస్తుందని, బాలిక లందరికీ విద్య, క్రీడా అవకాశాలు అందించాలన్నదే తమ ధ్యేయమని ఆమె చెబుతున్నారు. మౌలిక వసతులు, సదుపాయాలతోపాటు నైపుణ్య శిక్షణ కూడా అందిస్తున్నట్లు చెప్పారు.

క్రీడల్లో బాలికలను ప్రోత్సహించేందుకు నవీముంబైలో జియో క్రికెట్ స్టేడియాన్ని ఏర్పాటు చేసినట్లు గుర్తు చేశారు. అటు బీసీసీఐ, ఇటు తమలాంటి కార్పొరేట్ సంస్థలు కల్పిస్తున్న అవకాశాలను నవతరం మహిళా క్రికెటర్లు అందిపుచ్చుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. మరోవైపు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సైతం క్రీడారంగంలో పురుషులతో సమానంగా మహిళలను ప్రోత్సహించే విధంగా ఖేలో ఇండియా లాంటి వినిశ్చ విధానాలతో బాసటగా నిలుస్తున్నారు. దేశ జనాభాలో సగం ఉన్న మహిళలు సైతం క్రీడారంగంలోనూ పురుషులతో సమానంగా రాణించ గలిగితే భారత్ క్రీడాపరంగాను అజేయశక్తిగా నిలుస్తుంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ సర్ సంఘచాలక్ డా॥ మోహన్జీ భాగవత్ చేసిన విజయదశమి ప్రసంగం మీద అనేక విశ్లేషణలు వచ్చాయి. ఒక వార్తా చానెల్ ఆ ప్రసంగాన్ని 'జాతిని ఉద్దేశించి చేసిన ప్రసంగంగా' అభివర్ణించింది. మరికొందరు కేవలం రాజకీయ కోణం నుండే ఆ ప్రసంగాన్ని విశ్లేషించటం దురదృష్టకరం. ఇంకొందరు విశ్లేషకులు ప్రసంగాన్ని, ఆయననూ అభినందించారు.

ఆర్. ఎస్. ఎస్. చరిత్ర ఏ కొంచెం తెలిసిన వారైనా రాజకీయాల పట్ల సంఘానికి ఉన్న అభిప్రాయాన్ని తేలికగా అవగాహన చేసుకుంటారు. ఒక జాతి జీవనంలో రాజకీయాలు ఒక పార్శ్వం మాత్రమేనని సంఘం అభిప్రాయం. రాజకీయాలే సర్వస్వం కాదు. అయితే దీనిద్వారా రాజకీయాల పట్ల సంఘానికి ఆసక్తి లేదని కాదు. కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాలలోనే సంఘం ప్రత్యక్షంగా రాజకీయాలలో దిగింది. ఆత్మయిక పరిస్థితికి ముందు దేశమంతా పెల్లుబికిన అవినీతి వ్యతిరేక ఉద్యమంలో సంఘం కీలక పాత్ర పోషించింది. ఆత్మయిక పరిస్థితికి వ్యతిరేకంగా చేపట్టిన ఉద్యమానికి నాయకత్వాన్ని అందించింది కూడా సంఘమే. అలాంటి ప్రత్యేక సందర్భాలలో తప్ప, దైనందిన రాజకీయాల పట్ల సంఘానికి అంత ఆసక్తిలేదు. సంఘానికి ఉన్న కార్యకర్తల సంఖ్యాలంతో పోల్చితే వారిలో రాజకీయాలలో పాల్గొనేవారి నిష్పత్తి చాలా తక్కువేనని చెప్పవచ్చు. భారతీయ జనతా పార్టీ మాతృక భారతీయ జనసంఘ్ కు దానికంటూ ప్రత్యేక అజెండా ఉంది. స్వతంత్రంగా పనిచేసిన వ్యవస్థ కూడా దానికి ఉంది. భారతీయ జనతా పార్టీ అవిర్భావం తరువాత వివిధ అంశాలపై అభిప్రాయాలను పరస్పరం తెలుసుకొనేవారు. సలహాలు అడిగేవారు. తీసుకొనేవారు. నిర్ణయాలు మాత్రం బీజేపీ నాయకత్వమే తీసుకొనేది. 2014లో అధికారంలోకి వచ్చి పెద్ద రాజకీయ శక్తిగా ఎదిగిన తరువాత కూడా సంఘమే బీజేపీని నియంత్రిస్తున్నదని విశ్లేషకులు రాస్తే అది అసంబద్ధం.

సంఘానికీ, దాని భావజాలానికీ దగ్గరగా ఉన్న సంస్థలు అనేక అంశాలపై ప్రజాభిప్రాయాన్ని మలచటానికి నిరంతరం పనిచేస్తూనే ఉంటాయి. ఒక అంశం గురించో, విధానం గురించో అనుకూలం గానో, ప్రతికూలంగానో ప్రజాశ్రేయస్సును, దేశశ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజాభిప్రాయాన్ని కూడగట్టే పనిలో అవి నిమగ్నమై ఉంటాయి.

సంఘాన్ని విజయదశమి నాడు ప్రారంభించారు. విజయదశమి ఉత్సవానికి ఉన్న ప్రాధాన్యం అదే. ఏటా విజయదశమినాడు సర్సంఘచాలక్ స్వయం సేవకులకు రాబోయే సంవత్సరంలో చేపట్టే కార్యక్రమాల గురించి దిశానిర్దేశనం చేస్తూ ప్రసంగించటం 1925 నుండి నేటివరకు ఆనవాయితీగా వస్తున్నది. ఒకానొక కాలంలో ఆ ప్రసంగాలను ఎవరూ పట్టించుకొనేవారు కాదు. పత్రికలు, ప్రసార

సాధనాలు ఆ ప్రసంగం ఊసే లేకుండా వార్తా ప్రసారాలు చేసేవి. స్థానిక పత్రికలకే సర్ సంఘ చాలకుల ప్రసంగం గురించిన వార్తలూ, విశ్లేషణలూ పరిమితమయ్యేవి. విజయదశమి నాడు జాతికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన అంశాల గురించి ప్రసంగించటం ఈనాడు కొత్తగా ప్రారంభించింది కాదు. అది అవిచ్ఛిన్నంగా ఆనాటి నుండి ఈనాటి వరకు అనుసరిస్తున్న ఒక సత్సంప్రదాయం. జాతి వర్తమానాన్ని గాని, భవిష్యత్తును గాని ప్రభావితం చేసే రాజకీయాలు గురించి ప్రస్తావించటమూ కొత్తకాదు. కాబట్టి సంఘచాలక్లు లేవనెత్తిన రాజకీయ అంశాల గురించే విమర్శకులు గాని, శ్రేయోభిలాషులుగాని ఆ కోణంలో నుంచే విశ్లేషిస్తే, అది సంఘం పట్ల మారిన వారి దృష్టికోణం నుంచి చేస్తున్న విశ్లేషణే తప్ప, అంతకు మించి ప్రత్యేకత ఏమీలేదు. ఒక స్వయంసేవకుడిగా ఆర్.ఎస్.ఎస్. అధినేత చేసిన ప్రసంగాన్ని నేను విన్నాను. జాతీయ ప్రాముఖ్యం గల వివిధ అంశాలకు సంబంధించి దిశానిర్దేశం చేశారు.

సర్ సంఘచాలక్లు ప్రతి కోవిడ్ పోరాట యోధుడినీ అభినందించారు. వారి ఆరోగ్యాన్నీ, జీవితాన్నీ పణంగా పెట్టి, జాతికోసం నిర్విరామంగా పనిచేస్తున్న కొవిడ్ యోధులకు ఆయన తన కృతజ్ఞతను తెలియచేస్తూ వ్యధయ పూర్వకంగా అభినందించారు. కొవిడ్ వ్యాధి తన క్రమాన్ని మార్చుకున్న వైనాన్ని గుర్తుచేస్తూనే, ఏ విధంగా కొవిడ్ కారణంగా కొత్త సామాజిక, ఆర్థిక సమస్యలు మనముందుకు వచ్చాయో ప్రస్తావించారు. స్వరాష్ట్రాలకు, స్వగ్రామాలకు వలస కార్మికులు తిరిగి వచ్చారు. కానీ, వారందరికీ ఉపాధి కల్పించటం ఇప్పుడు ప్రధాన సమస్య అయిందని మోహన్జీ చెప్పారు. చిరు వ్యాపారులు ఎదుర్కొంటున్న కష్టనష్టాలు గురించి గుర్తుచేశారు. వారి పరిస్థితి దిగజారిన వైనాన్ని మన దృష్టికి తెచ్చారు. బ్రతకటానికి వారికి ఉన్న ప్రస్తుత నైపుణ్యాలు సరిపోవనీ, కొత్త నైపుణ్యాలలో వారికి శిక్షణ ఇవ్వాలనీ ఆయన చెప్పారు. జీతాలు లేని ఉపాధ్యాయులు ఒకవైపు, ఫీజులు కట్టలేని విద్యార్థులు మరొకవైపు, పాఠశాలలు నడపవలసిన యజమానులు ఇంకొకవైపు కొత్త పరిష్కార మార్గాల కోసం ఎదురు చూస్తున్నారని అన్నారు. చిరు వ్యాపారులకు కూడా నిధుల కొరత సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. మనం చేపట్టే సేవా కార్యక్రమాలు ఈ కొత్త సామాజిక, ఆర్థిక సమస్యలను పరిష్కరించే దిశగా ఉండాలని ఆయన ఉద్ఘోషించారు.

చారు. సేవాకార్యక్రమాలు దీర్ఘకాలం కొనసాగించవలసిన అవసరం గురించి కూడా గట్టిగా చెప్పారు.

ప్రజల మానసిక ఆరోగ్యం గురించిన సమస్యలను కూడా డా॥భాగవత్ మన ముందుకు తెచ్చారు. రాజకీయనేతలు, విధాన నిర్ణేతలు అంతగా దృష్టి పెట్టని అంశమిది. ఉద్యోగాలు మాయమై, వృత్తులు కుంటుపడి, వ్యాపారాలు సన్నగిల్లి, ఉపాధులు కరువై, ఆదాయాలు పడిపోతుండటంతో అనేకమంది మానసిక ఒత్తిడికి గురవుతున్నారు. ఉద్యోగాలు ఉన్న వారిలో సైతం, ఇంటినుండి పనిచేసే ప్రక్రియలో మానసిక ఒత్తిడి పెరుగుతున్నది. ప్రజల మానసిక ఆరోగ్య సమస్యలకు పరిష్కారం వెదకటం కూడా ఈనాడు ప్రధాన సవాలు అని ఆయన అన్నారు. సామాజిక సంతృప్తానికి ప్రజల మానసిక ఆరోగ్యం ప్రధానమైనది, కనుక పెద్దపెట్టున ఈ సమస్య మీద

దూరదృష్టి దురుద్దేశాల

దృష్టి పెట్టమని ఆయన కార్యకర్తలను ఆదేశించారు. ఆర్.ఎస్.ఎస్. నాయకత్వం వివిధంగా ఇతరుల కంటే భిన్నంగా మనోభావాల సంతృప్త ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తిస్తున్నారో దీనిని బట్టి మనం తెలుసుకొనవచ్చు. కాలగర్భంలో కలిసిపోయిన మన ప్రాచీన సంప్రదాయాలు, అలవాట్ల ప్రాముఖ్యాన్ని జనసామాన్యం తిరిగి తెలుసుకొని, ఆచరించటానికి పూనుకుంటున్న సంగతినీ ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేశారు. సంక్షోభం సమసిపోయాక మనం వాటిని మర్చిపోకూడదని హితవు చెప్పారు. ఎందుకంటే మన పెద్దల శాస్త్రీయ దృష్టి

ఆధారంగానే అవి మనుగడలోకి వచ్చాయన్న విషయాన్ని మర్చిపోకూడదని ఆయన మనకు చెబుతున్నారు. లాక్డౌన్ కాలంలో పర్యావరణం దానంతట అదే వేగంగా పునరుజ్జీవనం చెందటాన్ని గుర్తించి, పర్యావరణాన్ని కాపాడుకోవాలని చెప్పారు. పర్యావరణాన్ని ధ్వంసం చేసి, ఆనందించే మన వికృత మనస్తత్వాన్ని మార్చుకోవటం అవసరమని కూడా ఆయన హితవు పలికారు.

వ్యవసాయరంగం గురించి ఆయన చేసిన వ్యాఖ్యలు విలువైనవి. రైతులు తమకు కావలసిన విత్తనాలును తామే ఉత్పత్తి చేసుకోవాలన్న నందేశం ఇచ్చారు. బహుళజాతి సంస్థలు మార్కెట్ ను నియంత్రిస్తూ, రైతులను పేదరికంలో నెట్టి వేస్తున్నాయి. దాన్ని తిప్పికొట్టటానికి, విత్తన స్వయం సమృద్ధి సాధించటం తక్షణ అవసరమని వారు చేసిన సూచన

తప్పలు ఉండవు

విలువైందే. ప్రకృతి ఆధారిత వ్యవసాయం, పర్యావరణ హిత క్రిమిసంహారక మందులు స్వావలంబనకు అవసరమని ఆయన నిశ్చయంగా చెప్పారు. రైతుల ఆత్మహత్యలు నివారించగల శక్తి వాటికి మాత్రమే ఉంది. రైతు మన జీవితాలకు ఎంత అవసరమో ఆయన చెబుతూ రైతాంగం పట్ల మనకున్న బాధ్యతను ఆయన గుర్తుచేయటం సమయోచితమే. రైతుల స్వయం సమృద్ధికోసం, వారి ఉత్పత్తులకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇవ్వటం, రైతులకు, వినియోగదారులకు మధ్య ఉన్న దళారీలను

తొలగించటం అవసరమని ఆయన చెప్పారు.

స్వదేశీ భావనను మారిన సందర్భానికి తగ్గట్లుగా ఎలా అన్వయించుకోవాలో భాగవత్ చెప్పారు. స్వదేశీ భావన నుండి స్ఫూర్తిని పొంది స్వావలంబన దిశగా కృషి చెయ్యాలని మార్గదర్శనం చేశారు. విద్యారంగం లోనూ స్వదేశీ భావనలు పరిధివిస్తూ ఆకాంక్షిస్తూ, నూతన విద్యావిధానం అందుకు కొన్ని బీజాలు నాటినప్పటికీ, ఇంకా విద్యారంగంలో చేయవలసింది చాలా ఉందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు.

హిందూత్వం ఏ విధంగా స్వదేశీ, స్వాభిమాన భావాలను పెంపొందించేందుకు దోహదపడుతుందో ఆర్ఎస్ఎస్ అధినేత వివరించారు. హిందూత్వం అంటే మన శక్తిసామర్థ్యాల పట్ల, గతం పట్ల, మనదైన ప్రతి అంశం పట్ల అంటే 'స్వదేశీ' భావన పట్ల మనకున్న విశ్వాసాన్ని వ్యక్తీకరించటం తప్ప మరేదీ కాదని కూడా ఆయన స్పష్టం చేశారు. ప్రతి సర్ సంఘచాలకీలు గతంలో చేసినట్లుగానే ఈ విజయ దశమి సందర్భంగా ఆయన 'హిందూ' 'హిందూత్వ' భావనలను నిర్వచించటానికి, వివరించటానికి పూనుకొన్నారు. గురూజీ గోల్వాలూర్ ఇచ్చిన నిర్వచనాన్ని పునరుద్ఘాటించారు. విదేశీ దురాక్రమణ దారుల అత్యాచారాల వల్ల, సామాజిక దురన్యాయాల వల్ల హిందూత్వ పరిధి ఆవల ఉన్న మన సోదరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, వారిని కూడా కలుపుకొని పోయేందుకు వీలుగా హిందూత్వాన్ని, మరింత విస్తృతంగా నిర్వచించారు. సమాజానికి మేలు చేసే ఏ కార్యక్రమాన్నయినా రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘం గొడుగు కింద చేపట్టవచ్చని ఆయన ఇంతకు ముందు కూడా అనేకసార్లు చెప్పారు. అయితే రెండు ప్రాథమిక అంశాలకు సంబంధించి ఎటువంటి రాజీ లేదు. హిందూత్వం, భారతదేశం ఒక హిందూరాష్ట్రం అనే ప్రాథమిక సత్యాలు సంబంధించి మాత్రం ఎటువంటి రాజీ లేదని ఆయన ప్రసంగం తేటతెల్లం చేసింది.

పౌరసత్వ చట్టానికి చేసిన సవరణలు, 370వ

అధికరణం రద్దు ఇటీవల కాలంలో జరిగిన రెండు ముఖ్య వరిణామాలు. ఈ రెంటి పై సంఘానికి నిర్ణయమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. గత 73 సంవత్సరాల నుండి సంఘం వీటి అవసరం గురించి జాతిని హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నది. వార్షిక సమావేశాలు నిర్వహించటం మొదలుపెట్టి, జాతీయ అంశాలపై తీర్మానాలు చేయటం మొదలు పెట్టిన 1950వ దశకం నుండి సంఘం ఈ అంశాలపై తన అభిప్రాయాలను వెల్లెబుచ్చుతూనే ఉంది. కనుక ఇదంతా ఇవాళ కొత్తగా బీజేపీ ప్రభుత్వం తీసుకొన్న ఈ చర్యలను సమర్థించటానికి చేసిన ప్రయత్నం ఏమీకాదు. వాస్తవానికి విధాన పరమైన ఈ చర్యల ఆవశ్యకతపై సంఘానికి ఉన్న విశ్వాసాన్ని పునరుద్ఘాటించటమే ఆయన చేసిన పని.

దేశాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసే ముఠాల పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలని డాక్టర్ భాగవత్ హెచ్చరించారు. వారి పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించాలని చెప్పారు. దీనిని కొందరు రాజకీయ అంశంగా చిత్రీకరిస్తున్నారు. కానీ ఇది కూడా దేశశ్రేయస్సుకు, జాతి సమైక్యతకు సంబంధించిన అంశమే. ఇది రాజకీయ అంశం ఎలా అవుతుందో విమర్శకులే చెప్పాలి. రాజకీయంగా విభేదించవచ్చు. విధానాలను తప్పుపట్టవచ్చు. దుర్బటనలు జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించవచ్చు. అయితే విమర్శలు, విశ్లేషణలు, వ్యాఖ్యానాలు సామాజిక సంతులనాన్ని, జాతి ఐక్యతను బలహీన పర్చకూడదని ఆయన చెప్పారు.

విమర్శకులు, విశ్లేషకులు వారి రాజకీయ కళ్ళద్వారా తీసివేసి నిష్పక్షపాతంగా ఆర్.ఎస్.ఎస్.ను చూడటం అవసరమని నేను అనుకుంటున్నాను. అందుకు తగిన సమయం వచ్చిందని కూడా భావిస్తున్నాను. జాతికి సంబంధించి, ప్రాముఖ్యం గల అంశాలపై సంఘం ఎప్పుడూ ధృఢ వైఖరినే తీసుకుంటున్నది. అవి 'రాజకీయ' అంశాలా, కాదా అన్నది సంఘం ఎప్పుడూ వట్టింపుకోలేదు. పట్టించుకోదు కూడా. జాతి ప్రయోజనాలే సంఘానికి అప్పుడూ, ఇప్పుడూ, ఎప్పుడూ ప్రధానం తప్ప మిగిలినవి కావు. ఈ విజయదశమి సందర్భంగా సర్ సంఘచాలక్ చేసిన ప్రసంగం రాజకీయపరమైనది కాదు. ఎప్పటిలాగా జాతి ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేసిన ప్రసంగమే. స్వయంసేవకులు ఆ ప్రసంగాన్ని అర్థం చేసుకొని, దేశానికి, జాతికి తాము చేయగలిగినంత మంచి చెయ్యాలి.

ప్రముఖ రచయిత, విశ్లేషకులు రతన్ శారద

'అర్గనైజ్'లో రాసిన వ్యాసం.

అనువాదం డా॥ బి. సారంగపాణి

ఆర్ఎస్ఎస్ సేవలు శ్లాఘనీయం

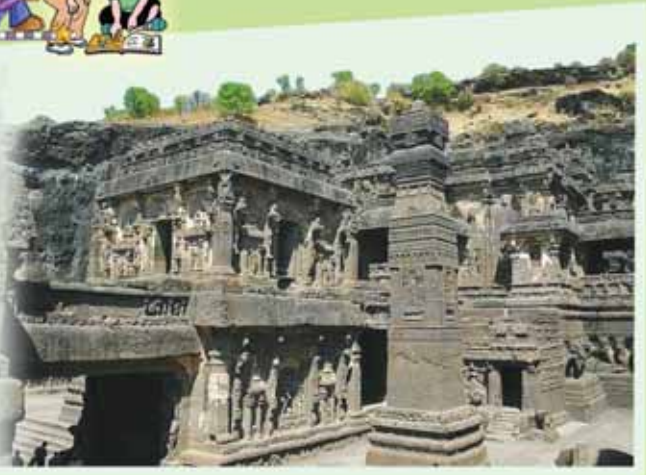
కొవిడ్ 19 ఉత్పాతం వేళ సమాజానికి ఆర్ఎస్ఎస్ ఎంతో చురుకుగా సేవలు అందిస్తున్న దని భారత్ లో ఆస్ట్రేలియా హైకమిషనర్ బ్యారీ ఓఫేర్వెల్ కొనియాడారు. ఈ నెల 15న సర్ సంఘ చాలక్ మోహన్ జీ భాగవత్ ను బ్యారీ నాగ్ పూర్ లో కలుసుకున్నారు. ఈ విషయాన్ని ఆయన ట్వీట్ చేస్తూ, తమ సమావేశంలో మోహన్ జీ, కొవిడ్ బాధితుల కోసం సంస్థ నిర్వహిస్తున్న సేవా కార్యక్రమాల గురించి వివరించారని తెలియ చేశారు. వారి సమావేశం ఫొటోలు కూడా షేర్ చేశారు. గత ఏడాది జర్నల్ దౌత్యవేత్త వార్టర్ జె లిండర్ కూడా మోహన్ జీని కలుసుకున్నారు.

తెలుసుకుందాం

కైలాస గుహ

మహారాష్ట్రలోని ఎల్లోర గుహలు ప్రపంచ వారసత్వ సంపదగా గుర్తింపు పొందాయి. ఇవి ఔరంగాబాద్ కి 30 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటాయి. ఇందులోని పదహారవ గుహలో ఉన్న కైలాస దేవాలయం ప్రపంచంలోనే అతి పెద్ద ఏకశిలా శివాలయం. క్రీ.శ. 8వ శతాబ్దంలో ఈ ఆలయాన్ని నిర్మించారని అంచనా. దీని నిర్మాణానికి 150 సంవత్సరాలు పట్టిందని చరిత్ర చెబుతోంది. ఆలయంలోని గోడలపై చెక్కిన రామాయణ, భాగవత గాథలు భక్తులను ఆకట్టుకుంటాయి.

కథ

ఎద్దుపాలు

అక్కర్ ఆస్థానంలో చతురుడు, సమయస్ఫూర్తిగల బీర్బల్ ఉన్నాడు. ఒకసారి బీర్బల్ ను పిలిచి 'ఒకవారం రోజుల్లో నాకు ఎద్దుపాలు తెప్పించు, లేనిచో కారాగారం తప్పదు' అన్నాడు అక్కర్.

ఎద్దుపాలు.. అదీ వారంరోజుల్లో ఎలా సాధ్యం? సాహసించి అక్కర్ తో చెప్పే ధైర్యం లేదు. నీరసంగా ఇంటిముఖం పట్టాడు బీర్బల్. ఎండ మండిపోతుంది. గొంతు దాహంతో పిడచకట్టుకుపోతుంది. బీర్బల్ ఇల్లు చేరి మంచి నీళ్లు తాగి కూర్చున్నాడు. అతని భార్య వచ్చి 'ఏవండి, ఏమైంది

అలా ఉన్నారు?' అని అడిగింది. 'ఏం చెప్ప మంటావు, అక్కర్ చక్రవర్తి వారం రోజుల్లో ఎద్దుపాలు తెమ్మన్నాడు. లేనిచో ఖైదు చేస్తానన్నాడు' అని అసలు విషయం చెప్పాడు.

ఆమె కూడా చాలా తెలివైనది. అక్కర్ చక్రవర్తికి ఆయన భాషలోనే సమాధానం చెప్పాలనకుంది. బాగా ఆలోచించి, 'మీరు కంగారు పడకండి. ఎద్దుపాలు నేను తెస్తాను' అంటూ బీర్బల్ తో చెప్పి విడిచిన బట్టల్ని ఓ మూట కట్టుకొని బయలుదేరింది. అంతః పురానికి వెళ్లేదారిలో ఒక పెద్ద చెరువు దగ్గరకు వెళ్లి మురికి బట్టలు ఉతుకుతూ భోరున ఏడుస్తోంది.

అటుగా వెళ్తున్న రాజభటులు ఆమెను చూసి 'ఏమైందమ్మా, ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?

ఎప్పుడు సంపద కలిగిన

నప్పుడు బంధువులు వత్తురది యెట్లన్నన్

దెప్పలుగఁజేటువు నిండినఁ

గప్పలు పదివేలుఁజేటుఁగదరా సుమతీ!

భావం : మనకు ఎప్పుడైతే సంపదలు చేకూరునో, అప్పుడు మనదగ్గరికి బంధువులు అధికంగా వస్తారు. ఎలాగనగా చెరువు నిండా నీరు చేరి అలలు వచ్చునట్టి సమయమున వేల కొలది కప్పలు వచ్చి చేరినట్లుగా..

పద్యము

శాంతితుల్యం తపోనాస్తి - న సంతోషాత్పరం సుఖం ।

న తృప్త్యాయాః పరోవ్యాధిః - న చ ధర్మో దయా సమః ॥

భావం : శాంతికి సమానమైన తపస్సు, సంతోషాన్ని మించిన సుఖం లేదు. ఆశకు మించిన వ్యాధి లేదు. దయకు మించిన ధర్మం లేదు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

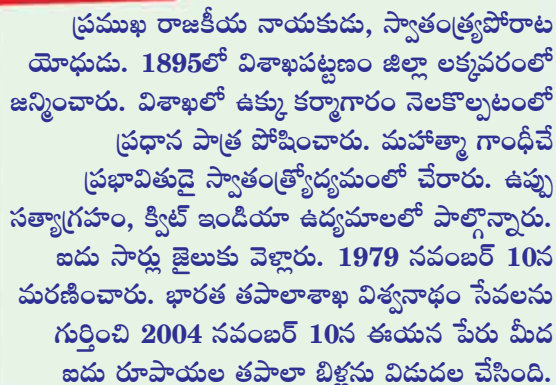
దీపం	దరి
తీరము	బరువు
ప్రతిజ్ఞ	ఎద
భారము	దివ్వె
హృదయం	ప్రతిని

*ధర-ఁధరద్రాక్షి

ఁద్రాక్ష-ఁద్రాక్షి ఁద్రాక్షి-జేత్రాక్షి

ఁద్రాక్ష-ఁద్రాక్షి నీత్రాక్ష-ఁద్రాక్ష : ఁద్రాక్షి-ఁద్రాక్ష

జనరల్ నోటెస్

- ಸಮಾಪ್ತವಾಣಿ :** 1. ನೆರೆಯೊಳಗೆ ಸುಗಂಧದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವು ಬಿಡುತ್ತದೆ;
2. ಅರಿವೋಚುತ್ತದೆ; 3. ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿ.ಸಿ.

လှူငွေ: **အမေ**

మిమ్మల్ని శారీరకంగా,
మేధోపరంగా, ఆధ్యాత్మికంగా
బలహీనపరిచే దేన్నయినా
విషంతో సమానంగా
భావించి తిరస్కరించండి..

- స్వామి వివేకానంద

‘మహారాజా! మీరు ఎద్దుపాలు తెమ్మనగా

ఆమె తెలివికి, ధైర్యానికి ముగ్ధుడైన అక్బర్ అభినందించి, బహుమానం కూడా అందించాడు. ★

**మేషం : అశ్విని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం**

అదనపు ఆదాయం నమకూరి అవసరాలు తీరతాయి. దైవకార్యాల్లో పాల్గొంటారు. గృహ నిర్మాణాలు చేపడతారు. కృషి, పట్టుదలతో అందరిని మెప్పిస్తారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఒత్తిడులు తీరతాయి. రాజకీయవేత్తలకు ప్రోత్సాహకరం. రచయితలు, కళాకారుల యత్నాలు సఫలం. 26,27 తేదీల్లో భూ వివాదాలు. బంధువులతో తగాదాలు. ఆంజనేయ దండకం పరిచండి.

**వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు**

అనుకున్న కార్యక్రమాలు పూర్తి చేస్తారు. బంధువులు, అత్తీయులతో తగాదాలు పరిష్కారం. కొన్ని నిర్ణయాల్లో మార్పులు. శారీరక రుగ్మతలు తీరతాయి. అదనపు ఆదాయం. వ్యాపారులకు ఆటంకాలు తొలగుతాయి. ఉద్యోగులు సమస్యల నుంచి గట్టెక్కుతారు. పారిశ్రామికవేత్తలకు అనుకూలం. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు కొత్త ఆశలు. వారం చివరిలో వ్యయప్రయాసలు. అనారోగ్యం. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

**మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
ఆర్ధ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు**

శ్రేయోభిలాషుల నుంచి శుభవార్తలు. ప్రముఖులతో పరిచయాలు. ఆలోచనలు కార్యరూపం దాల్చుతాయి. ఆస్తుల వివాదాలు కొలిక్కి వస్తాయి. రాబడి సంతృప్తినిస్తుంది. దీర్ఘకాలిక రుణభారాలు తొలగుతాయి. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు కొత్త హోదాలు. కళాకారులకు ఊహించని అవకాశాలు. రచయితలకు గుర్తింపు లభిస్తుంది. 23,24 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మతలు. శ్రీరామరక్షాస్తోత్రాలు పఠించండి.

**కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్లేష**

ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా ముందుకు సాగదు. రాబడికి మించి ఖర్చులు. స్నేహితులతో అకారణంగా వివాదాలు. ఆలోచనలు కలసిరావు. అగ్రిమెంట్లు వాయిదా వేస్తారు. శారీరక రుగ్మతలు చికాకు పరుస్తాయి. గృహ నిర్మాణాలు నత్తనడకన సాగుతాయి. వ్యాపారులకు స్వల్ప లాభాలు. ఉద్యోగులకు మరిన్ని బాధ్యతలు. పారిశ్రామికవేత్తల అంచనాలు తప్పుతాయి. 27,28 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహనసౌఖ్యం. సుబ్రహ్మణ్యార్చన పఠించండి.

**సింహం : మఖ, పుబ్బ,
ఉత్తర 1వ పాదం**

రాబడి నిరాశ పరుస్తుంది. కొత్తగా అప్పులు చేయాల్సిన పరిస్థితి. వ్యయప్రయాసలు తప్పవు. తరచు ప్రయాణాలు సంభవం. అనుకున్న కార్యక్రమాల్లో ప్రతిబంధకాలు. ఆస్తి వివాదాలు చికాకు పరుస్తాయి. ఆశించిన కాంట్రాక్టులు చేజారవచ్చు. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు. కళాకారులకు సమస్యలు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు కలిసిరాదు. 24,25 తేదీల్లో శుభవర్తమానాలు. కొత్త వ్యక్తుల పరిచయం. హనుమాన్ చాలీసా పఠించండి.

**కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు**

కొత్తగా చేపట్టినవన్నీ పూర్తి చేస్తారు. ఆలోచనలు అమలు చేస్తారు. సమాజంలో గౌరవం పొందుతారు. వాహనాలు, భూములు కొంటారు. ఇంటి నిర్మాణాల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు అనుకూలం. రాజకీయవేత్తలకు ప్రోత్సాహకరం. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు వివాదాలు తీరతాయి. 28,29 తేదీల్లో శారీరక రుగ్మతలు. అనుకోని ఖర్చులు. విష్ణుధ్యానం చేయండి.

**తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు**

నూతన వ్యక్తుల పరిచయం. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాల్లో విజయం. వివాదాల నుంచి గట్టెక్కుతారు. భూములు, వాహనాలు కొంటారు. ఖ్యాతి పెరుగుతుంది. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు ఒత్తిడులు తగ్గుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తల ఆశలు చిగురిస్తాయి. రచయితలకు విశేష గౌరవం. 23,24 తేదీల్లో బంధువిరోధాలు. శ్రమ పెరుగుతుంది. మానసిక ఆశాంతి. కనకధారా స్తోత్రాలు పఠించండి.

**వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనూరాధ, జ్యేష్ఠ**

కార్యక్రమాల్లో ప్రతిబంధకాలు. ఆదాయం తగ్గుతుంది. బంధువులు, స్నేహితులతో విభేదాలు. ఆస్తుల అగ్రిమెంట్లు వాయిదా పడవచ్చు. శారీరక రుగ్మతలు. పరిస్థితులు కలిసిరావు. వివాదాలకు దూరంగా ఉండండి. వ్యాపారులకు అసంతృప్తి. ఉద్యోగులకు పని ఒత్తిడులు. కళాకారుల యత్నాలు ముందుకు సాగవు. 25, 26 తేదీల్లో శుభవార్తా శ్రవణం. ధన, వస్త్ర లాభాలు. శివాష్టకం పఠించండి.

**ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ,
ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం**

కార్యక్రమాలు వాయిదా. ఆలోచనలు నిలకడగా

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

ఉండవు. కుటుంబంలో సమస్యలు. రాబడి నిరుత్సాహపరుస్తుంది. రుణాలు చేయాల్సిన పరిస్థితి. బంధువులతో విభేదాలు. వ్యాపార విస్తరణ ముందుకు సాగదు. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు. పారిశ్రామిక వేత్తలకు ఇబ్బందులు. రచయితలు, కళాకారులకు గందరగోళంగా ఉంటుంది. 23,24 తేదీల్లో శుభవార్తలు. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రాలు పఠించండి.

**మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు,
శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు**

కష్టానికి తగిన ఫలితం దక్కదు. ఆస్తుల విషయంలో ఒప్పుదాలు వాయిదా. అనారోగ్యం. రాబడి, ఖర్చులు సమానం. ఆస్తి వివాదాల వల్ల ఇబ్బంది. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు. వ్యాపారులకు సామాన్య లాభాలు. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తాయి. రాజకీయవేత్తలకు నిరుత్సాహమే. రచయితలు, క్రీడాకారులకు వివాదాలు. 25,26 తేదీల్లో శుభవార్తా శ్రవణం. వేంకటేశ్వరస్వామి స్తోత్రాలు పఠించండి.

**కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు**

కొత్త కార్యక్రమాలు చేపట్టి సకాలంలో పూర్తి. వివాదాలు సర్దుబాటు చేసుకుంటారు. ఆరోగ్యం మెరుగు పడుతుంది. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. అప్పులు తీరుస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు దక్కవచ్చు. వ్యాపారం విస్తరిస్తుంది. రాజకీయవేత్తలకు ఆహ్వానాలు. కళాకారుల, క్రీడాకారుల అంచనాలు నిజం కాగలవు. 26,27 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. దుర్గాదేవి స్తోత్రాలు పఠించండి.

**మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి**

కార్యక్రమాలు మందకొడిగా సాగుతాయి. కష్టం ఎక్కువ ఫలితం తక్కువ. సోదరులతో విభేదాలు. ఆలోచనలు స్థిరంగా ఉండవు. రాబడి గందర గోళంగా మారి, ఖర్చులు పెరుగుతాయి. ఆరోగ్యంపై నిర్లక్ష్యం వద్దు. నిరుద్యోగులకు శ్రమ అధికం. వ్యాపారులకు సామాన్య లాభాలు. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు. కళాకారులకు నిరాశ. 25,26 తేదీల్లో శుభవార్తలు. వాహనసౌఖ్యం. నూతన విద్యావకాశాలు. కాలభైరవాష్టకం పఠించండి.

అడ్డం

1. ఇది తీరం దాటేటప్పుడు విస్తారమైన వానలు (3)
3. గతమాసం అస్తమించిన ప్రముఖ కూచిపూడి నాట్య కళాకారిణి (5)
8. విసుగు, వేసట (2)
9. చిత్రకారునిగా పేరొందిన అంట్యాకుల.. (4)
11. చిత్తరువు (2)
13. మందుడు (2)
14. ఈప్లితార్థంలో అటుగా దాగిన ఓ సిసి నటి (2)
15. యవనిక (2)
16. చాదస్తం, వెరితనం (2)
21. నక్షత్రం (2)
22. భావకవితా చక్రవర్తి ఈ కవి (4)
23. వామనునిచే పాతాళానికి అణగదొక్కుబడిన చక్రవర్తి (2)
26. అరవిందులతో బాటు స్వదేశీ ఉద్యమ నేత బిపిన్.... (4)
27. పటేల్కు ఉన్న గుర్తింపు బిరుదు (3)

నిలువు

2. నెత్తి (2)
4. స్త్రీ (2)
5. తల్లిపైన ఆన తిరగబడింది (4)
6. ఆర్యసమాజ స్థాపక సరస్వతి స్వామి (4)
7. ఆకు లేక పూవు కాడ (2)
10. రోతతో కూడినది (4)
12. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆఖరి ఆస్థాన కవి (4)
17. నడక (2)
18. ఈ వాద్య విద్వాంసులు ద్వారం వారు (4)
19. శార్వం (3)
20. సంకుచితం కాదు (3)
24. సంగీతంలో ఇదొక స్థాయి (2)
25. ఈ పాన్ అంటే కారాకీళ్ళయే ! (2)

పదరసం-296

❖	1	2		❖	3		4		5
6	❖		❖	7	❖	❖		❖	
8		❖	9			10	❖	11	
	❖	12	❖		❖		❖	❖	
	❖	13		❖	14		❖	❖	❖
❖	15		❖	❖	❖	16	17	❖	18
19	❖		❖	❖	20	❖		❖	
21		❖	22				❖	23	
	❖	24	❖	❖		❖	25	❖	
❖	26				❖	27			❖

పదరసం - 296

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి డిసెంబర్ 07 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసినవారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, కాచిగూడ, హైదరాబాద్ - 27.

ఎక్స్‌రే అవార్డుకు కవితలకు ఆహ్వానం

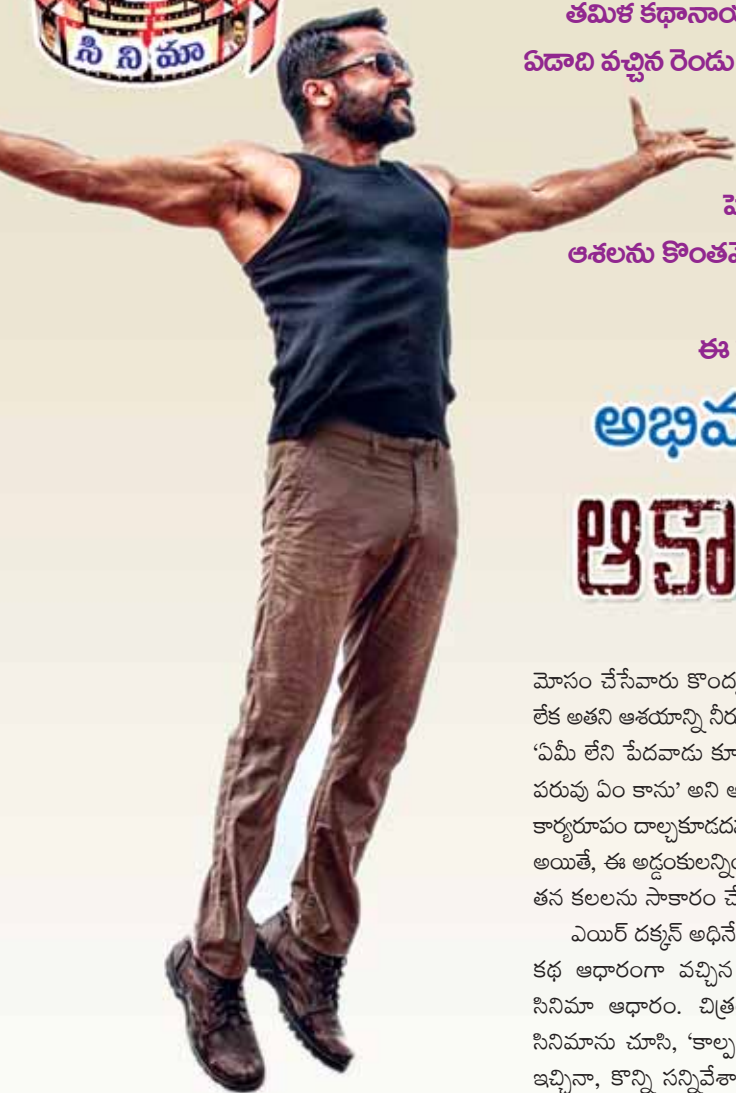
జాతీయ స్థాయి అవార్డుకు “ఎక్స్‌రే” కవితలను ఆహ్వానిస్తున్నది. ప్రధాన అవార్డుకు ఎంపికైన కవితకు పదివేల రూపాయల నగదుతోపాటు జ్ఞాపిక, సత్కారం, మరో పది కవితలకు ఉత్తమ కవితా పురస్కారాలను అందిస్తారు. కవితా వస్తువు, పరిధి విషయాల్లో కవికి పూర్తి స్వేచ్ఛ ఉంటుంది. కవితలు నవంబరు 30వ తేదీలోగా ఈ చిరునామాకు చేరాలి.

మా చిరునామా : ఎక్స్‌రే, డోర్ నెం. 28-15-2, దాసువారి వీధి, అరండల్‌పేట, విజయవాడ - 2. ఫోన్ : 9848448763/9491298990

కవితా సంపుటాలకు ఆహ్వానం

ఉమ్మడిశెట్టి సత్యాదేవి సాహితీ అవార్డు పరిశీలన కోసం 2020సం.లో ప్రచురించబడిన కవితా సంపుటాలు మాత్రమే పంపాలి. ఎంపికైన ఉత్తమ కవితాసంపుటికి అయిదు వేల రూపాయలు నగదు, ప్రిల్లుతో కవికి సత్కారం ఉంటుంది. 2021 జనవరి 31తేదీలోగా ప్రతులు ఈ చిరునామాకు చేరాలి.

మా చిరునామా : డా॥ ఉమ్మడిశెట్టి రాధేయ, చైర్మన్, ఉమ్మడిశెట్టి లిటరరీ ట్రస్ట్, 13.3.606.1, పీర్జీ నగర్, రెవిన్యూ కాలనీ అనంతపురం - 515001. ఫోన్ : 9985171411

తమిళ కథానాయకుడు సూర్యకు 'సింగం -2' తర్వాత సరైన హిట్ లేదు! ఇక గత ఏడాది వచ్చిన రెండు సినిమాలు 'బందోబస్త', 'ఎన్.జె.కె.' అయితే ప్రేక్షకుల సహనానికి పరీక్ష పెట్టాయి. ఈ నేపథ్యంలో రూపుదిద్దుకున్న 'సూరారై పోట్లు' చిత్రంపై ఆయన, అభిమానులు కూడా బోలెడు ఆశలు పెట్టుకున్నారు. ఆహా, ఓహో అనిపించకపోయినా ఈ సినిమా వారి ఆశలను కొంతమేరకు నెరవేర్చింది. విమర్శకుల ప్రశంసలు అందుకుంది. దాంతో ఈ చిత్రబృందం ఊపిరి పీల్చుకున్నట్టు అయ్యింది. ఈ సినిమా 'ఆకాశం నీ హద్దురా' పేరుతో తెలుగులో డబ్ అయ్యింది.

అభిమానుల ఆశలు తీర్చిన ఆకాశం నీ హద్దురా!

మోసం చేసేవారు కొందరైతే, మహా మీద నమ్మకం లేక అతని ఆశయాన్ని నీరు కాల్చేవారు మరి కొందరు. 'ఏమీ లేని పేదవాడు కూడా విమానం ఎక్కేస్తే తమ పరువు ఏం కాను' అని అక్కసుతో అతని ప్రయత్నం కార్యరూపం దాల్చుకూడదనుకునే వారు మరికొందరు. అయితే, ఈ అడ్డంకులన్నింటినీ ఎదుర్కొని మహా ఎలా తన కలలను సాకారం చేసుకున్నాడన్నది చిత్ర కథ.

ఎయిర్ దక్కన్ అధినేత జి.ఆర్. గోపీనాథ్ జీవిత కథ ఆధారంగా వచ్చిన 'సింపుల్ ప్లే' నవల ఈ సినిమా ఆధారం. చిత్రం ఏమంటే, ఆయన ఈ సినిమాను చూసి, 'కాల్చునికతకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చినా, కొన్ని సన్నివేశాలు కంటతడిపెట్టించాయి' అంటూ పాస్ మార్కులు వేశారు. దాంతో ఇటు నిర్మాత, కథానాయకుడు సూర్య; దర్శకురాలు సుధా కొంగర ఊపిరి పీల్చుకున్నట్టు అయ్యింది. దర్శకురాలు సుధా కొంగర, మణిరత్నం దగ్గర దర్శకత్వ శాఖలో దశాబ్దం పాటు పనిచేశారు. మణిరత్నం గతంలో దీరూభాయ్ అంటానీ జీవిత కథ ఆధారంగా హిందీలో 'గురు' చిత్రాన్ని రూపొందించారు. ఆయన శిష్యురాలిగా అదే స్ఫూర్తితో ఇప్పుడు సుధా కొంగర జి.ఆర్. గోపీనాథ్ జీవిత కథను తెరకెక్కించి ఉండొచ్చు. ఆరేడేళ్ల నాటి ఆమె మనసులోని కోరిక సూర్య చొరవతో కార్యరూపం దాల్చింది. జి. ఆర్. గోపీనాథ్ కన్నడిగ అయినా సినిమా తీసింది తమిళ కథానాయకుడు సూర్య కావడంతో తమిళ వాసనలే అధికంగా ఉన్నాయి.

నటీనటుల విషయానికి వస్తే సూర్య మహా పాత్రలో చక్కగా ఒదిగిపోయాడు. తండ్రి చావు బతుకుల్లో ఉన్నప్పుడు ఎయిర్ పోర్ట్లో టికెట్కు సరిపడ దబ్బలు లేక సాయంకోసం తోటి ప్రయాణీకు

లను ప్రాధేయపడిన సన్నివేశంలో అతని నటన హైలైట్. అయితే తండ్రి మరణించాక ఇంటికి చేరినప్పుడు తల్లి (ఊర్వశి) చేసిన నటన మాత్రం అతిగా ఉంది. తమిళులు ఆ మాత్రం అతిని కోరుకుంటారని సుధా కొంగర భావించి ఉండొచ్చు. ఇలాంటి కొన్ని సన్నివేశాలను ట్రిమ్ చేసి ఉంటే, ఇంకా బాగుండేది. మహా భార్య బేబీగా మలయాళీ అమ్మాయి అపర్ణ బాలమురళి చక్కగా నటించింది. ప్రతినాయకుడిగా పరేశ్ రావెల్, హీరోను పరోక్షంగా సపోర్ట్ చేసే ఎయిర్ ఫోర్స్ అధికారిగా మోహన్ బాబు నటించారు. సూర్యకు సత్యదేవ్ చెప్పిన డబ్బింగ్ అంతగా నప్పలేదు.

సాంకేతిక నిపుణులలో ఇటు సూర్య, అటు సుధా కొంగర చిత్రానికి తొలిసారి జి.వి. ప్రకాశ్ సంగీతాన్ని అందించారు. పాటలకంటే నేపథ్య సంగీతం ఆకట్టుకుంది. నికేత్ బొమ్మిరెడ్డి సినిమాటోగ్రఫీ బాగుంది. కూర్పరి సతీష్ సూర్య తన కత్తెరకు మరింత పదను పెట్టి ఉండాల్సింది. ఏదేమైనా గత ఏడాది డిసెంబర్లో రావాల్సిన ఈ సినిమా రకరకాల కారణాల వల్ల వాయిదా మీద వాయిదా వడి ఎట్టకేలకు దీపావళి కానుకగా అమేజాన్ ప్రైమ్లో స్ట్రీమింగ్ అయ్యింది. దీనికి వస్తున్న పాజిటివ్ టాక్తో సూర్య అభిమానులు ఆనందపడుతున్నారు. అయిన ఆలస్యం ఎలానూ అయ్యింది, మరి కొద్దిసేపు ఓపిక పట్టి థియేటర్లలో విడుదల చేసి ఉంటే బాగుండేది కదా అన్నది వారి అభిప్రాయం. రాబోయే రోజుల్లో జనం నిర్భయంగా థియేటర్లకు రావడం మొదలు పెడితే, అది కూడా జరగొచ్చు. మొత్తం మీద 'ఆకాశం నీ హద్దురా' స్ఫూర్తిదాయక చిత్రంగా పేరు తెచ్చుకొంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

చుండూరు గ్రామానికి చెందిన ఓ దిగువ మధ్య తరగతి యువకుడు మహా అనే చంద్రమహేశ్ (సూర్య). తండ్రి స్టేషన్ మాస్టర్. ఆ ఊరి మీదుగా ఎన్నో రైళ్లు వెళుతుంటాయి, కానీ అక్కడ ఆగవు. తమ ఊరిలోనూ స్టాప్ ఉండాలని మహా తండ్రి సుదీర్ఘకాలం ప్రభుత్వ అధికారులకు వినతి పత్రాలు పంపుతూ ఉంటాడు. పోరాటం చేయాలి తప్పితే, వేడుకోలుతో పనులు జరగవన్నది మహా అభిప్రాయం. ఈ విషయమై తండ్రితో గొడవ పడతాడు. చిన్నప్పటి నుండి పట్టుదల ఉన్న మహా ఎయిర్ ఫోర్స్ ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి పేదలు సైతం విమానంలో ప్రయాణించేలా ఓ ఎయిర్ లైన్స్ను స్థాపించాలని కలలు కంటాడు. దానిని సాధించడం కోసం తనతో తాను పోరాటం చేయడమే కాదు ఇటు కుటుంబంతో, అటు ప్రభుత్వ అధికారులతో, మరీ ముఖ్యంగా విమానయాన రంగంలో తిష్టవేసిన మల్టీనేషనల్ కంపెనీ అధినేతలతో పోరాటం చేస్తాడు. నమ్మించి

తామెవరో, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులారీ
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.

మీ పిల్లలు నవ్వమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికీ వెలువడిన
166 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు.
మొత్తం సెట్ 2150 రూ.లకే లభిస్తుంది.

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మాత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 23.11.2020

Date of Posting Every Friday : 20.11.2020

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 03

G. PULLA REDDY

DEGREE & P.G. COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

MEHDIPATNAM, HYDERABAD - 28

Ph : 23513154

English Medium Estd 1994 Co-Education

(A College Striving for Excellence in Quality Education)

COURSES OFFERED

B.Sc

(M.S.Cs)
(M.P.Cs)
(M.E.Cs)

B.Com

(Computers)
(General)

M.Sc

(Mathematics)
(Physics)

WE HAVE : ♦ Well Equipped Labs & Library ♦ Qualified & Experienced Faculty ♦ Well Furnished Classrooms ♦ Campus Placements

For Details contact office between 10.00 A.M. & 5.00 P.M

PRINCIPAL